

भन्सार विभागको वार्षिक प्रगति विवरण

(आ.व. २०८२/८३)

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
भन्सार विभाग
त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं
२०८३

(सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ को उपदफा ३ बमोजिम प्रकाशित)

भन्सार विभागको

वार्षिक प्रगति विवरण

(आ.व. २०८२/८३)

नेपाल सरकार

अर्थ मन्त्रालय

भन्सार विभाग

त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं

२०८३

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय

भन्सार विभाग

प.सं.:-

च.नं.:-

त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं, नेपाल

भूमिका

नेपालको संविधानको धारा २७ तथा सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ ले प्रत्याभूत गरेको सूचनाको हकको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्दै सार्वजनिक निकायका काम-कारवाहीलाई पारदर्शी, जवाफदेही र नागरिकमैत्री बनाउने उद्देश्य अनुरूप भन्सार विभागबाट आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा सम्पादन गरिएका प्रमुख कार्यहरू समेटी यो वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन प्रकाशित गरिएको छ।

राजस्व संकलनमा मात्र केन्द्रित परम्परागत भन्सार प्रशासन आज राष्ट्रिय सुरक्षा, जनस्वास्थ्य तथा वातावरण संरक्षणसँगै अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार सहजीकरणको महत्वपूर्ण जिम्मेवारी निर्वाह गर्ने प्रशासनका रूपमा विकसित भएको छ। यस क्रममा विश्व भन्सार संगठन (WCO) तथा विश्व व्यापार संगठन (WTO) का अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डलाई आत्मसात् गर्दै भन्सार प्रक्रियालाई सरल, स्वचालित, प्रविधिमैत्री, पारदर्शी र जोखिममा आधारित बनाउनेतर्फ सुधारका प्रयास हुँदै आएका छन्।

भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरणलाई योजनाबद्ध र परिणाममुखी रूपमा अघि बढाउने क्रममा आर्थिक वर्ष २०६०/६१ देखि सुरु गरिएको सुधार अभियानले विभिन्न चरण पार गर्दै हाल सातौँ चरणको कार्ययोजना कार्यान्वयनको अवस्थामा पुगेको छ। यसअन्तर्गत भन्सार प्रक्रियाको सरलीकरण र स्वचालन, जोखिममा आधारित जाँचपास प्रणालीको सुदृढीकरण, प्रविधिको अधिकतम उपयोग, नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको प्रभावकारी कार्यान्वयन, आशिकुडा प्रणालीको दिगोपना, निकायगत समन्वय तथा सूचना आदानप्रदान र सेवा प्रवाहमा पारदर्शिता अभिवृद्धिलाई प्राथमिकता दिइएको छ। त्यसैगरी, राजस्व चुहावट तथा अवैध निकासी-पैठारी नियन्त्रण, व्यापारिक पूर्वाधार तथा जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धि र भन्सार प्रशासनमा सदाचार तथा व्यावसायिकताको प्रवर्द्धनमार्फत प्रभावकारी र उत्तरदायी भन्सार प्रणाली निर्माण गर्ने प्रयास निरन्तर भइरहेको छ।

यस प्रतिवेदनले भन्सार विभागले आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा सम्पादन गरेको कार्यसम्बन्धी जानकारी आम नागरिक तथा सरोकारवालासमक्ष पुऱ्याउन सहयोग पुग्ने विश्वास लिएको छ।

अन्त्यमा, भन्सार प्रशासनको कार्यसम्पादनमा सहयोग पुऱ्याउने सेवान्नाही, सरोकारवाला निकाय तथा सम्पूर्ण कर्मचारीप्रति हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु। साथै, प्रतिवेदन तयार गर्न योगदान पुऱ्याउने सबै कर्मचारीप्रति विशेष आभार व्यक्त गर्दछु।

मिति: २०८३ असोज

यमलाल भूसाल
महानिर्देशक

विषय सूची

Abbreviations.....	I
--------------------	---

कार्यकारी सारांश.....	III
-----------------------	-----

खण्ड - एक

परिचय

१.१ पृष्ठभूमि.....	१
१.२ सङ्गठन संरचना.....	२
१.२.१ भन्सार विभागको स्वीकृत दरवन्दी विवरण:.....	३
१.२.२ भन्सार विभाग अन्तर्गतका कार्यालयहरूको कर्मचारी दरवन्दीको विवरण:.....	४
१.२.३ भारतसँग सीमा जोडिएका मूल र छोटो भन्सार कार्यालयहरू.....	५
(क) नेपाल-भारत बीचमा भएको वाणिज्य सन्धि बमोजिमका द्विपक्षीय नाकाको विवरण.....	५
(ख) नेपाल र भारत बीचको पारवहन सम्झौताबाट तेश्रो मुलुकसँगको व्यापारका लागि उपलब्ध स्थल मार्गहरू.....	६
१.२.४ चीनसँग सीमा जोडिएका भन्सार कार्यालयहरू.....	७
नेपाल-चीन बीचमा भएको वाणिज्य सन्धि बमोजिमका द्विपक्षीय नाकाको विवरण.....	७
१.३ भन्सार विभागका कार्यहरू.....	७
१.४ भन्सार विभागका शाखाहरूको स्वीकृत कार्य विवरण.....	९
१.४.१ नीति तथा सञ्चालन महाशाखा अन्तर्गतका शाखाहरू र कार्यविवरण.....	९
१.४.२ व्यवस्थापन तथा अनुपालन महाशाखा अन्तर्गतका शाखाहरू र कार्यविवरण:.....	१७

खण्ड - दुई

भन्सार विभागद्वारा सम्पादित प्रमुख कार्यहरू

२.१ विभाग अन्तर्गतका शाखाहरूबाट सम्पादन भएका मुख्य मुख्य कार्यहरू.....	२७
--	----

खण्ड - तीन

वैदेशिक व्यापार तथा राजस्व सङ्कलन

३.१	आयात निर्यातको विश्लेषण:.....	४२
३.२	नेपालका प्रमुख वैदेशिक व्यापार साझेदारहरू.....	४८
३.३	विगत पाँच वर्षको राजस्व सङ्कलनको अवस्था.....	५०
३.४	कार्यालयगत राजस्व सङ्कलनको अवस्था:.....	५१
३.५	मुख्य भन्सार कार्यालयहरूको तीन आर्थिक वर्षको राजस्व सङ्कलनको तुलनात्मक अवस्था:.....	५२
३.६	शीर्षक अनुसार राजस्व सङ्कलनको तुलनात्मक अवस्था:.....	५२
३.७	भन्सार महसुल दर अनुसार राजस्व सङ्कलनको अवस्था:.....	५४

खण्ड - चार

विभागबाट सम्पादित कार्यहरूको तथ्याङ्कीय विवरण

४.१	वस्तु वर्गीकरण सम्बन्धी विगत पाँच वर्षको प्रगतिको तुलनात्मक विवरण:.....	५५
४.२	मूल्याङ्कन पुनरावलोकनका लागि प्राप्त भएका निवेदन र फछ्यौटको विगत पाँच वर्षको तुलनात्मक विवरण:.....	५५
४.३	प्रयोगशाला परीक्षणको विगत पाँच वर्षको प्रगतिको तुलनात्मक विवरण:.....	५६
४.४	निकासी पैठारी सङ्केत नम्बरको विगत पाँच वर्षको तुलनात्मक विवरण:.....	५६
४.५	प्रत्यक्ष निगरानी मार्फत कैफियत औल्याई कार्यालयबाट सङ्कलित थप राजस्वको विवरण:.....	५६
४.६	आ.व .२०८१/८२ र आ .व .२०८२/८३ मा प्रविष्टि भएका प्रज्ञापनपत्रको तुलनात्मक विवरण: (TIV,PEI र PEX बाहेक).....	५७
४.८	छनौट प्रणाली कार्यान्वयनको तुलनात्मक अवस्था.....	५८
४.९	आ.व.२०८२/८३ मा विभिन्न माध्यमबाट कार्यालयहरूमा भएको भुक्तानीको अवस्था:.....	६०
४.१०	आशिकुडा प्रणाली तथा मोड्युलहरूको कार्यान्वयनको अवस्था:.....	६२
४.११	नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली कार्यान्वयन पश्चात् जारी भएका LPCO को विवरण:.....	६३

खण्ड - पाँच

भन्सार कार्यालयबाट सम्पादित प्रमुख कार्यहरू

५.१ व्यापार सहजीकरण तथा समन्वय	६४
५.२ राजस्व सङ्कलन	६५
५.३ कानूनको परिपालना	६७
५.४ आन्तरिक नियन्त्रण एवम् सहजीकरण	६९
५.५ कर्मचारी बैठक	७०
५.६ मुद्दा व्यवस्थापन	७२
५.७ भन्सार जाँचपासपछिको परीक्षण	७४

खण्ड - छ

समस्या, चुनौती तथा समाधानका लागि गरिएका प्रयास एवम् आगामी रणनीति

६.१ समस्याहरू:	७६
६.२ चुनौतीहरू:	७७
६.३ चुनौती समाधानका लागि गरिएका प्रयासहरू	७८
६.४ आगामी रणनीति	७९

छैटौँ भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण (CRM) योजनाको समीक्षा

१. पृष्ठभूमि	८१
२. समग्र कार्यप्रगति (Overall Performance)	८२
३. शाखा/कार्यालयगत प्रगतिको विश्लेषण	८२
४. मुख्य सुझावहरू	८६
सातौँ भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजनाले समेटेका मुख्य विषयहरू	८७

अनुसूची १

भन्सार कार्यालयहरू र छोटो भन्सार कार्यालयहरू	९०
--	----

अनुसूची २

भन्सार कार्यालयहरूको स्वीकृत दरवन्दी..... ९३

अनुसूची ३

भन्सार कार्यालयका प्रमुखहरूको विवरण..... ११२

अनुसूची ४

भन्सार विभागमा कार्यरत महानिर्देशक/का.मु .महानिर्देशकहरूको नामावली ११४

अनुसूची ५

प्रत्यक्ष निगरानी मार्फत कैफियत औल्याई कार्यालयबाट सङ्कलित थप राजस्वको कार्यालयगत विवरण
..... ११६

अनुसूची ६

आ.व. २०७८/७९ देखि आ.व. २०८२/८३ सम्मको कार्यालयगत लक्ष्य तथा असुलीको तुलनात्मक
विवरण..... ११८

अनुसूची ७

आ.व .२०८२/८३ को कार्यालयगत मुद्दाको अवस्था..... १२०

अनुसूची ८

आ.व .२०८२/८३ को वार्षिक वित्तिय प्रगति..... १३९

अनुसूची ९

आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को भन्सार विभागको वार्षिक कार्ययोजना..... १४०

अनुसूची १०

आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को माईलस्टोनको कार्ययोजना (प्रधानमन्त्री कार्यालयमा प्रतिवेदन गर्ने) १७४

अनुसूची ११

आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को कार्ययोजना (अर्थ मन्त्रालयमा प्रतिवेदन गर्ने)..... १७६

अनुसूची १२

भन्सार दिवसको अवसरमा पुरस्कार प्राप्त गर्ने कर्मचारीहरूको विवरण १७८

Abbreviations

A-CIP	Anti-Corruption and Integrity Promotion
ADB	Asian Development Bank
ABP	Authorized Business Person
AMC	Annual Maintenance Contract
AML/CFT	Anti-Money Laundering / Combating the Financing of Terrorism
API	Application Programming Interface
BIMSTEC	Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation
CBIC	Central Board of Indirect Taxes and Customs
CCTV	Closed Circuit Television
CMAA	Customs Mutual Administrative Assistance
CNI	Confederation of Nepalese Industries
CRMP	Customs Reform and Modernization Plan
DFTQC	Department of Food Technology and Quality Control
DLS	Department of Livestock Services
DMG	Department of Mines and Geology
DoA	Department of Archaeology
DoI	Department of Industry
DoTM	Department of Transport Management
EU	European Union
EXIM	Export and Import
FHAN	Federation of Handicraft Associations
FNCCI	Federation of Nepalese Chamber of Commerce & Industries
GSP	Generalized System of Preferences
IP	Internet Protocol
ISO	International Organization for Standardization
ITS	Integrated Tax System
LAN	Local Area Network
LPCO	Licence, Permit, Certificates and Others
MDMS	Mobile Device Management System
NBSM	Nepal Bureau of Standards and Meteorology
NCC	Nepal Chamber of Commerce

NECAS	Nepal Customs Automated System
NNSW	Nepal National Single Window
PAN	Permanent Account Number
PCA	Post Clearance Audit
PIS	Personnel Information System
PQPMC	Plant Quarantine and Pesticide Mangement Centre
RMIS	Revenue Management Information System
SAFTA	South Asian Free Trade Area
SASEC	South Asia Subregional Economic Cooperation
TA	Technical Assistance
TSC	Tariff Specification Code
WAN	Wide Area Network
WCO	World Customs Organization
WTO	World Trade Organization

कार्यकारी सारांश

नेपालको भन्सार प्रशासनले अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारलाई सहजीकरण, नियमन र व्यवस्थापन गर्ने प्रमुख जिम्मेवारी वहन गर्दै आएको छ। यसले मूलतः वैध व्यापारलाई सहजीकरण गर्ने, राजस्व सङ्कलन गर्ने तथा स्वास्थ्य र वातावरणमा असर पार्ने वस्तुहरूको आयात-निर्यातलाई नियन्त्रण गरी समाज र वातावरणको सुरक्षामा योगदान पुऱ्याउने कार्य गर्दै आइरहेको छ। यसै पृष्ठभूमिमा, नेपालको भन्सार प्रशासनबाट आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ मा सम्पादित मुख्य-मुख्य कार्यहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्:

१. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा भन्सार प्रशासनका लागि रु. ५ खर्ब ८८ अर्ब २५ करोड राजस्व सङ्कलनको लक्ष्य तोकिएकोमा कुल रु. ५ खर्ब १५ अर्ब ५७ करोड राजस्व सङ्कलन भएको छ। जुन लक्ष्यको तुलनामा ८७.६ प्रतिशत हुन आउछ। सङ्कलित कुल राजस्वमध्ये भन्सार महसुलबापत रु. २ खर्ब १९ करोड (लक्ष्यको तुलनामा ८०.३ प्रतिशत), मूल्य अभिवृद्धि कर बापत रु. २ खर्ब २४ अर्ब ०८ करोड (लक्ष्यको तुलनामा १०१ प्रतिशत) र अन्तःशुल्क बापत रु. ४९ अर्ब ४४ करोड (लक्ष्यको तुलनामा ८१.२ प्रतिशत) सङ्कलन भएको छ। त्यसैगरी, रु. ५ अर्ब ९९ करोड (लक्ष्यको तुलनामा ३६.१ प्रतिशत) सडक मर्मत तथा सुधार दस्तुर बापत र रु. ९ अर्ब ५६ करोड (लक्ष्यको तुलनामा १५४.१ प्रतिशत) सडक निर्माण तथा सम्भार दस्तुर बापत सङ्कलन भएको छ। गत आर्थिक वर्षमा सङ्कलन भएको राजस्व मध्ये भन्सार महसुलको हिस्सा ४४.९२ प्रतिशत, मूल्य अभिवृद्धि करको हिस्सा ४१.४८ प्रतिशत, अन्तःशुल्कको हिस्सा ९.५८ प्रतिशत, सडक मर्मत तथा सुधार दस्तुरको हिस्सा १.२९ प्रतिशत र सडक निर्माण तथा सम्भार दस्तुरको हिस्सा २.०४ प्रतिशत रहेको छ।
२. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा रु. १८ खर्ब ४ अर्ब १२ करोड रुपैयाँको आयात भएकोमा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा आयात बढेर रु. २० खर्ब ९६ अर्ब ३७ करोड पुगेको छ। त्यसै गरी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा रु. २ खर्ब ७७ अर्ब ३ करोड रुपैयाँको निर्यात भएकोमा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा निर्यात उल्लेखनीय रूपमा बढेर रु. ३ खर्ब १५ अर्ब २९ करोड पुगेको छ। यसबाट गर्दा रु. १५ खर्ब २७ अर्ब ९

करोड रुपैयाँको व्यापार घाटा सिर्जना भएको थियो। यसबाट आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा रहेको रु. १५ खर्ब २७ अर्ब ९ करोड रुपैयाँको व्यापार घाटा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा बढेर रु. १७ खर्ब ८१ अर्ब ८ करोड पुगेको छ। नेपालको आयात व्यापार निर्यात व्यापारको तुलनामा ६.६ गुणा बढी रहेको देखिन्छ।

३. नेपालले अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारका सम्बन्धमा अवलम्बन गरेको विश्व व्यापार संगठन र विश्व भन्सार संगठनबाट प्रतिपादित सिद्धान्त तथा प्रतिवद्धता अनुसार भन्सार दर पुनरावलोकन गर्नुका साथै राष्ट्रिय प्राथमिकता तथा आवश्यकतालाई मध्यनजर गर्दै स्वदेशी उद्योग र उत्पादनलाई प्रवर्द्धन हुने एकै प्रकृतिको वस्तुको भन्सार दर सम्भव भएसम्म समान कायम हुने गरी विद्यमान भन्सार महसुल दरको विश्लेषण गरी आर्थिक ऐन, २०८३ मार्फत समायोजन गरिएको छ।
४. भन्सार प्रशासनलाई आधुनिकीकरण गरी प्रविधि मैत्री बनाउन छैठौँ भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना (२०७८/७९-२०८२/८३) को मध्यावधि समीक्षा गरी सातौँ भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना (२०८३/८४-२०८७/८८) तर्जुमा गरिएको छ।
५. भन्सार जाँचपास प्रक्रियालाई सुदृढीकरण बनाई जाँचपास प्रक्रिया छिटो छरितो तथा पारदर्शी बनाई भन्सार विन्दूमा लाग्ने लागत तथा समयलाई न्यूनीकरण गर्ने उद्देश्यले वीरगञ्ज भन्सार कार्यालय र नेपालगंज भन्सार कार्यालयमा Time Release Studies (TRS) सम्पन्न गरिएको छ।
६. भारतबाट पैठारी हुने वस्तुका सम्बन्धमा भन्सार विन्दूमा वस्तु आइपुग्नु अगावै सूचना आदान प्रदान गर्न भन्सार विभाग र भारतको Central Board of Indirect Taxes and Customs बीच MOU for Cooperation in Exchange of Pre-Arrival Information of Export of Goods for Trade Facilitation and Customs Control गरिएको।
७. भन्सार मूल्याङ्कनलाई यथार्थपरक, पारदर्शी तथा व्यवस्थित बनाउन आसिकुडा वर्ल्ड प्रणालीभित्र अनलाईन मूल्याङ्कन प्रणालीको विकास गरी लागू गरिएको छ।

८. वस्तुको ब्राण्ड, मोडेल तथा साइजको यथार्थपरक घोषणाका निमित्त किटानी विवरण घोषणा सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०८३ बनाई कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ।
९. विश्व व्यापार सङ्गठनको व्यापार सहजीकरण सम्झौता (WTO TFA) तथा भन्सारका प्रक्रियाहरूलाई सरल, एकरूप, पारदर्शी र प्रभावकारी बनाउन विश्व भन्सार सङ्गठनको संशोधित क्योटो महासन्धि (Revised Kyoto Convention) का प्रावधानसमेत समावेश गरी भन्सार ऐन, २०८२ तथा भन्सार नियमावली, २०८३ कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ।
१०. प्रयोगशाला परीक्षणका लागि प्राप्त ६ सय ९५ नमूनाहरूको प्रयोगशाला परीक्षण गरि प्रतिवेदन दिइएको छ।
११. वस्तु वर्गीकरण, मूल्याङ्कन तथा अन्य निर्णयमा चित्त नबुझी प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि प्राप्त ३ सय ८३ वटा निवेदनहरू उपर निर्णय गरिएको छ।
१२. आ.व. २०८२/०८३ मा भन्सार कार्यालयहरूमा १५ हजार ४ सय २३ मुद्रा दर्ता भएकोमा अघिल्लो आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरी आएका १ हजार ९ सय ९९ सहित जम्मा १७ हजार ४ सय २२ मुद्रा मध्ये ११ हजार ९ सय ५४ वटा मुद्रा फछ्यौट भएका छन्। प्रस्तुत मुद्राहरूमा दाखिला भएका वस्तु मध्ये ११ हजार ४ सय ३८ वटा मुद्रा सम्बद्ध वस्तुहरू लिलाम भएका छन्। कुल मुद्रा फछ्यौट प्रतिशत ६८.६१ प्रतिशत रहेको छ। वस्तुको लिलामीबाट रु. ५० करोड ५१ लाख राजस्व सङ्कलन भएको छ।
१३. कार्यसम्पादनलाई थप सहज बनाउन भन्सार महसुल दरवन्दी (Customs Tariff), एकीकृत भन्सार महसुल दरवन्दी, परिपत्र संग्रह, फैसला संग्रह तथा वस्तु वर्गीकरण निर्णय संग्रह प्रकाशन गरी कार्यालयहरूलाई उपलब्ध गराइएको छ।
१४. भन्सार प्रशासनमा कार्यरत जनशक्तिको दक्षता अभिवृद्धिका लागि जोखिम व्यवस्थापन तथा वर्गीकरण सम्बन्धी तालिम प्रदान गरिएको छ।
१५. भन्सार सम्बन्धी काम कारवाहीमा दक्षता वढाउने गरी भन्सार एजेन्ट र अन्य सरोकारवालालाई बीरगञ्ज, विराटनगर र भैरहवामा अभिमुखीकरण तालिम सम्पन्न गरिएको छ।

१६. भन्सारमा जोखिम व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाउन ASYCUDA प्रणालीमा भएका तथ्याङ्कको विश्लेषण गरी Risk Recommendation गर्ने गरी Customs Risk Management System (CRMS) विकास कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ।
१७. आ.व. २०८२।८३ को नीति तथा कार्यक्रम एवम् बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना तयार गरी अर्थमन्त्रालयमा पेश गरिएको र विभागको आ.व. २०८२।०८३ को वार्षिक कार्ययोजना तयार गरी स्वीकृत गरिएको छ।
१८. आ.व. २०८२।०८३ मा २६ भन्सार एजेन्टहरूको इजाजतपत्र खारेज गरिएको र ३ सय ४२ भन्सार एजेन्टहरूको इजाजतपत्र नवीकरण गरिएको छ।
१९. आ.व. २०८२।०८३ मा बण्डेड वेयर हाउसको १५ नयाँ इजाजतपत्र प्रदान गरिएको र १ सय ४४ इजाजतपत्रहरू नवीकरण गरिएको छ।
२०. विभागले कुटनीतिक एवम् महसुल सुविधा तथा आयोजनाको लागि पैठारी हुने वस्तुमा महसुल छुटका लागि सिफारिस गर्दै आएको छ। आ.व. २०८२।०८३ मा कुटनीतिक सुविधाका लागि ९ सय ८२ सिफारिस गरिएको र ३ सय ४१ महसुल सुविधा प्रदान गरिएको छ। साथै, आयोजनाको प्रयोजनका लागि ६ सय ७६ महसुल छुट सम्बन्धी सिफारिस गरिएको छ।
२१. आ.व. २०८२।०८३ मा रु १ अर्ब ०४ करोड ३९ लाख ०४ हजार बेरुजु फछ्यौट गरिएको छ।
२२. विभागको प्रत्यक्ष निगरानीबाट भन्सार कार्यालयहरूमा घोषणा गरिएका प्रज्ञापनपत्रहरूको जोखिमका आधारमा प्रत्यक्ष निगरानी गरी कुल ६४ करोड ६२ लाख २१ हजार थप राजस्व सङ्कलन भएको छ।
२३. प्रक्रिया पुरा गरी नवीकरण गर्न आउने एक्जिम कोडको नवीकरण गरिएको र आ.व. २०८२।८३ मा ४ हजार ७ सय ४८ नयाँ एक्जिमकोड जारी गरिएको छ। कुल २८ हजार ७ सय १५ वटा एक्जिमकोड खारेज गरिएको छ।

२४. व्यवसायीको समय र लागतलाई कम गर्न तथा एउटै प्रणाली मार्फत विभिन्न निकायहरूले प्रदान गर्ने सेवा उपलब्ध गराउन एवम् अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारमा संलग्न सबै निकायहरूले एकै प्रणालीबाट कार्य गर्न सक्ने व्यवस्थाका लागि विकास गरिएको नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली (Nepal National Single Window) मा TIV Module, Decleant Module लगायतका विभिन्न Module थप गरी क्रमशः लागू गरिएको छ।

खण्ड - एक

परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

स्थापित अन्तर्राष्ट्रिय मुल्य मान्यताको आधारमा व्यापारको सहजीकरण, अवैध चोरी निकासी पैठारी तथा हानिकारक वस्तुको कारोवारलाई निरुत्साहित गरी समाजको संरक्षण गर्दै राजस्व संकलन गर्ने प्रमुख उद्देश्य रहेको भन्सार प्रशासन नेपालको सीमानाकामा स्थापित मुख्य प्रशासन हो। यसले राजस्व सङ्कलन, सीमाक्षेत्रमा हुन सक्ने अवैध चोरी निकासी पैठारी नियन्त्रण तथा अवैध हानिकारक वस्तुको निकासी पैठारी नियन्त्रण गरी समाजको संरक्षण गर्दै स्वच्छ व्यवसायिक वातावरणको निर्माणमा योगदान पुऱ्याउँदै आएको छ।

नेपाल राज्यको अस्तित्व रहदा देखिनै कुनै न कुनै स्वरूपमा भन्सार प्रशासन विद्यमान रहेको थियो। लिच्छवी कालबाट मुख्य व्यापारिक मार्गमा भन्सार कार्यालयहरू अस्तित्वमा आएका र ती कार्यालयहरूबाट व्यापारिक वस्तुमा शुल्क लिने प्रचलन रहेको पाइन्छ।

नेपालको राजनीतिक विकासक्रम सँगै २००७ साल पश्चात् बजार अड्डाको रूपमा स्थापना भएका अड्डाहरूलाई क्रमिक रूपमा रूपान्तरण गरी भन्सार कार्यालयको रूपमा सञ्चालनमा ल्याएको देखिन्छ। भन्सार ऐन, २०१९ कार्यान्वयनमा आए पश्चात् भन्सार प्रशासनले कानूनी मान्यता पाएको र सोही ऐनबाट भन्सार कार्यालय तथा छोटो भन्सार कार्यालयहरूले हालको भन्सार कार्यालयको रूपमा मान्यता पाउँदै आएको देखिन्छ। उक्त ऐनबाट स्थापित भन्सार कार्यालयहरू र छोटो भन्सार कार्यालयहरूको मुख्य प्रशासनिक निकायका रूपमा विक्रम सम्बत् २०२३ सालमा भन्सार विभागको स्थापना भएको हो। सन् १९९० पश्चात् विश्व बजारमा देखिएको विश्वव्यापीकरण तथा उदारीकरण एवम् खुल्ला अर्थतन्त्रको सिद्धान्तलाई अवलम्बन गर्दै भन्सार प्रशासनलाई थप व्यवस्थित बनाउन वि.सं. २०६४ सालमा भन्सार ऐन, २०६४ जारी भएको र यसले आधुनिक भन्सार कानूनले समेटेनुपर्ने धेरै विषयलाई थप व्यवस्थित गरेको थियो। नेपाल विश्व भन्सार संगठनको व्यापार सहजीकरण सम्झौता र संसोधित क्योटो सन्धीको पक्ष राष्ट्र भए पश्चात् थपिएका दायित्वलाई पुरा गर्न तथा नेपालको भन्सार कानूनलाई अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूपको बनाउने प्रयास स्वरूप नयाँ भन्सार

ऐन, २०८२ जारी भै कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ। यस नयाँ ऐनले भन्सार प्रशासनको आधुनिकीकरण गर्न आवश्यक पर्ने कानूनी आधार निर्माण गरेको छ।

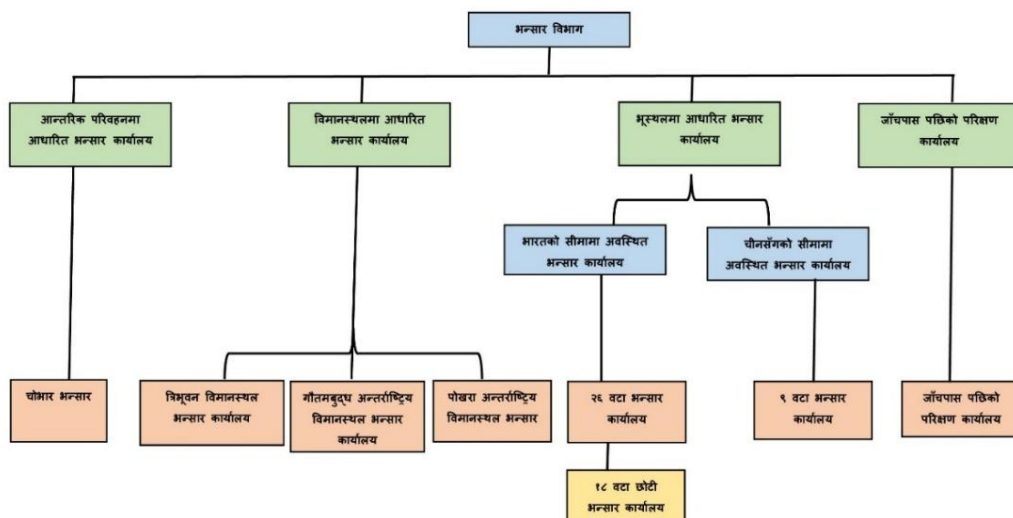
१.२ सङ्गठन संरचना

भन्सार विभाग र मातहतका कार्यालयहरूबाट सम्पादन हुने कार्यलाई व्यवस्थित रूपमा सम्पादन गर्न आवश्यक सङ्गठनात्मक संरचना र जनशक्ति व्यवस्थापन गर्न नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०८२।०७।१७ को निर्णयानुसार स्वीकृत संगठन संरचना अनुसार कार्यसम्पादन हुँदै आएको छ।

भन्सार विभाग अन्तर्गत हाल ३९ वटा मूल भन्सार कार्यालयहरू र एक भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय रहेको छ भने भन्सार नियमावली, २०८३ को अनुसूची १ मा उल्लिखित १८ वटा छोटो भन्सार कार्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। मूल भन्सार कार्यालयहरूमा ३ वटा हवाईमार्गमा आधारित भन्सार, १ वटा आन्तरिक परिवहनमा आधारित भन्सार, २६ वटा भारतीय सीमामा अवस्थित भन्सार र ९ वटा चीनसँगको सीमामा अवस्थित भन्सार कार्यालय रहेका छन्।

विभाग र मातहतका कार्यालयहरूको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छः

सङ्गठन संरचना

मूल भन्सार कार्यालय र छोटो भन्सार कार्यालयहरूको विवरण अनुसूची १ मा उल्लेख गरिएको छ।

१.२.१ भन्सार विभागको स्वीकृत दरवन्दी विवरणः

भन्सार विभागमा दुईवटा महाशाखा र त्यस अन्तर्गत रहेका १७ वटा शाखाहरूको स्वीकृत दरवन्दीको विवरण निम्न बमोजिम रहेको छ।

पद	श्रेणी	सेवा	समूह	स्वीकृत दरवन्दी
महानिर्देशक	रा.प. प्रथम	नेपाल प्रशासन	प्रशासन	१
उप-महानिर्देशक	रा.प. प्रथम	नेपाल प्रशासन	प्रशासन	२
निर्देशक	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	११
निर्देशक	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१
निर्देशक (सूचना प्रविधि)	रा.प. द्वितीय	नेपाल विविध		२
निर्देशक (तथ्याङ्क)	रा.प. द्वितीय	आ.यो. तथा तथ्याङ्क	तथ्याङ्क	१
सिनियर डिभिजनल केमिष्ट	रा.प. द्वितीय	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	केमिष्ट	१
उपसचिव (लेखा)	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
शाखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	२४
शाखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	२
तथ्याङ्क अधिकृत	रा.प. तृतीय	आ.यो.तथा तथ्याङ्क	तथ्याङ्क	२
लेखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
शाखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल न्याय सेवा	सरकारी वकील	१
केमिष्ट	रा.प. तृतीय	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	केमिष्ट	२
कम्प्युटर इन्जिनियर	रा.प. तृतीय	नेपाल विविध		८
मेकानिकल इन्जिनियर	रा.प. तृतीय	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	१
कम्प्युटर अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल विविध		३
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	२४
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	२
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	न्याय	सरकारी वकील	१
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्युटर अपरेटर/डा.इ.सु.	रा.प.अनं. प्रथम	विविध		३

पद	श्रेणी	सेवा	समूह	स्वीकृत दरवन्दी
असिष्टेन्ट केमिष्ट	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	केमिष्ट	२
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	१०
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१५
जम्मा				१२२

१.२.२ भन्सार विभाग अन्तर्गतका कार्यालयहरूको कर्मचारी दरवन्दीको विवरणः

भन्सार विभाग र मातहतका कार्यालयमा जम्मा १ हजार १ सय ८६ जना कर्मचारीहरूको दरवन्दी रहेको छ। जसमध्ये, भन्सार विभागमा महानिर्देशक, व्यवस्थापन तथा अनुपालन महाशाखा र नीति तथा सञ्चालन महाशाखामा उपमहानिर्देशक, भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालयमा प्रमुख भन्सार परीक्षण प्रशासक, त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालय र वीरगञ्ज भन्सार कार्यालयमा प्रमुख भन्सार प्रशासक गरी ६ सहसचिवस्तरको दरवन्दी रहेको छ।

भन्सार विभाग र मातहतका कार्यालयमा राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीको पदमा ४९ र तृतीय श्रेणीको पदमा २ सय ३८, राजपत्र अनङ्कित पदमा ५ सय ३ र श्रेणीविहिन पदमा ३ सय ९० जनाको दरवन्दी रहेको छ। कार्यबोझ र जिम्मेवारी बढी भएका केही कार्यालयहरूमा रा. प. प्रथम श्रेणीको सहसचिव कार्यालय प्रमुख रहेको र केहीमा कार्यालय प्रमुखको रूपमा प्रमुख भन्सार अधिकृत (राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणी) को दरवन्दी रहेको छ। कार्यबोझ र जिम्मेवारी कम भएको आधारमा पशुपतिनगर, भद्रपुर, राजविराज, ठाँडी, महेशपुर, त्रिवेणी, सुठौली, सती र राजापुरमा कार्यालय प्रमुखको रूपमा भन्सार अधिकृत (राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी) र सोभन्दा पनि कार्यबोझ कम रहेका कार्यालयमा राजपत्र अनङ्कित प्रथम श्रेणी(नायब सुब्बा) को दरवन्दी रहेको छ।

भन्सार विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूको दरवन्दीको विस्तृत विवरण अनुसूची २ मा रहेको छ। भन्सार कार्यालयहरूमा कार्यरत कार्यालय प्रमुखको विवरण अनुसूची ३ मा उल्लेख गरिएको छ। भन्सार विभागमा हालसम्म कार्यरत महानिर्देशकहरूको विवरण अनुसूची ४ मा राखिएको छ। भन्सार विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूमा कार्यरत श्रेणीगत र श्रेणीविहिन कर्मचारीको दरवन्दीको सारांश देहाय बमोजिम रहेको छः

तह	राजस्व समूह	प्रशासन/विविध/अन्य	कुल दरवन्दी
रा.प. प्रथम	०	६	६
रा.प. द्वितीय	४३	६	४९
रा.प. तृतीय	१८०	५८	२३८
रा.प. अनं. प्रथम	४१६	८७	५०३
रा.प. अनं. द्वितीय	०	०	०
श्रेणीगत जम्मा	६३९	१५७	७९६
श्रेणीविहिन	०	३९०	३९०
कुल जम्मा	६३९	५४७	११८६

१.२.३ भारतसँग सीमा जोडिएका मूल र छोटो भन्सार कार्यालयहरू

(क) नेपाल-भारत बीचमा भएको वाणिज्य सन्धि बमोजिमका द्विपक्षीय नाकाको विवरण

AGREED ROUTES FOR MUTUAL TRADE BETWEEN NEPAL AND INDIA	
1.	Pashupatinagar-Sukhia Pokhari
2.	Kakarbhatta-Naxalbari
3.	Bhadrapur-Galgalia [Cabinet upgraded to Main Customs, 4 July 2018]
4.	Biratnagar-Jogbani
5.	Setobandha-Bhimnagar
6.	Rajbiraj-Kunauli
7.	Siraha, Janakpur-Jayanagar
8.	Thadi-Laukha [Added in Trade Treaty Revision on 2009, Cabinet upgraded to Main Customs, 4 July 2018]
9.	Jaleswar-Bhitamore (Sursand)
10.	Malangawa-Sonabarsa
11.	Gaur-Bairgania
12.	Birgunj-Raxaul
13.	Bhiswabazar-Sikta [Sub-customs status. Included in Agreed Mutual Trade Route in Trade Treaty Revision on 2009]
14.	Tribhuvan International Airport Customs office. [Included in Agreed Mutual Trade Route in Trade Treaty Revision on 2009]

15.	Maheshpur/ Thutibari [Included in Agreed Mutual Trade Route in Trade Treaty Revision on 2009, Cabinet upgraded to Main Customs, 4 July 2018]
16.	Bhairahawa-Nautanwa
17.	Taulihawa-Khunwa ("Sutauli" Choti) [Cabinet upgraded to Main Customs, 4 July 2018]
18.	Krishnanagar-Barhni
19.	Koilabas-Jarwa
20.	Nepalgunj-Nepalgunj Road
21.	Rajapur-Katerniyaghat
22.	Guleria-Murtia [<u>Sub-customs status</u> . Included in Agreed Mutual Trade Route in Trade Treaty Revision on 2009]
23.	Prithvipur-Sati (Kailali)-Tikonia [Cabinet upgraded to Main Customs, 4 July 2018]
24.	Dhangadhi-Gauriphanta
25.	Mahendranagar-Banbasa
26.	Darchula-Dharchula [Darchula was sub customs and now upgraded to Main Customs on 2076].
27.	Mahakali-Jhulaghat (Pithoragarh)

(ख) नेपाल र भारत बीचको पारवहन सम्झौताबाट तेश्रो मुलुकसँगको व्यापारका लागि
उपलब्ध स्थल मार्गहरू

Traffic in transit via Calcutta shall: -

- (i) pass only through one of the mutually agreed routes connecting the following entry / exit points:

(a)	Calcutta	1. Sukhia Pokhri
(b)	Calcutta	2. Naxalbari (Panitanki)
(c)	Calcutta	3. Galgalia
(d)	Calcutta	4. Jogbani
(e)	Calcutta	5. Bhimnagar
(f)	Calcutta	6. Jayanagar
(g)	Calcutta	7. Bhitamora (Sitamarhi)
(h)	Calcutta	8. Raxaul
(i)	Calcutta	9. Nautanwa (Sonauli)
(j)	Calcutta	10. Barhni
(k)	Calcutta	11. Jarwa
(l)	Calcutta	12. Nepalgunj Road

(m)	Calcutta	13. Tikonía
(n)	Calcutta	14. Gauri-Phanta
(o)	Calcutta	15. Banbasa

Note: Calcutta shall include Haldia.

१.२.४ चीनसँग सीमा जोडिएका भन्सार कार्यालयहरू

नेपाल-चीन बीचमा भएको वाणिज्य सन्धि बमोजिमका द्विपक्षीय नाकाको विवरण

China Nepal Trading points
(Taken from Protocol to Transit transport Agreement.)

China Side	Nepal Side	Bilateral or International
Jilong	Rasuwa	International Port
Zhangmu	Kodari	International Port
Chentang	Kimathanka	Bilateral Port
Lizi	Nechung	Bilateral Port
Pulan	Yari	International Port
Riwu	Olangchung Gola	Bilateral Port

नेपाल र चीनबीच सम्पन्न पारवहन यातायात सम्झौता २०१६ र तत्सम्बन्धी प्रोटोकल २०१८ ले समुद्रसम्मको पहुँचका लागि चारओटा सामुद्रिक बन्दरगाहहरू Tianjin, Shenzhen, Lianyungang and Zhanjiang र तीनओटा सुक्खा बन्दरगाहहरू Lanzhou, Lhasa and Xigatse उपलब्ध भएको छ।

१.३ भन्सार विभागका कार्यहरू

व्यापार सहजीकरण, राजस्व संकलन, अवैध तथा स्वास्थ्य र वातावरणमा असर पुऱ्याउने वस्तुको नियन्त्रण मार्फत समाजको संरक्षण, सीमामा ओहोर दोहोर गर्ने यात्रुको व्यवस्थापन, सीमा क्षेत्रबाट हुनसक्ने अवैध क्रियाकलापहरूको नियन्त्रण, भन्सार सम्बन्धी नीति तर्जुमाका लागि पृष्ठपोषण दिने जस्ता मुख्य जिम्मेवारी विभागले निर्वाह गर्दै आएको छ। भन्सार विभागले मूलतः देहायका कार्यहरू सम्पादन गर्दै आएको छ।

- अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार सहजीकरण गर्ने,
- राजस्व सङ्कलन गर्ने,
- अवैध तथा स्वास्थ्य एवम् वातावरणमा असर पुऱ्याउन सक्ने वस्तुको पैठारी नियन्त्रण गरी समाजको सुरक्षा र संरक्षण गर्ने,
- सीमा नाकामा ओहोर दोहोर गर्ने यात्रुहरूको कार्यालय मार्फत व्यवस्थापन गर्ने,
- भन्सार सम्बन्धी नीतिगत सुधारकालागि प्रस्ताव गर्ने,
- कानून बमोजिम महसुल छुट तथा सुविधा प्रदान गर्ने,
- वस्तु वर्गीकरणमा द्विविधा परेका वस्तुको वर्गीकरणको निर्णय गर्ने,
- भन्सार जाँचपास प्रतिनिधीको नियुक्ति, इजाजतपत्रको नवीकरण तथा अनुगमन गर्ने,
- स्वचालित अनलाईन मूल्याङ्कन प्रणालीका आधारमा कारोबार मूल्य निर्धारण गरी जाँचपास गर्ने,
- मूल्याङ्कन तथा वर्गीकरण सम्बन्धी विषयको पुनरावलोकन गर्ने,
- जोखिमका सूचकका आधारमा जाँचपासपछिको परीक्षण गराउने,
- वण्डेड वेयरहाउसको इजाजत प्रदान गर्ने तथा नवीकरण गर्ने,
- निकासी पैठारी सङ्केत नम्बरको व्यवस्थापन गर्ने,
- स्वचालन प्रणालीको विकास, विस्तार, कार्यान्वयन र अनुगमन गर्ने,
- भन्सार प्रशासनको सुधार योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने,
- राजस्वको दैनिक, मासिक र वार्षिक अभिलेख अद्यावधिक गर्ने,
- वार्षिक रूपमा वैदेशिक व्यापारको वस्तुगत तथ्याङ्क तयार गरी प्रकाशन गर्ने,
- रासायनिक पदार्थ तथा अन्य वस्तुहरूको नमूना परीक्षण गर्ने,
- मातहत कार्यालयहरूको अनुगमन, निर्देशन तथा आवश्यक समन्वय गर्ने,
- छिमेकी राष्ट्र एवम् व्यापार साझेदार देशका भन्सार प्रशासनसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने,
- मुद्दा तथा लिलामी सम्बन्धी भन्सार कार्यालयहरूको कार्यको अनुगमन, निर्देशन र समन्वय गर्ने,
- राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको विकास तथा कार्यान्वयन र सोको सरोकारवाला निकायसँग समन्वय गर्ने,
- विश्व भन्सार सङ्गठन र व्यापार सम्बद्ध अन्य अन्तर्राष्ट्रिय सङ्गठनसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने,
- मूल तथा छोटी भन्सार कार्यालयहरूको नियमित तथा आकस्मिक रूपमा निरीक्षण गर्ने,

- भन्सार महसुलका दरहरूको माध्यमबाट स्वदेशी उत्पादन र उद्योगहरूको संरक्षण गर्ने,
- विभाग र कार्यालयको बजेट तर्जुमा, निकास र बाँडफाँट गर्ने,
- भन्सार विभाग र मातहतको कर्मचारी प्रशासन र जनशक्ति विकास सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने।

१.४ भन्सार विभागका शाखाहरूको स्वीकृत कार्य विवरण

भन्सार विभागको महानिर्देशकको नेतृत्वमा दुईवटा महाशाखा र १७ वटा शाखाहरू रहेका छन्।

नीति तथा सञ्चालन महाशाखा	व्यवस्थापन तथा अनुपालन महाशाखा
• भन्सार सुधार तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा • भन्सार मूल्याङ्कन शाखा • नीति महसुल शाखा • प्रयोगशाला शाखा • प्रशासकीय पुनरावलोकन शाखा • वर्गीकरण शाखा • सूचना प्रविधि प्रणाली स्वचालन तथा विकास शाखा • सूचना प्रविधि पुर्वाधार तथा सुरक्षा शाखा	• अनुसन्धान शाखा • अनुगमन शाखा • जोखिम व्यवस्थापन शाखा • सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा • आर्थिक प्रशासन शाखा • संकलन तथा बेरुजु शाखा • तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा • सेवाग्राही सहजीकरण शाखा • प्रत्यक्ष निगरानी शाखा

१.४.१ नीति तथा सञ्चालन महाशाखा अन्तर्गतका शाखाहरू र कार्यविवरण

भन्सार सुधार तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा

- दीर्घकालिन कार्ययोजनाहरूको लागि आन्तरिक तथा वैदेशिक स्रोतको समन्वय सम्बन्धी कार्य गर्ने।

- WCO, WTO, SAFTA, BIMSTEC, SAARC जस्ता द्विपक्षीय, बहुपक्षीय, क्षेत्रीय संगठनहरूको लागि भन्सारसँग सम्बन्धित कार्यको लागि Focal Point को रूपमा कार्य गर्ने।
- व्यापार सहजीकरण सम्बन्धी बैठक आयोजना र सो सम्बन्धी कार्यक्रमहरूमा सहभागिता जनाउने।
- भन्सारका सरोकारवालाहरूसँगको सहकार्य प्रवर्द्धन र सुधार गर्ने।
- अन्य मुलुकका भन्सार प्रशासनहरूसँग सूचना आदानप्रदान गर्ने।
- एकीकृत जाँच चौकी र सुक्खा बन्दरगाहहरू सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- समन्वयात्मक सीमा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय उत्तम प्रचलनहरू नविन अवधारणा, नीति निर्माण तथा कार्यान्वयन जस्ता विषयमा पृष्ठपोषण, अध्ययन अनुसन्धान र सो सम्बन्धी कार्यक्रममा भन्सारको तर्फबाट सहभागिता हुने।
- भन्सार विभागबाट भारत, बंगलादेश र चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बतसँग वार्षिक रूपमा हुने द्विपक्षीय एवम् बहुपक्षीय वार्ताको आयोजना, संयोजन, निर्णयको अभिलेख राख्ने र कार्यान्वयन गर्ने तथा सोको प्रतिवेदन सम्बन्धी कार्य गर्ने।

भन्सार मूल्याङ्कन शाखा

- विश्व व्यापार सङ्गठनको भन्सार तथा व्यापार सम्बन्धी सामान्य सम्झौतालाई कार्यान्वयन गर्न भएको सम्झौता “Agreement on Customs Valuation” मा उल्लेख भएका भन्सार मूल्याङ्कन सम्बन्धी नियमहरू कार्यान्वयन गर्ने, गराउने।
- केन्द्रीय मूल्याङ्कन डाटाबेसको स्थापना गरी भन्सार मूल्याङ्कन प्रणालीलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउदै भन्सार मूल्याङ्कनलाई यथार्थपरक बनाउने सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- भन्सार जाँचपास भएर छुटेका वस्तुको मूल्याङ्कनमा कैफियत देखिएमा पुनःमूल्याङ्कनका लागि सिफारिस गर्ने।
- भन्सार जाँचपास भएका वस्तुहरूको आशिकुडा प्रणालीको मूल्याङ्कन पृष्ठ (Valuation Page) तथा अनलाईन मूल्याङ्कन डेटाबेस प्रणाली मार्फत नियमित

अनुगमन गरी भन्सार मूल्याङ्कनलाई यथार्थपरक बनाउन आवश्यक व्यवस्था गर्ने।

- भन्सार जाँचपास हुने एकै किसिमका वस्तुहरूको मूल्याङ्कनमा एकरूपता कायम गराउने।
- नेपालमा पैठारी हुने मुख्य-मुख्य वस्तुहरूको अन्तरीष्ट्रिय बजार मूल्यको अभिलेख अद्यावधिक गर्ने।
- भन्सार मूल्याङ्कन निर्देशिका आवश्यकता अनुसार अद्यावधिक गर्ने।
- आवश्यकता अनुसार मालबस्तुको बजार सर्वेक्षण गर्ने।

नीति महसुल शाखा

- आर्थिक विधेयकका लागि भन्सार सम्बन्धी विषयमा राय सुझाव सङ्कलन, छलफल र सुझाव तयार गरी, गर्न लगाई पेश गर्ने।
- प्रत्येक आर्थिक वर्षका लागि भन्सार विभागको नीति पत्र तयार गर्ने, गराउने तथा भन्सारका दरहरू परिमार्जन सम्बन्धी आवश्यक तयारी गर्ने।
- बहुपक्षीय तथा द्विपक्षीय सम्झौता/सहमति एवम् आवश्यकता अनुसार भन्सारको नीति तथा कानून संशोधन गर्न मस्यौदा तयार गर्ने।
- विभिन्न आयोजनाहरू तथा आयोजनाको लागि ठेकेदारले पैठारी गर्ने वस्तुको महसुल छुट तथा सुविधा सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- प्रचलित कानून बमोजिमको करमुक्त पसलहरूको लागि चाहिने वस्तुको कोटा स्वीकृति सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- अन्तरीष्ट्रिय हवाई उडानका लागि हवाई इन्धनको कोटा स्वीकृति सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- भन्सार कार्यालयहरूलाई भन्सार ऐन, भन्सार महसुल ऐन तथा नियमावली वा आर्थिक ऐनको कार्यान्वयनमा परेका द्विविधा सम्बन्धमा निर्देशन र परिपत्र गर्ने सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- कूटनैतिक सुविधा र महसुल सुविधा तथा छुट उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य गर्ने।

- भन्सार कार्यविधि, परिपत्र सङ्ग्रह, भन्सार ऐन, भन्सार महसुल ऐन तथा नियमावलीहरू अध्यावधिक सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- आयोजनाहरूको महसुल छुट सम्बन्धमा कार्यालयहरूबाट भए गरेका कामहरूको निरीक्षण तथा अनुगमन गर्ने।
- भन्सार ऐन, नियम, कार्यविधि र प्रक्रियाहरूलाई सहज, सरल र पारदर्शी बनाउन भन्सार प्रक्रिया अध्ययन गरी Business Process Re-Engineering गर्ने र कार्यान्वयन गर्ने, गराउने।
- भन्सारका प्रक्रियाहरूलाई स्वचालन गर्न Business Rule तयार गर्ने।
- भन्सार महसुल ऐन, भन्सार ऐन, नियमावली र प्रचलित आर्थिक ऐनले गरेका परिवर्तन बमोजिम आशिकुडा प्रणालीमा दरवन्दी र करको दर, राजस्व छुट सम्बन्धी व्यवस्था अद्यावधिक गर्ने गराउने।
- नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली (NECAS) को आवधिक रूपमा प्रणाली परीक्षण गर्ने।
- आधिकारिक व्यवसायिक व्यक्ति (Authorized Business Person) लागू गर्न सो सम्बन्धी कार्यविधि, प्रक्रिया र कार्यक्रम निर्धारण गरी प्रभावकारी कार्यान्वयनको व्यवस्था गर्ने।
- एकिकृत भन्सार महसुल दरवन्दी पुस्तक, भन्सार महसुल दरवन्दी पुस्तक (अंग्रेजी) तयारी गर्ने।
- भन्सारका दरहरू अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिवद्धता अनुरूप भए नभएको विषयमा अध्ययन गरी प्रत्येक आर्थिक वर्षको बजेट पूर्व प्रतिवेदन पेश गर्ने।

प्रयोगशाला शाखा

- भन्सार नाका, अन्य निकाय र आयात/निर्यातकर्ता व्यवसायीबाट परीक्षणको लागि प्रयोगशालामा पठाईएका वस्तुहरूको Sample को सुरक्षित र गोप्य तवरले आवश्यक परीक्षण गरी त्यसको नतिजा सम्बन्धित पक्षलाई उपलब्ध गराउने। आवश्यकता अनुसार भन्सार नाकाबाट नमूना संकलन गर्ने।
- Sample को गुणस्तर परीक्षण (Quality Test), पहिचान (Identification Test) र वर्गीकरण (Classification Test) आवश्यकताका आधारमा गर्ने।

- विश्व भन्सार सङ्गठन (WCO) को मापदण्ड अनुसार प्रयोगशालाको गुणस्तर कायम गर्ने, गर्न लगाउने र विश्लेषण गर्दा आवश्यक सुरक्षात्मक उपाय अपनाउने व्यवस्था गर्ने।
- भन्सार कार्यालयमा रहेका प्रयोगशालाको अनुगमन गर्ने।
- प्रयोगशालामा कार्यरत कर्मचारीको लागि समय समयमा तालिमको व्यवस्था गर्ने।
- नियन्त्रित केमिकलहरू र केमिकल ओरजिनल वस्तुहरूको भन्सार प्रक्रिया अनुगमन गर्ने र आवश्यक सुधारको लागि पेश गर्ने।
- Sample परीक्षण गर्दा स्तरीय र वैध विधिको प्रयोगबाट गर्ने।
- गुणस्तरीय सेवाको निमित्त प्रयोगशालाको Standard Operating Procedure and Manual तयार गर्ने तथा Quality Major को रूपमा प्रयोगशाला व्यवस्थापन कार्य गर्ने।
- परीक्षण नजिताको आधारमा वस्तु वर्गीकरणको लागि आवश्यक राय दिने।
- प्रयोगशालाको सञ्चालन र सुधारका लागि बार्षिक कार्ययोजना र प्रतिवेदन तयार गर्ने।

प्रशासकीय पुनरावलोकन शाखा

- कार्यालय प्रमुखले गरेको मूल्य निर्धारण र वस्तुको वर्गीकरण एवम् पूर्वदिश सम्बन्धी आदेश, निर्णय वा अन्य कुनै कार्यमा चित्त नबुझ्ने व्यक्तिले दिएको पुनरावलोकनको निवेदन माथि निर्णय गर्ने कार्यको लागि सचिवालयको रूपमा रही कार्य गर्ने।
- पुनरावलोकनका निवेदन उपर छानविन गर्ने।
- छानविनको क्रममा कुनै विशेषज्ञ विज्ञ वा समिति वा निकायको राय लिनुपर्ने देखिएमा त्यस्तो राय प्रतिवेदन लिने।
- पुनरावलोकनका लागि विभाग वा अन्य कुनै सरकारी प्रयोगशालाबाट परीक्षण गर्नुपर्ने भएमा परीक्षण गराई प्रतिवेदन लिने।
- पुनरावलोकनका निवेदन माथि विश्व भन्सार संगठन वा कुनै अन्तर्राष्ट्रिय सरकारी वा गैर सरकारी निकायको राय लिनुपर्ने देखिएमा त्यस्तो राय/परामर्श लिने।
- पुनरावलोकनका निवेदन एवम् निर्णयको अद्यावधिक अभिलेख राख्ने।

- पुनरावलोकनको निर्णय उपर चित्त नबुझ्ने व्यक्तिले राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन गरेका वा रिट परेका मुद्दाको अद्यावधिक अभिलेख राख्ने र त्यस्ता मुद्दाको कैफियत प्रतिवेदन, लिखित जवाफ तयार लगायतका कार्य गर्ने।
- भन्सार मुल्याङ्कन तथा वर्गीकरण सम्बन्धमा भएका अन्तिम निर्णय कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित कार्यालयमा लेखी पठाउने।

वर्गीकरण शाखा

- वस्तुको वर्गीकरण सम्बन्धमा राय प्रदान गर्ने, गराउने र वर्गीकरण सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने।
- वस्तु वर्गीकरण सम्बन्धमा विश्व भन्सार सङ्गठनसँग समन्वय तथा पत्राचार सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- हार्मोनाइज्ड प्रणालीको नयाँ संस्करण अनुसारको Commodity Description and Coding System (HS) को नेपालीकरण गरी प्रकाशन सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- हार्मोनाइज्ड प्रणालीको नयाँ संस्करण अनुसार व्याख्यात्मक टिप्पणी नेपाली भाषामा अनुवाद एवम् प्रकाशन सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- वस्तु वर्गीकरण निर्णय सङ्ग्रह अद्यावधिक एवम् प्रकाशन सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- वर्गीकरण तथा उत्पत्तिको विषयमा पूर्वदिश जारी गर्ने सम्बन्धमा पूर्वदिश समितिको सचिवालयको कार्य गर्ने।
- भन्सार अधिकृतलाई वर्गीकरणमा द्विविधा भई लेखी आएका विषय फछ्यौट गर्ने ।
- वस्तु वर्गीकरण सम्बन्धी तालिम, गोष्ठी, सेमिनार सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- वस्तु वर्गीकरणका सम्बन्धमा कार्यालयहरूबाट भए गरेका कामहरूको निरीक्षण तथा अनुगमन सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- वस्तु वर्गीकरण सम्बन्धी राष्ट्रिय, क्षेत्रीय एवम् अन्तर्राष्ट्रिय बैठक, सेमिनार, गोष्ठी आदिमा सहभागीता, सहकार्य तथा समन्वय गर्ने।
- टयारिफ स्पेसिफिकेशन कोड (TSC) विकास एवम् कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- वस्तु वर्गीकरण सम्बन्धी सम्पर्क शाखाको रूपमा कार्य गर्ने।

- आवश्यकतानुसार वस्तु वर्गीकरणका राष्ट्रिय उप-शीर्षक थप/घट गर्ने सम्बन्धमा राय दिने।
- वस्तु वर्गीकरण उपशीर्षक बमोजिम समान किसिमको विशेषता, बनावट एवम् प्रयोजन हुने वस्तुको महसुल दरमा एकरूपता कायम गर्ने/गराउने सम्बन्धमा राय सुझाव दिने।

सूचना प्रविधि प्रणाली स्वचालन तथा विकास शाखा

- आशिकुडा प्रणाली र राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको विकास, स्तरोन्नती, विस्तार र सञ्चालन गर्ने, गराउने।
- आशिकुडा प्रणाली, राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली लगायतका प्रणालीहरूको डाटावेसको ब्याकअप तयार राखी रिकभरीको सुनिश्चितता गर्ने।
- भन्सारमा सूचना प्रविधि र स्वचालनमा अभिवृद्धि गर्न e-Customs Master Plan बनाई लागू गर्ने व्यवस्था गर्ने।
- भन्सार कार्यालयहरूमा आशिकुडा प्रणाली र सरोकारवाला निकायहरूमा राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको सञ्चालनका लागि आवश्यक योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने।
- प्रणालीहरूमा अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि सम्झौता (WTO Trade Facilitation Agreement, Revised Kyoto Convention, TIR etc.) र राष्ट्रिय आवश्यकता अनुकूलका मापदण्ड समायोजन गर्ने गरी नयाँ सुविधाहरू विस्तार गर्ने।
- भन्सारका प्रक्रियाहरूलाई स्वचालन गर्न Business Rule तयार गरी सम्बद्ध शाखासँग समन्वय गरी कार्यान्वयन गर्ने, गराउने।
- भन्सारसँग सम्बन्धित ऐन, नियमावली र प्रचलित आर्थिक ऐन बमोजिम प्रणालीहरूमा दरवन्दी र करको दर, राजश्व छुट सम्बन्धि व्यवस्था अद्यावधिक गरी सम्बद्ध शाखासँग समन्वय गरी कार्यान्वयन गर्ने।
- भन्सार स्वचालन प्रणालीको कार्यशिलता र प्रभावकारिता बढाउन द्रुत जाँचपास, आगमन पूर्व जाँचपास, डिजिटल दस्तखत, विद्युतीय भुक्तानी लगायत आवश्यकता अनुसारका मोड्युलको कार्यान्वयन र परिमार्जनको व्यवस्था गर्ने।

- अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार सम्बन्धी काम कारवाहीलाई कागजात मुक्त (Paper Less) बनाउन एल.पि.सि.ओ. र वि.वि.नि. मोड्युलको कार्यान्वयन र परिमार्जनको व्यवस्था गर्ने।
- भन्सार जाँचपास प्रक्रियालाई कागजात मुक्त (Paper Less) बनाउन एक्जिम, डिक्लरेन्ट लगायत अन्य आवश्यक मोड्युलको कार्यान्वयन गर्ने।
- आशिकुडा प्रणाली र राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीमा गर्नुपर्ने सुधार तथा अद्यावधिक सम्बन्धी विषयका लागि भन्सार सुधार तथा अन्तराष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा र सूचना प्रविधि पूर्वाधार तथा सुरक्षा शाखासँग समन्वय गर्ने।
- आशिकुडा प्रणाली र राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीसँग आवद्ध भएका वा हुने अन्य निकायका प्रणालीसँगको आवद्धता सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने।

सूचना प्रविधि पूर्वाधार तथा सुरक्षा शाखा

- Data Center तथा Disaster Recovery Site को स्थापना, स्तरोन्नती, सञ्चालन र मर्मत सम्भार गर्ने।
- भन्सार स्वचालनका लागि आवश्यक सुधार र व्यवस्थापन गर्ने।
- भन्सार कार्यालयहरूमा आशिकुडा प्रणाली र सरोकारवाला निकायहरूमा राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको लागि स्वचालित उपकरणहरू जडान गर्नका लागि आवश्यक योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने, गराउने।
- सूचना सञ्जालको स्थापना, स्तरोन्नती, सञ्चालन र मर्मत सम्भार गर्ने।
- सूचना प्रविधिको भौतिक पूर्वाधारको Repair and Replacement Plan बनाउने र कार्यान्वयन गर्ने, गराउने।
- वेभसाइट, इ-हाजिरी, भिडियो कन्फरेन्स, आई.पि. क्यामेरा लगायत अन्य सूचना प्रणालीको कार्यान्वयन गर्ने/गराउने तथा विस्तार गर्न आवश्यक भौतिक पूर्वाधारको स्थापना तथा मर्मत सम्भार गर्ने।
- आशिकुडा प्रणाली र राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीसँग आवद्ध भएका वा हुने अन्य निकायका प्रणालीसँगको आवद्धता सम्बन्धी कार्यमा सहजीकरण गर्ने।
- E-Customs Master Plan कार्यान्वयनमा समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने।

- आशिकुडा प्रणाली र राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीमा गर्नुपर्ने सुधार तथा अद्यावधिक सम्बन्धि कार्यहरूका लागि सूचना प्रविधि प्रणाली स्वचालन तथा विकास शाखासँग समन्वय गर्ने।
- भन्सारका प्रक्रियाहरूलाई सूचना प्रविधि प्रणाली स्वचालन तथा विकास शाखाबाट तयार गरिने Business Rule तथा मोड्युलहरूको कार्यान्वयनमा आवश्यक सहजीकरण गर्ने।

१.४.२ व्यवस्थापन तथा अनुपालन महाशाखा अन्तर्गतका शाखाहरू र कार्यविवरण:

अनुसन्धान शाखा

- भन्सारसँग सम्बन्धित ऐन, नियम, कार्यविधि र प्रक्रियाको परिपालना गर्न, गराउन Curative र Preventive Measures पहिचान गर्ने र कार्यान्वयन गर्ने, गराउने।
- व्यापारिक छलीको अनुसन्धान, विश्लेषण र कारवाही गर्ने।
- भन्सार अनुसन्धान कार्यविधि, २०७५ मा तोकिएका कार्यहरू गर्ने।
- निगरानी निकायहरूबीच समन्वयको कार्य गर्ने।
- भन्सारका साझेदार निकायहरूसँग अनुसन्धान (Investigation) सम्बन्धी सूचना आदानप्रदान गर्ने।
- चोरी निकासी पैठारी कार्यमा संलग्न निकाय, व्यक्ति, क्षेत्र आदिको पहिचान गरी डाटावेस तयार गर्ने।
- प्रोत्साहन, रोकथाम र नियन्त्रणका सम्भाव्य उपायहरू विकास गर्ने र आवश्यकता अनुसार अद्यावधिक गर्ने।
- भन्सार प्रशासनमा संलग्न कर्मचारीहरूबाट निर्दिष्ट आचरण, अनुशासन एवम् आचारसंहिता परिपालना भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन एवम् आन्तरिक परीक्षण गरी आचरण सम्बन्धी विवरण र सूचना प्राप्त गर्ने र अभिलेख राख्ने।
- कर्मचारीहरूको काम कारवाहीका सम्बन्धमा प्राप्त भएका जनगुनासो, पत्रपत्रिका एवम् मिडियामा प्रसारित समाचारहरूको अभिलेख राखी आवश्यकता अनुसार छानविन एवम् परीक्षण गर्ने।

- कर्मचारीको सदाचार र आचरणको अनुगमनबाट प्राप्त प्रतिवेदन कार्यान्वयनका लागि आवश्यक योजना बनाइ पेश गर्ने।
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट छानबिनको लागि लेखी आएका भन्सार कार्यालयसँग सम्बन्धित उजुरी छानबिन सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र, हेलो सरकारबाट प्राप्त उजुरी सम्बन्धमा छानबिन सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- चोरी पैठारी नियन्त्रण तथा गस्ती परिचालनको कार्य गराउने र आवश्यक निर्देशन दिने।
- राजस्व जोखिम, व्यापारिक छली (Commercial Fraud) र चोरी पैठारीको सूचना संकलन र विश्लेषण गर्ने।

अनुगमन शाखा

- विभाग एवम् मातहतका कार्यालयहरूको लागि आवधिक योजना, वार्षिक बजेट र कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- अनुगमन तथा मूल्यांकन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, सूचक र कार्यक्रम तर्जुमा एवम् कार्यान्वयनमा समन्वय र सहजीकरण गर्ने।
- अनुगमन र मूल्यांकनका सूचकहरूको आधारमा विभाग र मातहतका कार्यालयहरूबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरूको नियमित अनुगमन एवम् मूल्यांकन सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- विभागको स्वीकृत वार्षिक नीति, बजेट तथा कार्यक्रमको मासिक, अर्धवार्षिक र वार्षिक रूपमा प्रगति विवरण तयार गरी/गर्न लगाई सम्बन्धित निकायमा पठाउने व्यवस्था मिलाउने।
- कार्यक्रम कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या समाधान गर्न मन्त्रालयस्तरीय समस्या समाधान समितिसँग समन्वय गर्ने।
- विभागसँग सम्बन्धित वार्षिक नीति, बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन र माइलस्टोन सम्बन्धी कार्य गर्ने।

- अवैध तथा चोरी निकासी/पैठारी सम्बन्धी अभियोगमा भन्सार कार्यालयहरूमा दर्ता भएका मुद्दाको अभिलेख व्यवस्थापनको लागि प्रणालीको विकास गरी सो को कार्यान्वयन गराउने।
- कार्यसम्पादनमा आधारित सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (PBIMS) को विकास तथा सो प्रणालीमा उपलब्ध प्रगतिका आधारमा कार्यालयहरूको मूल्याङ्कन गर्ने।

जोखिम व्यवस्थापन शाखा

- छनौट प्रणाली सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा एवम् परिमार्जन गर्ने।
- सामानको प्रकार, पैठारी हुने देश, पैठारी गर्ने व्यक्ति/कम्पनी, निकासी गर्ने देश/व्यक्ति/कम्पनी आदीको आधारमा जोखिम सूचक तथा प्रोफाइल तयार गरी सो लाई ASYCUDA World को छनौट मोड्युल (Selectivity Module) मा समावेश गर्ने।
- भन्सार जाँचपासपछिको परीक्षण गर्नुपर्ने फर्म, वस्तु तथा कन्साइन्मेन्टको छनौट गरी सम्बन्धित कार्यालयमा पठाउने। भन्सार जाँचपासपछिको परीक्षण निर्देशिका अद्यावधिक गरी यस सम्बन्धी अनुगमन एवम् नियन्त्रणात्मक कार्य गर्ने।
- भन्सार विभागको इन्टेलिजेन्स युनिटको रूपमा कार्य गर्ने, इन्टेलिजेन्सबाट प्राप्त सूचना जानकारी गराउने।
- नेपालको ठूलो व्यापार साझेदार भारत, चीन र अन्य देशका भन्सार इन्टेलिजेन्स सम्बन्धी सम्बद्ध संस्थासँग समन्वय राखी सूचना आदानप्रदान गर्ने।
- इन्टेलिजेन्सबाट प्राप्त सूचना आवश्यकतानुसार विभागका सम्बद्ध शाखाहरू र भन्सार कार्यालयहरूलाई सुसूचित गर्ने।
- भन्सार कार्यालयमा रहेको स्थानीय जोखिम व्यवस्थापन इकाईसँग सम्पर्क स्थापित गर्ने, सूचना आदानप्रदान गर्ने तथा सूचना तथा तथ्याङ्कका आधारमा पृष्ठपोषण गर्ने।

सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा

- कर्मचारीको व्यक्तिगत विवरण सहितको अभिलेख फाइल एवम् कर्मचारी सूचना प्रणाली (PIS) अद्यावधिक गर्ने।
- कर्मचारीहरूको पदस्थापन, सरुवा, काज खटाउने व्यवस्था गर्ने।

- भन्सार विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयमा कार्यरत जनशक्तिको अध्ययन तथा तालिम आवश्यकताको पहिचान गर्ने र तालिम सञ्चालन गर्ने तथा ई-लर्निङ सम्बन्धी विषयमा आवश्यक कार्य गर्ने ।
- तालिम कार्यक्रमका मोड्यूल तयार गर्ने र समय समयमा अद्यावधिक गर्ने ।
- विषय विशेषज्ञको रोष्टर विकास गरी उपयोग गर्ने ।
- तालिम तथा अध्ययनको लागि आवश्यकीय प्रशासनिक कार्य गर्ने ।
- जनशक्ति विकास योजना र अन्य जनशक्ति विकास सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- अन्तर्राष्ट्रिय भन्सार दिवस मनाउने सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- भौतिक पूर्वाधार सुधार गुरुयोजना कार्यान्वयन गर्दै भन्सारमा आवश्यक पूर्वाधार विकास गर्ने, गराउने ।
- विभागमा आवश्यक पर्ने जिन्सी सामानको लागि खरिद योजना बनाई सोही अनुरूप खरिद गरी वितरणको व्यवस्था मिलाउने ।
- विभागको लागि आवश्यक पर्ने भौतिक सुविधाको (Infrastructure Development) व्यवस्था मिलाउने एवम् सोको अभिलेख राख्ने ।
- घर जग्गा प्राप्त गर्न जग्गा प्राप्ति ऐन बमोजिम कार्य गर्ने ।
- भन्सार प्रशासनको खरिद प्रक्रिया प्रभावकारी बनाउन खरिद योजना र खरिद कार्य योजना अनुरूप विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयको खरिद व्यवस्थापनको अनुगमन गरी उपमहानिर्देशक समक्ष त्रैमासिक खरिद प्रगति प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने ।
- खरिद विज्ञको दक्षतालाई परिचालन गर्ने, गराउने ।
- भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरणका लागि आवश्यकता अनुसार समय समयमा सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्ने, गराउने ।
- सार्वजनिक खरिद इकाईका कार्यहरू सम्पादन गर्ने ।
- भन्सार कार्यालयबाट जफत भई लिलामी गर्नु पर्ने सवारी साधन तथा यन्त्र उपकरणको मूल्याङ्कनमा सहयोग गर्ने ।
- सम्बन्धित पक्षका प्रतिनिधि वा संघसंस्थाका सुझावहरूलाई ध्यानमा राखी ऐन नियमको तर्जुमा र संशोधन गर्न राय सुझाव प्रदान गर्ने ।

- भन्सार कार्यालयहरूको भौतिक तथा जिन्सी र प्रशासनिक अनुगमन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
- विभागको प्रशासनिक निर्णयका सम्बन्धमा आवश्यक राय तथा परामर्श उपलब्ध गराउने ।
- भन्सार प्रशासन सम्बन्धी अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने ।
- विभाग र अन्तर्गत कार्यालयहरूमा स्टाफ मिटिङको आयोजना गरी गराई निर्णय कार्यान्वयन गर्ने, गराउने ।
- विभागको आन्तरिक व्यवस्थापन गर्ने तथा सरसफाई, विद्युत, पानी, टेलिफोन, इन्टरनेट लगायतका सुविधाहरूको व्यवस्था मिलाउने ।
- कर्मचारीको समय पालना, नियमितता लगायतका विषयमा अनुगमन गरी जानकारी गराउने ।
- विभाग तथा अन्तर्गत कार्यालयका अद्यावधिक योजना, वार्षिक चालु र पूँजीगत तर्फको आय व्यय विवरण तर्जुमा गर्न सहयोग पुऱ्याउने ।
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७६ बमोजिमको प्रक्रिया पूरा गरी मालसामान लिलाम विक्रि गर्ने ।
- सवारी साधनको व्यवस्थापन र इन्धनको खर्च लेख्ने ।
- कार्यालयको माग बमोजिम राजस्व असुलीको नगदी रसिद उपलब्ध गराउने ।

आर्थिक प्रशासन शाखा

- सम्बन्धित शाखा र कार्यालयसँग समन्वय गरी विभाग एवम् कार्यालयका लागि चालू र पूँजीगत खर्चको बजेट तर्जुमा गरी पेश गर्ने ।
- विभागको लेखा व्यवस्थापन, लेखापालन, आन्तरिक लेखापरीक्षण एवम् अन्तिम लेखापरीक्षणको कार्य गर्ने, गराउने ।
- आन्तरिक र अन्तिम लेखापरीक्षणमा उठाइएका बेरूजु सम्बन्धित व्यक्ति, शाखा र कार्यालयसँग प्रमाण तथा पुष्ट्याई माग गरी फछ्यौट तथा फरफारखको लागि राय पेश गर्ने ।

- विनियोजन/राजस्व/धरौटी लगायत अन्य कोषको आर्थिक विवरण, आवश्यक मास्केवारी तयार गर्ने र सम्बन्धित निकायमा समयमै पठाउने व्यवस्था मिलाउने।
- विनियोजन रकमको खर्चको हिसाब रीतपूर्वक राख्ने।
- कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट रकम निकास र सो सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रममा आवश्यकता अनुसार संशोधनको लागि अन्तर्गतका कार्यालयबाट पुष्ट्याई सहित अनुरोध भई आएमा कार्यक्रम संशोधनको लागि पेश गर्ने।
- पूँजीगत तथा चालू खर्चतर्फ विनियोजन भएको बजेट आवश्यकता अनुसार रकमान्तर/स्रोतान्तर सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- विनियोजित रकमको नियमित खर्च प्रगति अनुगमन गर्ने तथा सुधारात्मक कार्यको लागि सिफारिस गर्ने।
- भन्सार विभाग एवम् कार्यालयको वित्तीय प्रगति तयार गरी, गर्न लगाई सुधारका क्षेत्र सिफारिस गर्ने।
- विभागको आर्थिक कारोबारका सम्बन्धमा राय पेश गर्ने।

संकलन तथा बेरुजु शाखा

- विभागको राजस्व लक्ष्य तयार गर्न प्रवृत्ति विश्लेषण (Trend Analysis) गर्ने।
- विभागको वार्षिक राजस्व लक्ष्य तयार गरी पेश गर्ने।
- विभागको समग्र लक्ष्य अनुसार राजस्व संकलन गर्न रणनीतिहरू तयार गर्ने।
- दैनिक, साप्ताहिक तथा मासिक रुपमा राजस्वको प्रतिवेदन तयार गर्ने, गराउने।
- विभाग र अन्तर्गत कार्यालयको राजस्व बेरुजुको अभिलेख दुरुस्त राख्ने, राख्न लगाउने।
- विभाग र अन्तर्गत कार्यालयको बेरुजु फछ्यौट गर्ने, गराउने।
- कार्यालयको राजस्व सङ्कलन लक्ष्य प्राप्त गर्न भन्सार कार्यालयहरूको असुलीको अनुगमन र पृष्ठपोषण गर्ने।
- राजस्व सङ्कलनको तत्कालीन र दीर्घकालीन रणनीति तर्जुमा गर्ने।

तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा

- भन्सार कार्यालयबाट मासिक रूपमा प्राप्त गर्नुपर्ने पैठारी परिमाण, निकासी परिमाण, राजस्व असुली सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलनको लागि ढाँचा (Standard Format) तयार गर्ने र सोही ढाँचामा भन्सार कार्यालयबाट तथ्याङ्क प्राप्त गर्ने।
- नियमित एवम् आवधिक रूपमा वैदेशिक व्यापारको तथ्याङ्क प्रकाशन गर्ने।
- भन्सार विभागको वार्षिक तथ्याङ्क प्रतिवेदन तयार गर्ने।
- निकासी पैठारी विवरण नियमित रूपमा सङ्कलन, भण्डारण तथा विश्लेषण गर्ने।
- विभागको वार्षिक राजस्व लक्ष्य तयार गरी कार्यालयहरूलाई उपलब्ध गराउने।
- दैनिक, साप्ताहिक तथा मासिक राजस्वको प्रतिवेदन तयार गर्ने, गराउने।

सेवाग्राही सहजीकरण शाखा

- भन्सार कार्यालयबाट प्रमाणित गरिएका GSP Verification सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- वण्डेड वेयरहाउस सञ्चालनको लागि नियमानुसार अनुमतिपत्र प्रदान गर्ने, वार्षिक नवीकरण गर्ने तथा सो को अनुगमन र सुपरीवेक्षण गर्ने।
- भन्सार जाँचपास प्रतिनिधीको नियुक्ति र सो को नवीकरण एवम् अनुगमन, सुपरीवेक्षण तथा अभिलेख अद्यावधिक गर्ने।
- सेवाग्राहीको गुनासो सुनुवाई गर्ने संयन्त्र स्थापना गरी गुनासो व्यवस्थापनको कार्य गर्ने।
- सेवाग्राही सन्तुष्टिको अध्ययन (सर्वेक्षण) गर्ने।
- कार्यालयको सोधपुछ एकाईको कार्य गर्ने।
- सेवाग्राही सहायता कक्ष स्थापना र सञ्चालन गर्ने।
- EXIM Code सम्बन्धी कार्यमा समन्वय गर्ने।
- भन्सार प्रशासनका गतिविधि र जनउपयोगी जानकारीको सूचना प्रवाह, प्रकाशन सामाजिक सञ्जाल समेतको माध्यमबाट सूचना सम्प्रेषण सम्बन्धी कार्य गर्ने।

प्रत्यक्ष निगरानी शाखा

- भन्सार कार्यालयमा आशिकुडा प्रणालीमा घोषणा भएका प्रज्ञापनपत्र र अपलोड गरिएका कागजातहरूको प्रत्यक्ष अनुगमन गर्ने।
- प्रत्यक्ष अनुगमन गर्दा कुनै कैफियत देखिएमा वा शंका लागेमा तत्काल सुधारका लागि सम्बन्धित कार्यालयलाई जानकारी दिने।
- प्रत्यक्ष अनुगमनका क्रममा कैफियत देखी सुधार गर्न जानकारी गराउँदा समेत कैफियत सुधार नगर्ने संलग्न कर्मचारीको अभिलेख राख्ने।
- प्रत्यक्ष अनुगमनको क्रममा महसुल छुट भएको देखिएमा तत्काल असुल उपर गर्न सम्बन्धित भन्सार कार्यालयलाई निर्देशन दिने।
- प्रत्यक्ष अनुगमनबाट भन्सार प्रक्रिया तथा कानूनहरूको परिपालन नगरेको पाइएका निकासी/पैठारीकर्ता र भन्सार जाँचपास प्रतिनिधीको सूची तयार गरी सो सूची सम्बन्धित शाखा/कार्यालयलाई उपलब्ध गराउने।
- भन्सार कार्यालयबाट जाँचपास भएका वस्तुको अनलाइन अनुगमन वा प्राप्त सूचनाको आधारमा छड्के परीक्षण गर्ने।
- आइ.पी. क्यामेरा मार्फत भन्सार कार्यालयको Virtual अनुगमन गर्ने।
- प्रत्यक्ष अनुगमनको प्रगति नियमित रूपमा पेश गर्ने।

खण्ड - दुई

भन्सार विभागद्वारा सम्पादित प्रमुख कार्यहरू

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा व्यापार सहजीकरण, राजस्व सङ्कलन, स्वास्थ्य र वातावरणमा असर पार्ने वस्तुहरूको पैठारीलाई नियन्त्रण गरी समाज र वातावरणको संरक्षण, चोरी निकासी पैठारी नियन्त्रण एवम् नीतिगत सुधारका लागि अर्थ मन्त्रालयलाई सुझाव दिने, आपूर्ति शृङ्खलामा संलग्न निकायहरूका बीच आवश्यक समन्वय, प्रणालीगत सुधार लगायतका कार्यहरू सम्पादन भएका छन्।

नेपाल सरकारले आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा कुल रु १४ खर्ब ८० अर्ब राजस्व संकलन गर्ने लक्ष्य लिएकोमा भन्सार विभागलाई ५ खर्ब ८८ अर्ब राजस्व संकलन गर्न लक्ष्य निर्धारण गरिएको थियो । यस अवधिमा भन्सार प्रशासनबाट कुल ५ खर्ब १६ अर्ब राजस्व सङ्कलन भै लक्ष्यको तुलनामा ८७.६४ प्रतिशत राजस्व सङ्कलन भएको छ।

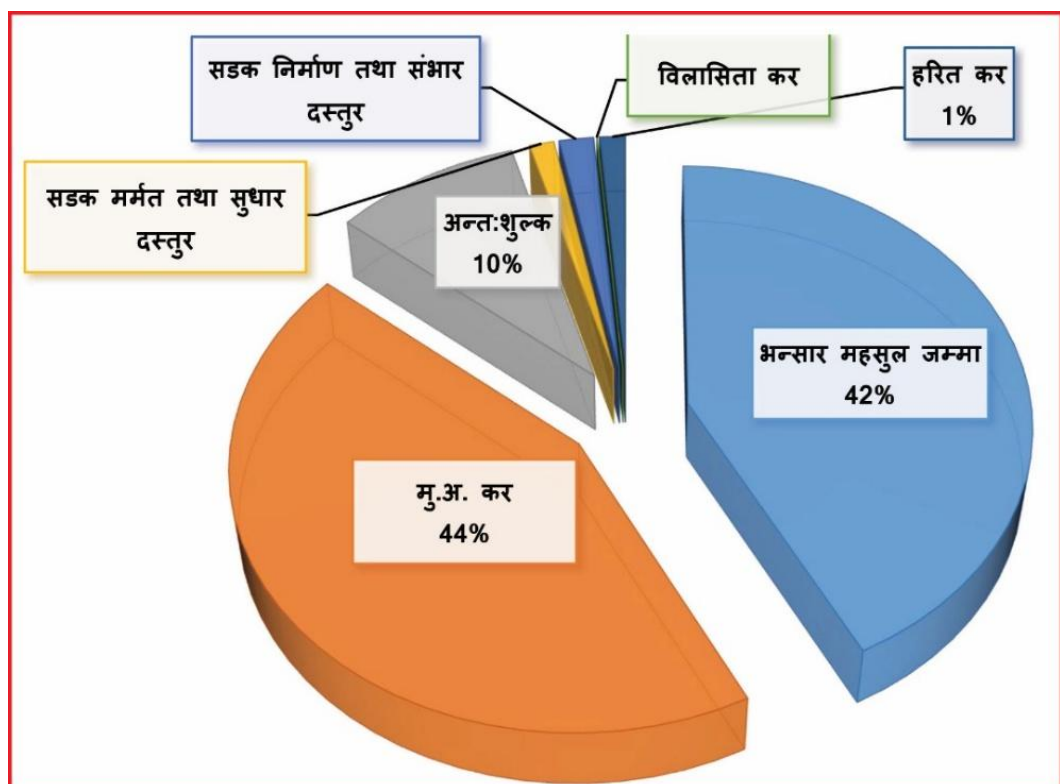
भन्सार विभागबाट संकलित राजस्वमा राजस्व शीर्षक अनुसारको योगदान निम्नानुसार रहेको छ।

रु. हजारमा

शीर्षक		लक्ष्य	असुली	प्रगति	अघिल्लो वर्षको तुलनामा फरक%
पैठारी भन्सार महसुल		२३७७०९१००	१९०३९७३१३	८०.१०	५.५१
निकासी भन्सार महसुल		६६३५००	१३५०९५२	२०३.६१	८७.१२
निकासी सेवा शुल्क		०	१६४६९		-४३.०८
वैदेशिक	कृषि सुधार शुल्क	९४५८३००	७७८२१६२	६४.२०	-२५.६६
व्यापारमा आधारित	भन्सार सम्बन्धी अन्य आय	१६३००००	२००७३५०	१२३.१५	११०.१९
अन्य आय	अग्रिम आयकर	०	०	०.००	-१००
	स्वास्थ्य जोखिम कर	०	२९९२७	०.००	-५०.५१
	पूर्वाधार कर	३०९११२००	१७१४४५४६	५५.४६	-२२.१४
भन्सार महसुल जम्मा		२८०३७२१००	२१८७१२२४९	७८.०१	०.५८
मू.अ. कर जम्मा		२२१७९६३००	२२४८६५०९६	१०१.३८	११.९८

शीर्षक	लक्ष्य	असुली	प्रगति	अघिल्लो वर्षको तुलनामा फरक%
अन्तःशुल्क जम्मा	६०८८६५००	४९,५३४३९२	८१.३६	६.७६
सडक मर्मत तथा सुधार दस्तुर	१६६२४६००	६४६७२७२	३८.९०	३.२९
सडक निर्माण तथा सम्भार दस्तुर	६२०४१००	९०९९८१५	१४६.६७	-७.७६
विलासिता कर		१०८४९८		
हरित कर	२३६९६००	६७८६१८३		
कुल जम्मा	५८८२५३२००	५१५५७३५०५	८७.६४	६.५१

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा सङ्कलित राजस्वमध्ये भन्सार महसुलको हिस्सा ४२ प्रतिशत, मू.अ. करको ४४ प्रतिशत अन्तःशुल्क १० प्रतिशत, सडक मर्मत तथा सुधार दस्तुर १ प्रतिशत र सडक निर्माण तथा सम्भार दस्तुर २ प्रतिशत रहेको छ।

२.१ विभाग अन्तर्गतका शाखाहरूबाट सम्पादन भएका मुख्य मुख्य कार्यहरू

२.२.१ भन्सार सुधार तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा

- छैठौँ भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना (२०७८/७९-२०८२/८३) को मध्यावधि समीक्षा सम्पन्न भएको ।
- सातौँ भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना (२०८३/८४-२०८७/८८) तर्जुमा गरिएको ।
- वीरगञ्ज भन्सार कार्यालय र नेपालगंज भन्सार कार्यालयमा Time Release Studies (TRS) सम्पन्न भएको ।
- भन्सार विभागको समन्वयमा SASEC सदस्य राष्ट्रहरूका भन्सार प्रमुख तथा प्रतिनिधीहरूको ३ दिने बैठक काठमाण्डौमा सम्पन्न भएको ।
- SASEC pre arrival information exchange सम्बन्धी MOI मा हस्ताक्षर गर्न नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषदबाट स्वीकृति प्राप्त भएको ।
- भन्सार विभाग र भारतको Central Board of Indirect Taxes and Customs बीच MOU for Cooperation in Exchange of Pre-Arrival Information of Export of Goods for Trade Facilitation and Customs Control मा हस्ताक्षर सम्पन्न भएको ।
- United Nation office on Drugs and Crime (UNODC) सँगको सहकार्यमा X-Ray, Training on Illicit Drug and Precursor Trafficking तथा Refresher Air Cargo Interdiction Training सम्पन्न भएको ।
- SRCTIP, ACCESS, WB तथा ADB का प्रतिनिधिसँग भन्सार सम्बन्धी सहयोग सम्बन्धमा छलफल भएको ।
- Customs Compliance Improvement Strategy (CCIS) तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको ।
- IMF का प्रतिनिधिसँग Public Finance Review गरिएको ।
- World Bank का प्रतिनिधिसँग SRCTIP तथा ACCESS आयोजनाको कार्यक्रम समीक्षा गरिएको ।
- UNODC सँगको सहकार्यमा E-Commerce र Risk Management and Intelligence सम्बन्धी तालिम सम्पन्न भएको ।
- अन्तर्राष्ट्रिय भन्सार दिवसको अवसरमा भन्सार स्मारिका प्रकाशन गरिएको ।
- भन्सार बुलेटिन प्रकाशन गरिएको ।

२.२.२ भन्सार मूल्याङ्कन शाखा

- कार्यालयबाट सम्पादन भएका कार्यहरूको समीक्षा गर्न भन्सार व्यवस्थापन गोष्ठी २०८२ पौष महिनामा सम्पन्न गरिएको।
- निजी क्षेत्र तथा व्यवसायीसँग भन्सार मूल्याङ्कन सम्बन्धी विषयमा २०८२ पौष महिनामा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको।
- भन्सार व्यवस्थापन गोष्ठीमा प्राप्त सुझाव समेतका आधारमा भन्सार कार्यालय र भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालयलाई परिपत्र गरिएको।
- मिति २०८२/०६/०८ गतेदेखि Piloting को रूपमा विराटनगर भन्सार कार्यालयबाट शुरू भएको भन्सार मूल्याङ्कन डाटाबेस प्रणाली मिति २०८२/०९/१८ गतेदेखि सबै कार्यालयहरूमा लागु गरिएको।
- जाँचपासपछिको परीक्षण कार्यको लागि प्रज्ञापनपत्रको आधारमा परीक्षण गर्ने गरी ११२ फर्मको छनौट गरिएको, फर्मको आधारमा परीक्षण गर्ने प्रयोजनको लागि २२ र प्रोडक्टको आधारमा परीक्षण गर्ने प्रयोजनका लागि २२ फर्मको प्रज्ञापनपत्र छनौट गरी भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालयमा परीक्षणको लागि पठाइएको।
- कुटनैतिक सुविधा अन्तर्गत भन्सार महसुल छुटमा पैठारी भएका ९३ सवारी साधनको महसुल असुलीको लागि भन्सार कार्यालयलाई लेखि पठाइएको।
- आ.व. २०८२/८३ मा तीन वस्तुको पुनः मूल्याङ्कनको लागि भन्सार कार्यालयलाई पत्राचार गरिएको।
- कार्यालयबाट कायम भएको भन्सार मूल्याङ्कनको नियमित रूपमा अनुगमन गरी कैफियत देखिएको विषयमा कार्यालयलाई ध्यानकर्षण गराइएको।
- भन्सार मूल्याङ्कन डाटाबेस प्रणालीमा अन्तर्राष्ट्रिय बजार मूल्य समेत हेर्न मिल्ने प्रणाली विकास गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको।
- वस्तुको ब्राण्ड, मोडेल तथा साइजको यथार्थपरक घोषणाका निमित्त किटानी विवरण घोषणा सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०८३ कार्यान्वयनमा ल्याइएको।
- भन्सार मूल्याङ्कन सम्बन्धी प्रशिक्षण कार्यक्रम भौतिक तथा भर्चुअल माध्यमबाट सञ्चालन गरिएको।

२.२.३ नीति तथा महसुल शाखा

- विश्व व्यापार सङ्गठनको व्यापार सहजीकरण सम्झौता (WTO TFA) तथा भन्सारका प्रक्रियाहरूलाई सरल, एकरूपता, पारदर्शी र प्रभावकारी बनाउन विश्व भन्सार

सङ्गठनको संशोधित क्योटो महासन्धि (Revised Kyoto Convention) का प्रावधानसमेत समावेश गरी तयार गरीएको भन्सार ऐन, २०८२ कार्यान्वयनमा आएको।

- भन्सार ऐन बमोजिमका प्रावधानहरूलाई समेटी तयार भएको भन्सार नियमावली, २०८३ कार्यान्वयनमा आएको।
- आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति/ट्रेड ट्रेडर्स सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२ कार्यान्वयनमा आएको।
- भन्सार विभाग तथा अन्य सम्बद्ध निकायबाट जारी भएका निकासी पैठारीसँग सम्बन्धित सूचना, आदेश, निर्देशिका/कार्यविधि एवम् परिपत्रहरूलाई एकत्रित गरी परिपत्र सङ्ग्रह-२०८२ प्रकाशन गरिएको।
- भन्सारका दरहरूलाई अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धता अनुरूप समायोजन गर्ने सम्बन्धी अध्ययन प्रतिवेदन २०८३ तयार गरिएको।
- भन्सार राजस्व छुटको प्रभाव अध्ययन सम्बन्धी प्रतिवेदन २०८३ तयार गरी अर्थ मन्त्रालयमा पेश गरिएको।
- Customs Tariff Book 2025/26 र एकीकृत भन्सार महसुल दरबन्दी-२०८२/८३ प्रकाशन गरिएको।
- आ.व. २०८३/८४ को बजेट वक्तव्यमा समावेश गरिनुपर्ने विषय तथा आर्थिक ऐन, २०८३ मार्फत हुनुपर्ने भन्सार महसुल ऐन तथा नियमावलीमा संशोधन तथा परिमार्जन, महसुल दर पुनरावलोकन, प्रक्रिया सरलीकरण, व्यापार सहजीकरण, वस्तुको नयाँ भन्सार उपशीर्षक कायम गर्ने जस्ता विषयमा अर्थ मन्त्रालयमा सुझाव पेश गरिएको।
- आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को बजेट निर्माण तथा राजस्व नीति तर्जुमाका लागि भन्सार उप-समितिको प्रतिवेदन, २०८३ तयार गरी राजस्व परामर्श समिति समक्ष पेश गरिएको।
- भन्सार विभागको नीति पत्र (POLICY PAPER), २०८३ तयार गरी अर्थ मन्त्रालयमा पेश गरिएको।
- विभिन्न आयोजनाहरूको स्वीकृत मास्टरलिष्ट अनुसार अर्थ मन्त्रालयबाट विभिन्न मितिमा दिइएको छुट कार्यान्वयनको लागि सिफारिस गरी सोको अभिलेख अद्यावधिक गरिएको।
- कुटनीतिक सुविधा, महसुल सुविधा तथा अन्य छुट सम्बन्धमा मातहत कार्यालयहरूमा पत्राचार गरिएको।

- भन्सार ऐन, नियम वा आर्थिक ऐनको कार्यान्वयनमा परेका द्विविधा सम्बन्धमा कार्यालयलाई निर्देशन र परिपत्र गरिएको।
- भन्सार सम्बद्ध विषयमा अन्य निकायबाट माग भएको राय उपलब्ध गराइएको।
- आ.व. २०८२।०८३ मा शाखाबाट परिमाण खुल्ने निम्न कामहरू सम्पादन भएको।

सि. नं.	सम्पादित प्रमुख कार्य	संख्या
१	कुटनीतिक सुविधा प्रदान गरिएको।	९८२
२	महसुल सुविधा प्रदान गरिएको।	३४१
३	आयोजना तथा अन्य छुटको सुविधा सिफारिस गरिएको।	७७६
४	अर्थ मन्त्रालयबाट आर्थिक ऐनको दफा १८ बमोजिम भएको छुटको सिफारिस गरिएको।	१४०
५	अन्य विविध	२५९
	जम्मा	२४९८

२.२.४ प्रयोगशाला शाखा

- प्रयोगशाला परीक्षणका लागि प्राप्त ६ सय ९५ नमुना परीक्षण गरिएको।
- वस्तु वर्गीकरणका लागि प्राप्त २ सय ५६ नमुना परीक्षण गरी प्राविधिक राय उपलब्ध गराइएको।
- वर्गीकरणका लागि प्राप्त २ सय ५६ नमुनामध्ये:
 - कार्यालयको दाबी अनुसार देखिएको नमुना संख्या = १३५
 - आयातकर्ताको दाबी अनुसार देखिएको नमुना संख्या = ४२
 - कार्यालय र आयातकर्ता दुवै भन्दा फरक देखिएको नमुना संख्या = ७६
 - HS Code को लागि राय उपलब्ध गराइएको नमुना संख्या = २ (वर्गीकरण शाखा र प्रशासकीय पूनरावलोकन शाखा बाहेक अन्य निकायबाट अनुरोध भई आएको)
 - HS Code सिफारिस नगरिएको = १
- वस्तु वर्गीकरण बाहेक अन्य प्रयोजनको लागि प्राप्त ४ सय ३९ नमुना परीक्षण गरी परीक्षण नतिजा दिइएको।

- परीक्षण गरिएका जम्मा ४ सय ३९ नमुनाहरू मध्ये:
 - दाबी गरिए भन्दा फरक पहिचान भएको = २८
(Rock phosphate mineral, Coconut fatty acid, Witcol CL-224, Zinc Super-14 & 33, Bag making fabric and Net fabric for bag, plant growth media, printing ink, adhesives, Sulphur plus, Gypsum, Soil conditioner, Coconut oil soap, Palm fatty, steel alloy, Cappico Compound, PGR, Dr Fixit latex, Paprika and Mixture of organic solvents (Declared as Methanol) लगायतका नमुनाहरू फरक पहिचान गरिएको)
 - स्तरविहिन/ न्यून गुणस्तर = १३
 - प्रतिबन्धित/ नियन्त्रित वस्तुहरू = ५३
 - बाँकी ३ सय ४५ नमुनाहरू पेश गरे बमोजिमको पाइयो।
- Strategic Road Connectivity and Trade Improvement Project (SRCTIP) अन्तर्गत भन्सार विभाग र कार्यालयमा अवस्थित प्रयोगशालाको स्तरोन्नतिका निम्ति Bench top EDXRF मर्मत गरिएको र साथै FTNIR र UV-Visible Spectrophotometer लगायतका उपकरणहरू खरिद भएको।
- विराटनगर, वीरगंज, जलेश्वर, भैरहवा र नेपालगंज भन्सार कार्यालयमा कर्मचारीका लागि नमूना संकलन, केमिकल तथा Green Customs सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरिएको।
- विराटनगर, वीरगंज, भैरहवा र नेपालगंज भन्सार कार्यालयका प्रयोगशालामा अनुगमन गरी तहाँबाट Quality Control का लागि नमूना संकलन गरी परीक्षण प्रतिवेदन पेश गरिएको।
- भन्सार विभाग स्थित प्रयोगशालामा Sample Storage Rack थप गरिएको र Customs Museum मा नमूना व्यवस्थापन गरिएको।
- पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल भन्सार कार्यालयमा प्रयोगशालाको आवश्यकता सम्बन्धी अध्ययन प्रतिवेदन पेश गरिएको।

२.२.५ प्रशासकीय पुनरावलोकन शाखा

- भन्सार अधिकृतले गरेका वस्तु वर्गीकरण, मूल्यांकन तथा अन्य निर्णयमा चित्त नबुझ्ने पैठारीकर्ताले महानिर्देशक समक्ष प्रशासकीय पुनरावलोकनको लागि निवेदन दिनसक्ने कानुनी व्यवस्था भए बमोजिम गत आ.व.बाट जिम्मेवारी सरी आएका कुल २ सय २२ र आ.व. २०८२/८३ मा दर्ता हुन आएका कुल १

सय ९६ गरी जम्मा ४ सय १८ प्रशासकीय पुनरावलोकन (मूल्यांकन पुनरावलोकन तथा वर्गीकरण पुनरावलोकन सम्बन्धी निवेदनहरू) मध्ये आ.व. २०८२/८३ असार मसान्तसम्म कुल ३ सय ८३ निवेदनको निर्णय/फछौँट भै ९२ प्रतिशत प्रगति भएको छ।

- आ.व. २०८१/८२ को जिम्मेवारी सरी आएको समेत २ सय ६३ निवेदन मध्ये १७० निवेदन फछौँट भै ६४.६४ प्रतिशत प्रगति हासिल भएको थियो।
- जिम्मेवारी सरी आएका २ सय २२ निवेदनमध्ये १ सय ५८ वटा मूल्यांकन पुनरावलोकन सम्बन्धी (मूल्यांकन पुनरावलोकन समितिमा दर्ता भएका समेत) र ६४ वटा वर्गीकरण पुनरावलोकन सम्बन्धी निवेदनहरू रहेका छन्। आ.व. २०८२/८३ मा दर्ता भएका जम्मा १ सय ९६ निवेदनहरू मध्ये ५६ वटा मूल्यांकन पुनरावलोकन सम्बन्धी (मूल्यांकन पुनरावलोकन समितिमा दर्ता भएका समेत) र १ सय ४० वटा वर्गीकरण पुनरावलोकन सम्बन्धी निवेदनहरू रहेका छन्। आ.व. २०८२/८३ मा निर्णय भएका कुल ३ सय ८३ वटा निवेदनमध्ये मूल्यांकन पुनरावलोकन (मूल्यांकन पुनरावलोकन समितिमा दर्ता भएका समेत) तर्फका २ सय ९ र वर्गीकरण पुनरावलोकन तर्फका १ सय ७४ रहेका छन्।
- मूल्यांकन पुनरावलोकन तर्फको निर्णयका आधारमा गत आ.व. २०८१/८२ मा कुल २ सय ५९ निर्णय भएको थियो भने आ.व. २०८२/८३ मा २ सय ९ वटा निवेदनहरूको निर्णय गरिएको।
- वर्गीकरण पुनरावलोकन तर्फ गत आ.व. २०८१/८२ मा कूल २ सय ६३ निवेदन मध्ये १ सय ७० वटा निवेदनहरूको निर्णय भएकोमा आ.व. २०८२/८३ मा १ सय ७४ वटा निवेदनहरूको निर्णय गरिएको।
- पुनरावलोकन सम्बन्धी निवेदनहरू मध्ये निर्णय भएका कुल ३ सय ८३ वटा निर्णयहरू DIGITIZE गर्ने कार्य समेत सम्पन्न गरिएको।
- प्रशासकीय पुनरावलोकनको निर्णय उपर परेका पुनरावेदन/ अन्य भन्सार सम्बद्ध रिट निवेदन उपर राजस्व न्यायाधिकरण/अदालतबाट माग भए बमोजिमका सक्कल मिसिल, लिखित जवाफ तथा कैफियत प्रतिक्रिया पठाइएको।

२.२.६ वर्गीकरण शाखा

- वस्तु वर्गीकरण निर्णय संग्रह, २०८२ लाई अद्यावधिक गरी वस्तु वर्गीकरण निर्णय संग्रह, २०८३ प्रकाशन गरिएको।

- विराटनगर, जलेश्वर, वीरगन्ज र भैरहवा भन्सार कार्यालयमा वस्तु वर्गीकरण सम्बन्धी तालिम सम्पन्न गरिएको।
- वस्तु वर्गीकरण र पूर्वदिश सम्बन्धी सचेतना एवम् अभिमुखीकरण तालिम विराटनगर, वीरगन्ज र भैरहवा भन्सार कार्यालयका भन्सार जाँचपास प्रतिनिधि र सरोकारवालाहरूको सहभागितामा सम्पन्न गरिएको।
- भन्सारका कर्मचारीलाई प्रयोगशाला परीक्षण, नमूना संकलन, केमिकल तथा ग्रीन कष्टम्स सम्बन्धी तालिम विराटनगर, जलेश्वर, वीरगन्ज र भैरहवा भन्सार कार्यालयमा सम्पन्न गरिएको।
- वस्तु वर्गीकरण सम्बन्धमा परेका पुनरावेदन/रिट निवेदन उपर राजस्व न्यायाधिकरण/अदालतबाट माग भए बमोजिमका सक्कल मिसिल, लिखित जवाफ तथा कैफियत प्रतिक्रिया पठाइएको।
- वस्तु वर्गीकरण सम्बन्धी प्राप्त भएका जम्मा ३८ वटा फाइलको निर्णय गरिएको।

२.२.७ सूचना प्रविधि प्रणाली स्वचालन तथा विकास शाखा

- आशिकुडा प्रणालीको Database को Annual Maintenance Contract (AMC) गरिएको।
- भन्सार विभाग लगायत वीरगन्ज, भैरहवा, मेची, विराटनगर, त्रि वि, कैलाली, नेपालगन्ज र तातोपानी भन्सार कार्यालयमा प्रयोगशाला मोड्युलमा थप Features विकास गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको।
- वीरगन्ज, भैरहवा, मेची, विराटनगर, त्रि वि, कैलाली, नेपालगन्ज र तातोपानी भन्सार कार्यालयमा सेवाग्राही र कार्यालयबीच हुने सम्वादलाई आशिकुडा प्रणालीमा ONLINE QUERY MODULE विकास गरी व्यवस्थित गरिएको।
- बैंक ग्यारेन्टी मार्फत पैठारी भै निकासी हुने वस्तुको जाँचपासका लागि आशिकुडा प्रणालीमा Inward/Outward Processing Module विकास गरी परीक्षण गरिएको।
- Customs Risk Management System (CRMS) मा रहेको Risk Engine लाई Risk Recommendation तथा Risk Analysis सम्बन्धी सूचनाहरू आशिकुडा प्रणाली र Risk Portal मा उपलब्ध हुने गरी परिमार्जन गरी प्रयोगमा ल्याइएको।
- वीरगन्ज भन्सार कार्यालयमा आशिकुडा प्रणालीको Manifest Module कार्यान्वयनको लागि Testing सम्पन्न गरिएको।
- नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीमा EXIM Module, Declarant Module को विकास गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको।

- नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको प्रणाली सन्चालनमा देखिएको Bug हरू समाधान गर्ने र नयाँ Requirement तथा कानून बमोजिम प्रणाली Update गर्ने कार्य गरिएको।
- नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीमा आबद्धताका लागि कन्सुलर सेवा विभाग, विद्युत विकास विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र, लगानी बोर्डको कार्यालय लगायतका निकायको प्रणाली तयार गरिएको।
- राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग र वन तथा भू-संरक्षण विभागको Requirement बमोजिम NNSW को प्रणालीको LPCO Module / License विकास कार्य अघि बढाइएको।
- Temporary Import of Vehicle (TIV) Module विकास गरी Module सञ्चालनमा ल्याइएको।
- TIV Module मा अनलाईन भुक्तानी प्रक्रियाका लागि राजस्व सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (RIMS) र नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली (NNSW) बीच अन्तर आबद्धता गरिएको।

२.२.८ सूचना प्रविधि पूर्वाधार तथा सुरक्षा शाखा

- Storage Area Network (SAN) Storage, Server, सूचना सञ्जाल Connectivity, डाटा सेन्टरको तथा डाटा रिक्भरी सेन्टर सम्बन्धी कार्य गरिएको।
- Firewall तथा Switches जडानको कार्य सम्पन्न भएको।
- नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली (NeCAS) सँग आबद्धता भएका निकायसँग भि.पि.एन. मार्फत सुरक्षित च्यानल स्थापना गरिएको।
- कार्यालयहरूको गतिविधि विभाग, मन्त्रालय तथा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयबाट IP Camera मार्फत अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको।
- विभागको Website लाई GIWMS (Government Integrated Website Management System) मा Update गरिएको।
- कार्यालयहरूमा आवश्यकता अनुसार GIWMS सम्बन्धी परामर्श दिईएको।

२.२.९ अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा

- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट विभिन्न मितिमा प्राप्त ५० वटा उजुरी पत्रमध्ये आवश्यक छानबिन गरी ४९ वटाको जवाफ पठाइएको। (एकवटा छानबिनको क्रममा रहेको)
- CIB बाट प्राप्त ६ वटा पत्रहरूको सम्बन्धमा कारबाही सम्पन्न भएको ।
- राष्ट्रिय सर्तकता केन्द्रबाट प्राप्त पत्रहरूको जवाफ पठाइएको।
- राजस्व अनुसन्धान विभागबाट विभिन्न मितिमा प्राप्त ८ वटा पत्रहरू आवश्यक कारबाहीका लागि सम्बन्धित कार्यालयहरूमा लेखी पठाइएको।
- आन्तरिक राजस्व विभागबाट प्राप्त पत्र ३ वटा पत्रको जवाफ पठाइएको।
- नेपाल राष्ट्र बैंक (वित्तिय जानकारी ईकाइ) मा आ.व. २०८२/०८३ वैशाखसम्मको Currency Declaration विवरण पठाइएको।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभागबाट विभिन्न मितिमा प्राप्त ४ वटा पत्रहरू सम्बन्धित निकायहरूमा आवश्यक कारबाहीका लागि लेखी पठाइएको।
- भन्सार विभागमा विभिन्न मितिमा परेका उजुरीहरूको आवश्यक छानबिन गरी फछ्यौट समेत गरिएको १ वटा उजुरी उपर छानबिन भैरहेको।
- कार्यालयबाट जाँचपास भएका वस्तुहरूमध्ये विभागबाट ५ वटाको छड्के जाँच परीक्षण गरिएको।
- हेलो सरकारबाट विभिन्न मितिमा प्राप्त भएका ३ सय १४ वटा गुनासोहरू मध्ये १ सय ५४ वटा गुनासाहरू छानबिन भै फछ्यौट भएको।
- कार्यालयहरूबाट जाँचपास भएका वस्तुको पुनः जाँच तथा अनुसन्धान कार्यविधि, २०८२ तयार गरिएको।
- भन्सार सम्बद्ध सम्पत्ति शुद्धीकरण कसूरको अनुसन्धान कार्यविधि २०८२, तयार गरिएको।

२.२.१० अनुगमन शाखा

- आ.व. २०८२।०८३ को कार्यक्रम कार्ययोजनाको प्रगति विवरण तथा आ.व. २०८३।०८४ को वार्षिक कार्यक्रम कार्ययोजना तयार गरी अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको।
- आ.व. २०८२।०८३ मा महानिर्देशक, उपमहानिर्देशक, निर्देशक र शाखा अधिकृत समेतको विभिन्न टोलीले भन्सार कार्यालयहरूको नियमित स्थलगत अनुगमन गरी

पेश गरेको अनुगमन प्रतिवेदनमा देखिएका कैफियत तत्काल सुधार गर्न सम्बन्धित भन्सार कार्यालयलाई लेखी पठाइएको।

- भन्सार विभागबाट सम्पादन भएका मासिक कार्यहरूको प्रगति विवरण प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको एकीकृत अनुगमन प्रणालीमा प्रविष्ट गर्ने गरिएको।
- कार्यसम्पादनमा आधारित परिसूचकहरू परिमार्जन गरी PBIMS प्रणालीमा समेत अद्यावधिक गरी तोकिएका परिसूचकहरू अनुसार भन्सार कार्यालयहरूले सम्पादन गरेका कामको प्रगति प्रतिवेदनको अनुगमन र कार्यालयहरूको ग्रेडिङ गरिएको।
- विभागबाट सम्पादन भएका कामको मासिक, चौमासिक, अर्ध-वार्षिक तथा वार्षिक प्रगति विवरण तयार गरी अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको।

२.२.११ जोखिम व्यवस्थापन शाखा

- आशिकुडा वर्ल्ड (ASYCUDA World) बाट प्राप्त मासिक तथ्याङ्कलाई फ्रड कोड (Fraud Code) अनुसार विश्लेषण गरी Risk Register, Risk Profile र Risk Indicator तयार तथा अद्यावधिक गरिएको।
- केन्द्रीय जोखिम व्यवस्थापन समिति र केन्द्रीय जोखिम व्यवस्थापन एकाइको बैठक बसी सूचना तथा तथ्याङ्क विश्लेषण गरी छनोट प्रणालीमा अद्यावधिक गरिएको।
- नीलो मार्ग (Blue Lane) कार्यान्वयन सम्बन्धी प्रतिवेदन तयार गरिएको।
- चोरी निकासी, पैठारीसँग सम्बन्धित उल्लेखनीय सूचनाहरू अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको CENcomm प्लेटफर्ममा सम्प्रेषण गरिएको।
- कार्यालयमा रहेको स्थानीय जोखिम व्यवस्थापन एकाइसँग निरन्तर समन्वयमा रही आवश्यक निर्देशन दिईएको।
- भैरहवा भन्सार कार्यालयमा जोखिम व्यवस्थापनसम्बन्धी तालिम सम्पन्न गरिएको।
- भन्सार विभागको इन्टेलिजेन्स युनिटको रूपमा कार्य गरी प्राप्त सूचना सम्बन्धित कार्यालय तथा कर्मचारीलाई जानकारी गराइएको।

२.२.१२ सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा

- भन्सार विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण सम्पन्न गरिएको र उक्त प्रतिवेदन नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्बाट मिति २०८२/०७/२७ मा स्वीकृत भएको तथा साबिकमा भन्सार विभाग र अन्तर्गत

कर्मचारीहरूको कुल दरबन्दी संख्या १ हजार २ सय १३ रहेकोमा स्वीकृत नयाँ संगठन संरचना अनुसार कुल दरबन्दी संख्या १ हजार १ सय ८६ कायम भएको।

- आ.व.२०८२/८३ मा विभागको लागि स्वीकृत बजेट र कार्यक्रमको परिधिभित्र रही विभागलाई आवश्यक पर्ने मसलन्द सामग्रीहरू, कम्प्युटर सम्बन्धी उपकरणहरू तथा फर्निचर्स तथा फिक्चर्सहरू खरिद गरिएको।
- विभागको सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित उपकरणहरू (Router, Switch, Firewall, Backup battery आदि) खरिद गरिएको।
- अचल भौतिक सम्पत्ति र जिन्सी अनुगमन गरी सोको अभिलेख र कर्मचारी अभिलेख अद्यावधिक गरिएको।
- आ.व.२०८२/८३ मा विभागबाट वस्तु वर्गीकरण, भन्सार मुल्याङ्कन तथा जोखिम व्यवस्थापन, प्रयोगशालामा नमुना सङ्कलन तथा ग्रीन कस्टम/मन्ट्रियल प्रोटोकल ईन्फोर्समेन्ट लगायतका विषयहरूमा कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी तालिम विभिन्न भन्सार कार्यालयमा ८ पटक सञ्चालन गरिएको।

२.२.१३ आर्थिक प्रशासन शाखा

- भन्सार विभाग र कार्यालयहरूको कूल वार्षिक बजेट रु. २ अर्ब ४९ करोड विनियोजन भएकोमा रु. १ अर्ब ६३ करोड खर्च भई कुल बजेटको ६५.५ प्रतिशत प्रगति भएको। आ.व. २०८२/८३ को वित्तिय प्रगति सम्बन्धी विवरण अनुसूची-८ मा रहेको छ।
- भन्सार विभाग र विभिन्न ९ वटा भन्सार कार्यालयबाट आ.व. २०८२।८३ मा कुल रु. १२ करोड ४५ लाख राजस्व फिर्ता गरिएको।
- २०८२ भाद्र महिनामा भएको जेन्जी आन्दोलनले कार्यालयमा पुर्‍याएको क्षतिको पुनर्निर्माण लगायतका कार्यको लागि रु. १८ करोड २३ लाख थप निकास पठाइएको।
- कार्यालयबाट माग भै आए बमोजिम रु. ६ करोड ३५ लाख बजेट रकमान्तर भएको।
- सम्बन्धित शाखा तथा मातहतका कार्यालयबाट भौतिक रुपमा प्राप्त १ सय ४७ फाईल र GIOMS प्रणालीबाट प्राप्त २९ गरी जम्मा १ सय ७६ फाइलहरूमा राय/प्रतिक्रिया लेखी पठाइएको।

सि.नं.	विवरण	बैठक संख्या	कैफियत
१	बजेट तथा वार्षिक विकास कार्यक्रमको समीक्षा	३	
२	आन्तरिक नियन्त्रण समिति बैठक	१	
३	मलेपको टीमसँग अन्तर्क्रिया र बेरुजु मस्यौदाउपर छलफल	२	
४	बेरुजु फर्स्यौट सम्बन्धमा महालेखापरीक्षकजूसँग छलफल	३	

- भन्सार कार्यालयमा लेखा व्यवस्थापन तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको अनुगमन गरिएको।

२.२.१४ संकलन तथा बेरुजु शाखा

- भन्सार विभाग र अन्तर्गत कार्यालयहरूको लेखापरीक्षणको क्रममा महालेखा परिक्षकको कार्यालयले औल्याएको बेरुजु रकम रु. १९ अर्ब ५१ करोड ९२ लाख २३ हजार रहेकोमा उपरोक्त बेरुजु रकम मध्ये आ.व. २०८२/८३ को असार महिनासम्ममा रु. २ अर्ब ९८ करोड ३५ लाख ९४ हजार आवश्यक प्रक्रिया पुरा गरी महालेखा परिक्षकको कार्यालयमा फछ्यौटको लागि लेखी पठाइएको।
- फछ्यौटको लागि लेखी पठाइएको मध्ये रु. १ अर्ब ४ करोड ३९ लाख ४ हजार संपरीक्षण भै लगत कट्टा समेत भएको।
- भन्सार विभागको नाममा कायम भएको बेरुजु फर्स्यौटका लागि प्रमाण संकलन गरी पेश गरिएको।

२.२.१५ तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा

- आ.व. २०८२/८३ को वैदेशिक वस्तु व्यापार तथ्याङ्क (International Merchandise Trade Statistics) सम्बन्धी मासिक तथा वार्षिक विवरण विभागको Website मा प्रकाशन गर्ने कार्य सम्पन्न भएको।
- वैदेशिक व्यापारको समग्र अवस्था, भाग (Chapter) अनुसार वस्तु निकासी तथा पैठारी, देश अनुसार वस्तु निकासी तथा पैठारी, भन्सार महसुल दर अनुसार

निकासी तथा पैठारी र भन्सार कार्यालय अनुसारको वस्तु निकासी तथा पैठारी लगायतका विवरण समावेश गरी मासिक रूपमा तथ्याङ्क प्रकाशन गरिएको।

- वस्तु वर्गीकरण (HS Code) को नेपाली भाषाको Grouping अद्यावधिक गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको।
- वैदेशिक व्यापार तथ्याङ्क प्राविधिक समन्वय समितिको बैठक सम्पन्न भएको।
- भन्सार विभाग र अन्तर्गत कर्मचारीहरूलाई Advance Data Analysis सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि तालिम प्रदान गरिएको।
- भन्सार विभाग र अन्तर्गत कर्मचारीहरूलाई Statistical Data Analysis सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि तालिम प्रदान गरिएको।
- भन्सार कार्यालयहरूलाई आ.व. २०८३/८४ को मासिक तथा वार्षिक राजस्व असूलीको लक्ष्य निर्धारण गरिएको।
- दैनिक आयात तथा निर्यात र राजस्व सङ्कलन सम्बन्धी विवरण तयार गरी प्रतिवेदन पेश गरिएको।
- कार्यालयगत तथा शीर्षकगत राजस्व संकलनको विवरण दैनिक रूपमा तयार गरी प्रतिवेदन गरिएको।

२.२.१६ सेवाग्राही सहजीकरण शाखा

- आ.व. २०८२।८३ मा वण्डेड वेयरहाउस, एकजीम कोड तथा भन्सार जाँचपास प्रतिनिधिको नवीकरण, खारेजी तथा नयाँ इजाजत प्रदान सम्बन्धी विवरण:

सि.नं.	विवरण		संख्या
१	एकजीम कोड	नयाँ दर्ता	४७४८
		नवीकरण	५२०३०
		खारेजी	२९७१५
२	वण्डेड वेयरहाउस	गत आ.ब.मा नवीकरण भै कायम रहेको	९१
		यस आ.ब.मा नयाँ दर्ता भएको	१५
		यस आ.ब.मा नवीकरण भएको	१४४
३	भन्सार एजेन्ट	गत आ.ब.मा नवीकरण भई कायम रहेको	६६७
		यस आ.ब.मा नवीकरण भएको	३४२
		गत आ.ब.मा खारेज भएको	२६

- भन्सार जाँचपास प्रतिनिधि तथा सरोकारवालाहरूको कार्यसम्पादन क्षमता अभिवृद्धि गर्न अभिमुखिकरण तालिम कार्यक्रम विराटनगर र त्रि.वि.स्थल भन्सार कार्यालयमा सम्पन्न गरिएको ।
- बन्डेड वेयर हाउसको गोदाम तथा कारखाना निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गरिएको ।
- कार्यालयहरूमा सेवाग्राही सन्तुष्टि सर्वेक्षण सम्पन्न भई प्रतिवेदन प्राप्त भएको ।
- अभिलेख व्यवस्थापन (निकासी पैठारी संकेत नम्बर), बन्डेड वेयर हाउस इजाजतपत्र र भन्सार जाँचपास प्रतिनिधि इजाजतपत्र सम्बन्धी फाइल व्यवस्थापन गर्ने कार्य सम्पन्न भएको ।
- निकासी पैठारी संकेत नम्बर (EXIM Code) प्रदान गर्ने कार्यलाई थप सरल, सहज एवम् परिवर्तित नियमानुकूल बनाउन निकासी वा पैठारी संकेत नम्बर प्रदान गर्ने कार्यविधि परिमार्जन गरेको ।
- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, हेलो सरकार मार्फत प्राप्त गुनासोहरू समयमै फछ्यौट एवम् व्यवस्थापन गरिएको ।

२.२.१७ प्रत्यक्ष निगरानी शाखा

- विभिन्न भन्सार कार्यालयहरूमा दर्ता भएका प्रज्ञापनपत्र र सो साथ संलग्न कागजातहरूको शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरूबाट दैनिक रुपमा Real Time मा प्रत्यक्ष निगरानी गर्ने गरिएको ।
- शाखाबाट वस्तुको घोषणा (प्रज्ञापनपत्र) र सोसाथ संलग्न कागजातको जाँच गर्दा वस्तुको किटानी विवरण घोषणा, वर्गीकरण उपशीर्षक, मूल्यांकन, छुट सुविधा (Rule Code) लगायतका विषयमा कुनै कैफियत देखिएमा तत्काल सम्बन्धित भन्सार अधिकृतलाई यकिन गर्न जानकारी गराउने गरिएको ।
- कैफियत देखिएका घोषणाहरूको सम्बन्धमा जानकारी गराएका जोखिम सूचना वा कैफियतमध्ये वस्तुको घोषणा, मूल्यांकन, वर्गीकरण, छुट दाबी लगायत विषयमा फरक परेको हकमा नियमानुसार कारवाही गरी सो कारवाहीबाट आ.व. २०८२/८३ मा कुल रु. ६४ करोड ६२ लाख थप राजस्व संकलन भएको । कार्यालयगत थप राजस्वको विवरण **अनुसूची-५** मा राखिएको छ ।
- कैफियत औल्याइएका प्रज्ञापनपत्रमध्ये ३ हजार २ सय प्रज्ञापनपत्रमा भन्सार कार्यालयबाट कारवाही भएकोमा १ हजार ४ सय ९५ मा वस्तुको वर्गीकरण परिवर्तन, १ हजार ६ सय २९ मा मूल्य वृद्धि तथा ७६ मा जरिवानासहित थप राजस्व असुली भएको ।

- दैनिकरूपमा प्रत्यक्ष निगरानीका मार्फत जोखिम पहिचान गरी सो को जानकारी भन्सार कार्यालयहरूलाई गराई राजस्व चुहावट नियन्त्रण, वस्तुको सही वर्गीकरण तथा मूल्याङ्कन, किटानी विवरण घोषणाको प्रभावकारिता वृद्धि, भन्सार जाँचपासमा एकरूपता कायम गर्न तथा राजस्व संकलन वृद्धि गर्ने कार्य गर्दै आएको ।

कानूनी कारबाही तथा न्याय निरूपण

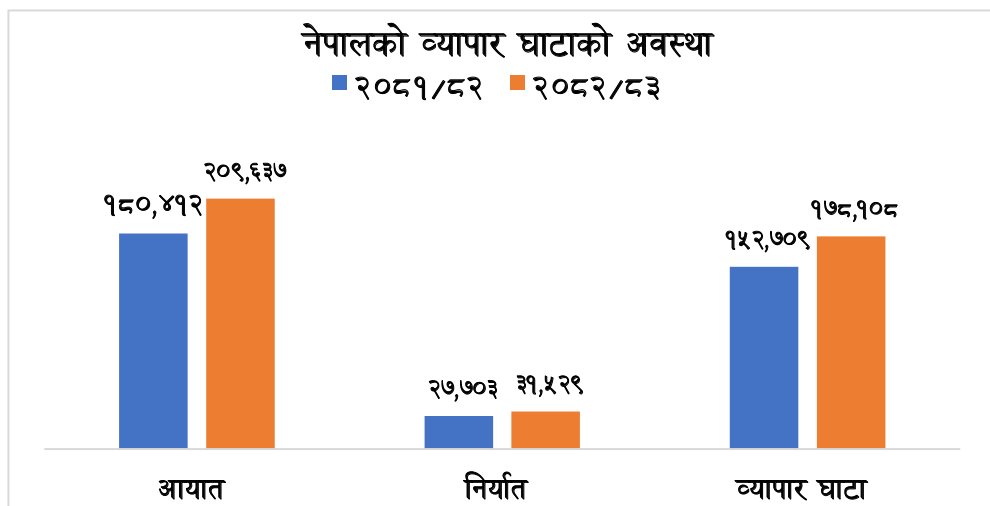
- भन्सार विभाग अन्तर्गतका शाखाहरूलाई ४ विषयमा लिखित कानूनी राय प्रदान गरिएको ।
- अदालतबाट फैसला भई प्राप्त भएका ११ आदेश/ फैसला कार्यान्वयनको लागि सम्बन्धित भन्सार कार्यालयहरूमा पत्राचार गरिएको ।
- सर्वोच्च अदालत, उच्च अदालत र महान्याधिवक्ताको कार्यालयबाट माग भए बमोजिम १८ मुद्दा सम्बद्ध कागजात संकलन गरी पठाइएको ।
- विभागलाई विपक्षी बनाई अदालतमा दायर भएको २३ रिट निवेदनमा लिखित जवाफ, १ मुद्दामा प्रतिउत्तर पत्र, अन्तरिम आदेश १ उपर भ्याकेट निवेदन दर्ता, १ मुद्दामा सर्वोच्च अदालतमा पूनरावेदन गर्ने अनुमति पत्र र सर्वोच्च अदालतमा १ बन्दी प्रत्यक्षीकरणको कागजात तयार गरी पठाइएको ।

खण्ड - तीन

वैदेशिक व्यापार तथा राजस्व सङ्कलन

३.१ आयात निर्यातको विश्लेषण:

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ र २०८२/८३ को आयात/निर्यात तथा व्यापार घाटाको तुलनात्मक अवस्था:

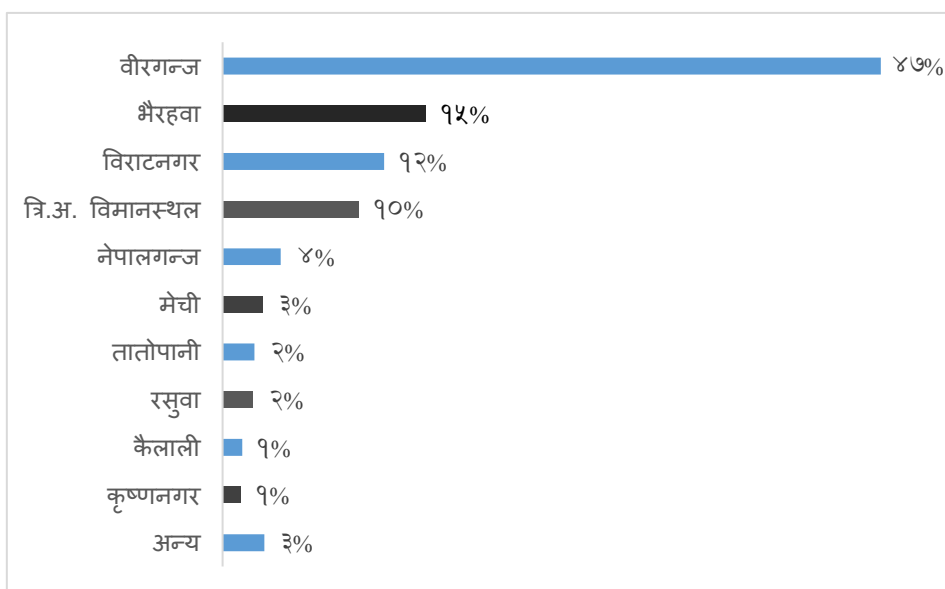

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ र २०८२/८३ को व्यापारिक तथ्याङ्कले देशको अर्थतन्त्रको जटिल र मिश्रित अवस्थालाई प्रष्ट पार्दछ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा नेपालले रु. १८ खर्ब ४ अर्ब १२ करोडको आयात गर्दा रु. २ खर्ब ७७ अर्ब ३ करोडको निर्यात गरेको थियो, जसले गर्दा रु. १५ खर्ब २७ अर्ब ९ करोडको व्यापार घाटा सिर्जना भएको थियो। यसैगरी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा आयात बढेर रु. २० खर्ब ९६ अर्ब ३७ करोड पुगेको छ भने निर्यात उल्लेखनीय रूपमा बढेर रु. ३ खर्ब १५ अर्ब २९ करोडमा पुगेको छ। यो निर्यातमा आएको १३.८ प्रतिशतको वृद्धि नेपालको अर्थतन्त्रका लागि उत्साहजनक संकेत हो, जसले नेपाली उत्पादनहरूको गुणस्तरमा सुधार, अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा बढ्दो स्वीकार्यता र निर्यातकर्ताहरूको क्षमता विकासलाई झल्काउँछ।

तथापि, यस सकारात्मक प्रवृत्तिका बाबजुद पनि नेपालको व्यापार असन्तुलनको अवस्था गम्भीर रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा व्यापार घाटा रु. १७ खर्ब ८१ अर्ब ८ करोड पुगेको छ, जुन अघिल्लो वर्षको तुलनामा रु. २ खर्ब ५३ अर्ब ९९ करोडले बढी अर्थात आयातमा १६.२ प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ। नेपालको आयात व्यापार निर्यात व्यापारको तुलनामा ६.६ गुणा बढी छ जसले देशको औद्योगिकीकरणको कमी, कृषि क्षेत्रमा आत्मनिर्भरताको अभाव र उत्पादन क्षमताको न्यूनतालाई प्रतिबिम्बित गर्छ। यस अवस्थालाई सुधार गर्नका लागि नेपालले निर्यातमुखी उद्योगहरूको विकासमा जोड दिनु पर्ने, विशेषगरी कृषिजन्य प्रशोधित वस्तुहरू, हस्तशिल्प, पर्यटन सेवा, जलविद्युत्, ऊर्जा र आधुनिक प्रविधिमा आधारित उत्पादनहरूको निर्यातमा जोड दिनुपर्दछ। साथै आयात प्रतिस्थापनका लागि स्वदेशी उत्पादनलाई प्रोत्साहन र संरक्षण प्रदान गर्नुपर्छ।

३.१.१ कार्यालयगत आयातको अवस्था

आ.व. २०८२/८३ मा कुल आयातमा भन्सार कार्यालयको हिस्सा:

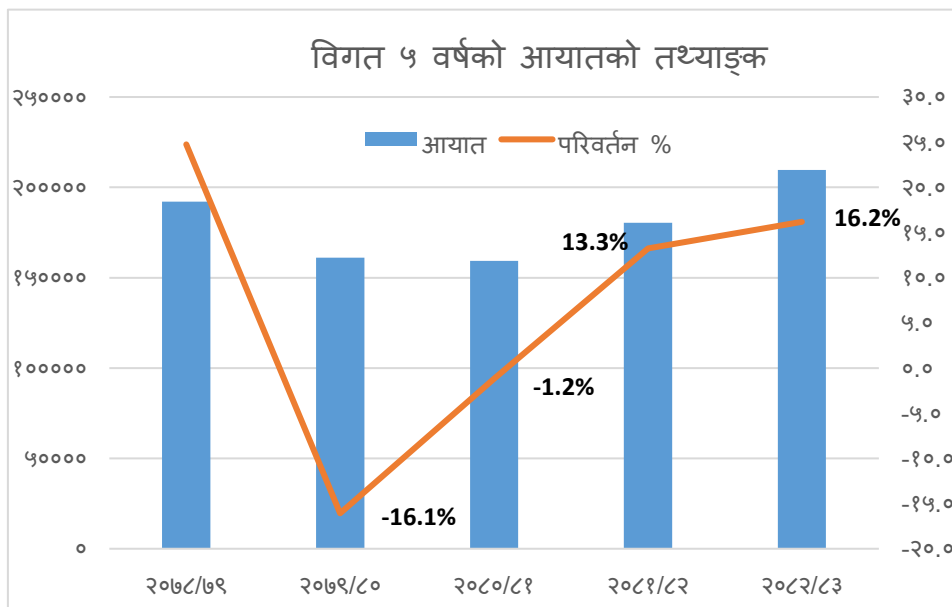

नेपालको अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारमा वीरगंज भन्सार कार्यालयबाट हुने आयातको अंश उल्लेख्य रहेको छ। जसमा कुल आयातको हिस्सा ४७ प्रतिशत रहेको छ, यो देशको महत्वपूर्ण व्यापारिक गेटवेको रूपमा रहेको छ। यसपछि भैरहवा (१५%), विराटनगर (१२%) र त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल (१०%) ले क्रमशः दोस्रो, तेस्रो र चौथो

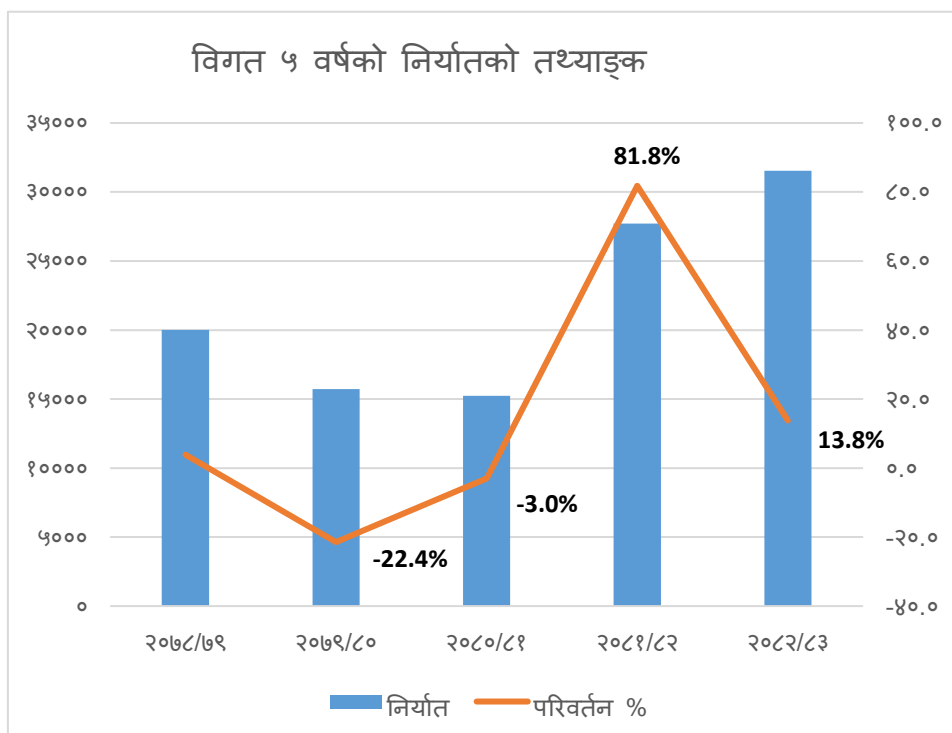
स्थानमा रहेकाछन्। यी चार प्रमुख भन्सार बिन्दुहरूबाट नेपालको कुल आयातको अंश ८४ प्रतिशत रहेको छ। अन्य भन्सार बिन्दुहरूको अंश १६% रहेको छ।

३.१.२ विगत ५ वर्षको आयात/निर्यातको तथ्याङ्क

रकम रु अर्बमा

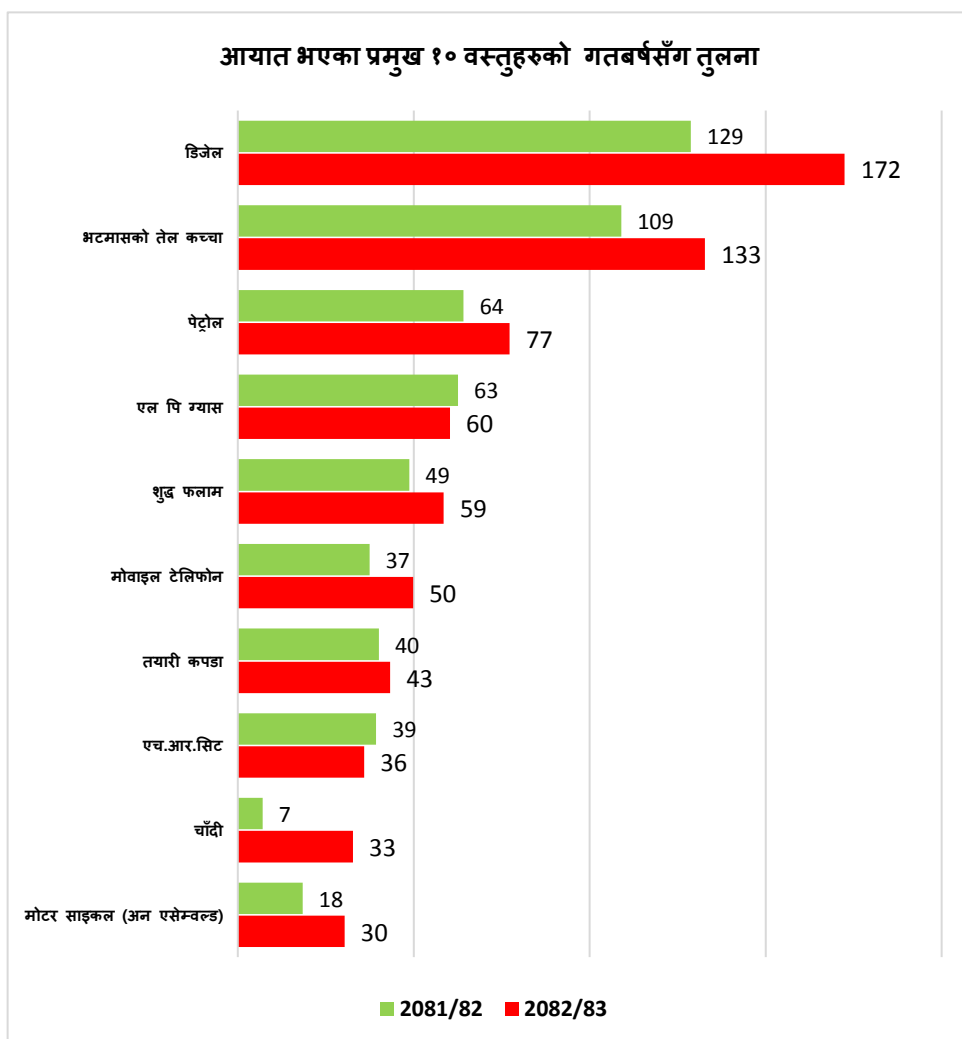
विगत ५ वर्षको आयात र आयातमा भएको परिवर्तन मूल्यगत रूपमा हेर्दा आ.व. २०१९/२० र आ.व. २०२०/२१ मा अघिल्लो वर्षको तुलनामा क्रमशः १६.१ र १.२ प्रतिशतले ऋणात्मक भएको आयात मूल्य आ.व. २०२१/२२ र आ.व. २०२२/२३ मा क्रमशः १३.३ प्रतिशत र १६.२ प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ।

विगत ५ वर्षको निर्यात तथ्यांक मूल्यगत रुपमा हेर्दा आ.व. २०१९/२० र २०२०/२१ मा क्रमशः २२.४ प्रतिशत र ३ प्रतिशतले घटन गएको देखिन्छ। आ.व. २०२१/२२ र २०२२/२३ मा भने अघिल्लो वर्षको तुलनामा क्रमशः ८१.८ प्रतिशत र १३.८ प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ।

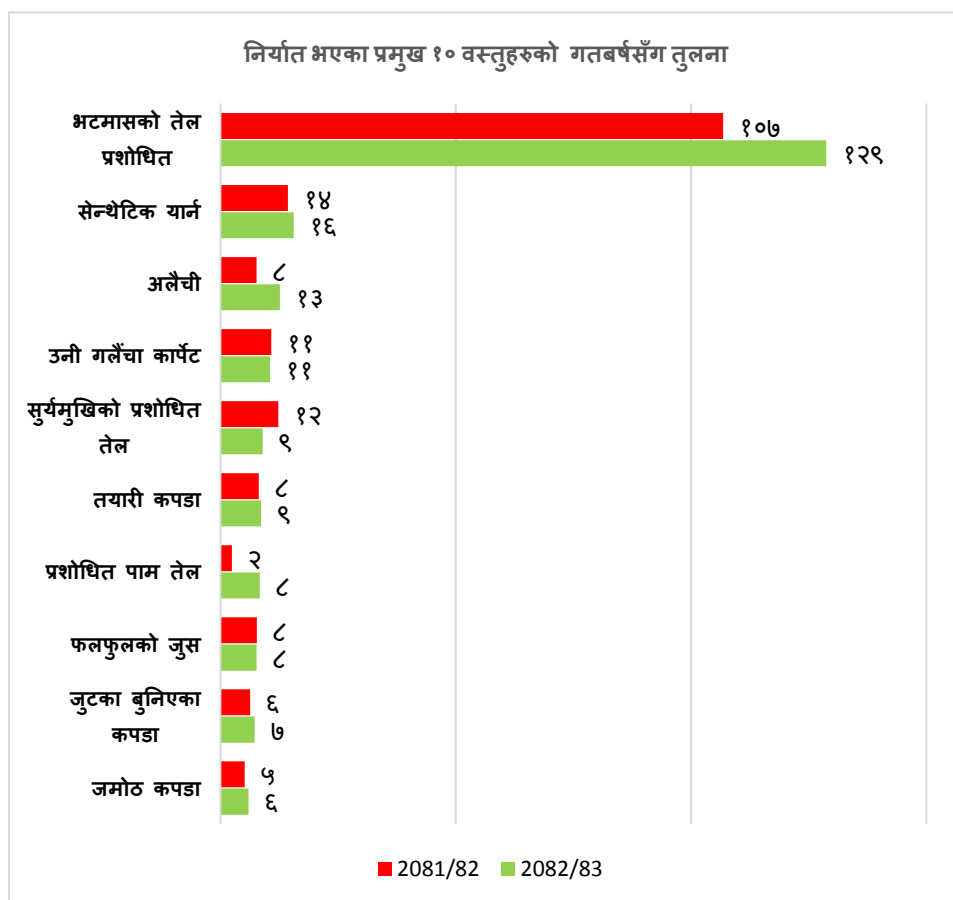
३.१.३ आयात भएका प्रमुख वस्तुहरू र गत वर्षको तुलनामा ती वस्तुहरूको आयातमा भएको परिवर्तन:

आर्थिक वर्ष २०२२/२३ मा प्रमुख रुपमा पेट्रोलियम पदार्थ, कच्चा तेल, फलामजन्य कच्चा पदार्थ लगायतका वस्तु पैठारी भएको देखिन्छ। आयात भएका प्रमुख १० वस्तु र ती वस्तुको गत वर्षसँगको तुलना:

३.१.४ निर्यात भएका प्रमुख वस्तुहरू र गत वर्षको तुलनामा ती वस्तुहरूको निर्यातमा भएको परिवर्तन:

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा निर्यात भएका प्रमुख १० वस्तुहरू र ती वस्तुहरूको गत वर्षसँग तुलना तलको स्तम्भचित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ :

आ.व. २०८१/८२ को तुलनामा २०८२/८३ मा निकासीमा उल्लेख्य वृद्धि भएको देखिन्छ। भटमासको प्रशोधित तेलको निकासी गतवर्षको तुलनामा बढेको देखिन्छ। साथै, जुटका बुनिएका कपडाको निर्यात मूल्य ६ अर्बबाट वृद्धि भै ७ अर्ब रुपैयाँ हुँदा करिब १७ प्रतिशतको वृद्धि देखिन्छ भने अलैंचीको निर्यात रु. ८ अर्बबाट रु. १३ अर्ब रुपैयाँ पुगेको देखिन्छ। माथिको तथ्याङ्क अनुसार भटमासको प्रशोधित तेलको निकासीमा उल्लेखनिय वृद्धि भएको देखिन्छ।

३.२ नेपालका प्रमुख वैदेशिक व्यापार साझेदारहरू

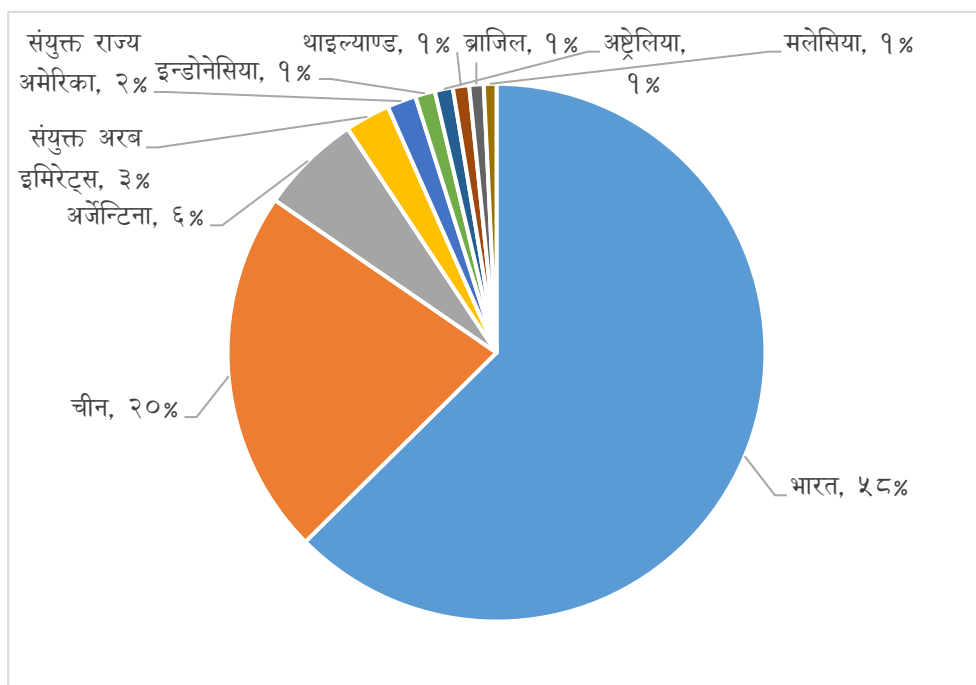
नेपालको वैदेशिक व्यापारमा आयात तर्फ भारत चीन मुख्य निकासी कर्ता राष्ट्रको रूपमा रहेकाछन् भने निर्याततर्फ भारत र अमेरिका मुख्य पैठारीकर्ता राष्ट्रको रूपमा रहेको छ।

अर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा प्रमुख १० व्यापार साझेदार र नेपालको आयातमा तिनीहरूको हिस्सा:

देश	आयात रु. अर्वमा	देश	निर्यात रु. अर्वमा
भारत	१२११	भारत	२५९
चीन	४२५	संयुक्त राज्य अमेरिका	२१
अर्जेन्टिना	११६	जर्मनी	५
संयुक्त अरब इमिरेट्स	५२	बेलायत	३
संयुक्त राज्य अमेरिका	३३	जापान	२
इन्डोनेसिया	२२	फ्रान्स	२
अष्ट्रेलिया	२०	अष्ट्रेलिया	२
थाइल्याण्ड	१८	चीन	२
ब्राजिल	१८	संयुक्त अरब इमिरेट्स	२
मलेसिया	१६	इटाली	२
अन्य	१६५	अन्य	०.६

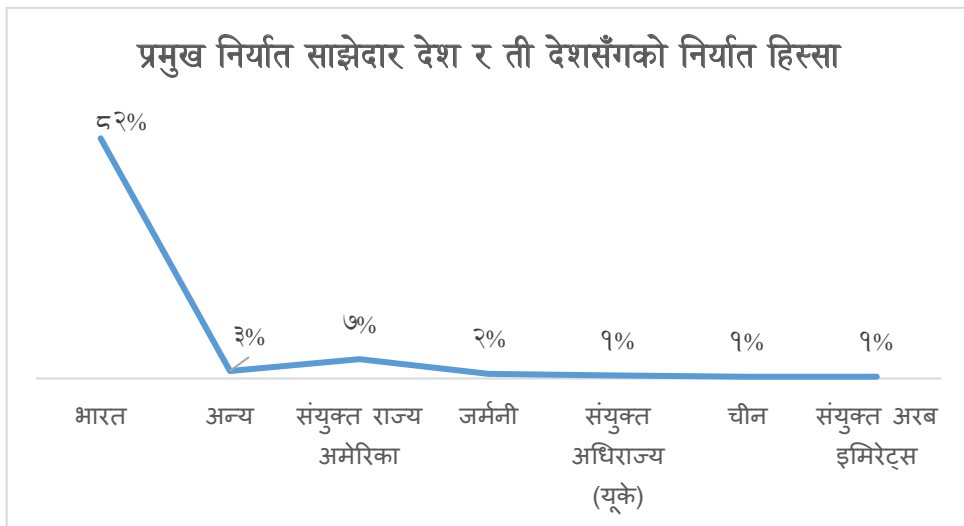
नेपालको आयात तथा निर्यातमा प्रमुख साझेदार रहेका देशहरूको साझेदारी हिस्सा तलको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.२.१ प्रमुख आयात साझेदार देश र ती देशसँगको आयातमा हिस्सा:

नेपालको कुल आयातमा भारतको ५८% हिस्सेदारी रहेको देखिन्छ। खुला सीमाना र ऐतिहासिक व्यापारिक सम्बन्धका कारण नेपालले अपना अत्यावश्यक वस्तुहरू जस्तै: पेट्रोलियम उत्पादन, खाद्यान्न, औषधि, दैनिक उपभोग्य सामग्री, र औद्योगिक कच्चा पदार्थ लगायतका अत्यावश्यक वस्तुहरू आयात गर्ने गरेको देखिन्छ। साथै, आयातमा चीनको २०% हिस्सेदारी र अर्जेन्टिनाको ६% रहेको छ भने बाँकी अन्य राष्ट्रहरू बाट आयात हुने गरेको देखिन्छ। उपरोक्त तथ्याङ्कबाट पछिल्लो समय नेपालको व्यापारमा विविधीकरण हुँदै गएको देखिन्छ।

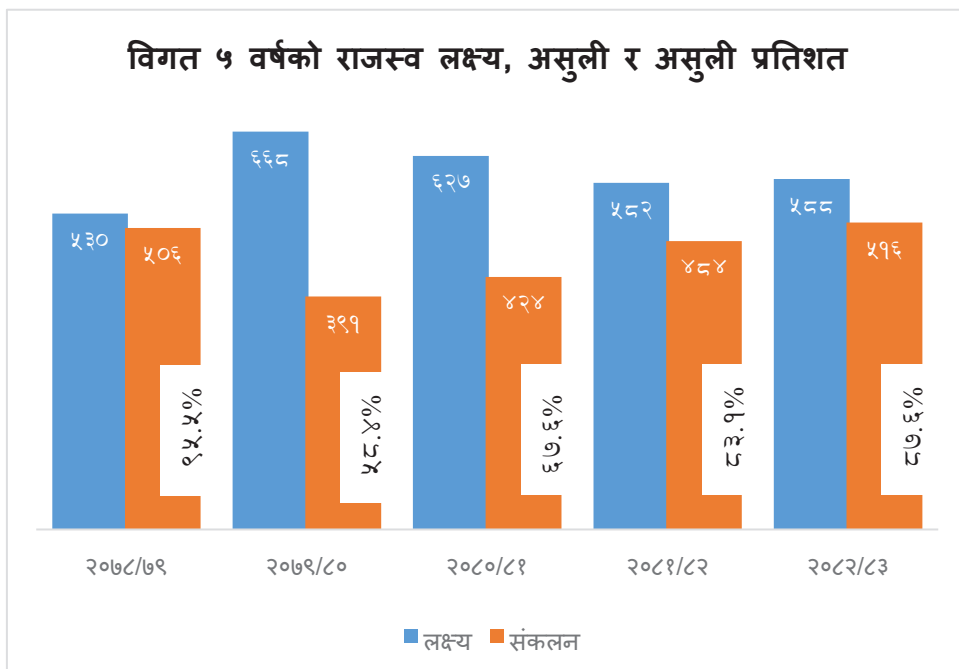
३.२.२ प्रमुख निर्यात साझेदार देश र ती देशसँगको निर्यातमा हिस्सा:

उपरोक्त तथ्याङ्कबाट भारतको हिस्सा ४२% रहेको छ भने अमेरिकाको हिस्सा ७% रहेको देखिन्छ। भारत बाहेक अन्य छिमेकी मूलुकसँग निकासी व्यापार बढ्न सकेको देखिदैन। चीनसँग निकासी १% र पैठारी २०% रहेको छ। तथ्याङ्क अनुसार चीनसँगको व्यापार घाटा बढ्दै गएको पाइन्छ।

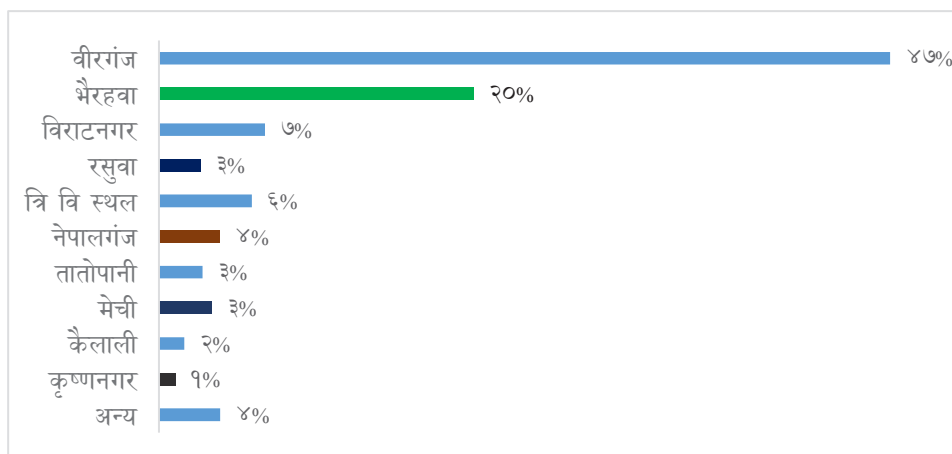
३.३ विगत पाँच वर्षको राजस्व सङ्कलनको अवस्था

विगत ५ वर्षको राजस्व सङ्कलनको तथ्याङ्क हेर्दा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा लक्ष्यको तुलनामा ९५.५ प्रतिशत राजस्व सङ्कलन भएको थियो भने त्यस पछिका वर्षहरूमा राजस्वको लक्ष्य हासिल हुन सकेको देखिदैन। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा लक्ष्यको तुलनामा ५८.४ प्रतिशत मात्र राजस्व संकलन भै विगत ५ वर्षमा लक्ष्यको तुलनामा सबै भन्दा कम राजस्व संकलन भएको देखिन्छ। कार्यालयगत रूपमा विगत ५ वर्षको भन्सार कार्यालयहरूको राजस्व लक्ष्य र सङ्कलनको विवरण **अनुसूची - ६** मा प्रस्तुत गरिएको छ। कुल लक्ष्य, सङ्कलित राजस्व र उपलब्धि प्रतिशतको तुलनात्मक अवस्था तलको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ:

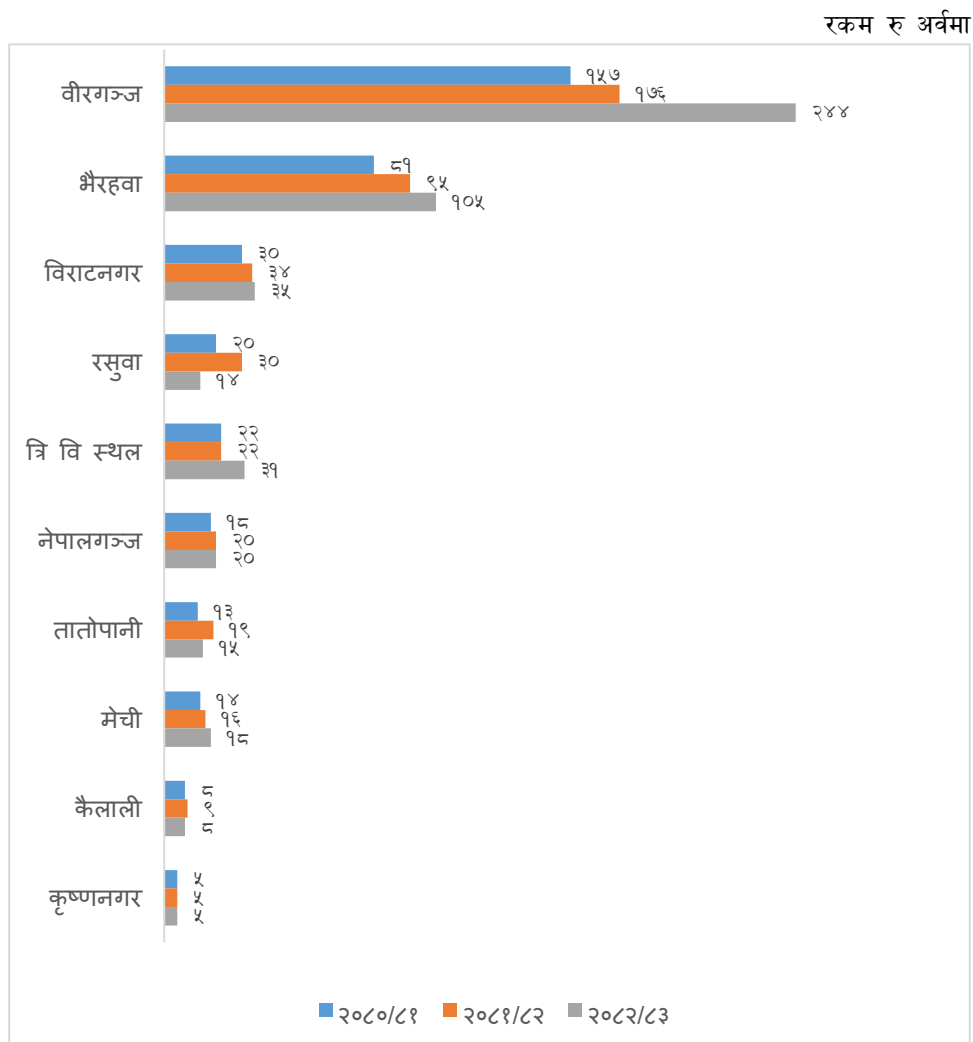
३.४ कार्यालयगत राजस्व सङ्कलनको अवस्था:

आ.व. २०८२।८३ मा विभाग अन्तर्गत कार्यालयहरूबाट संकलन भएको राजस्वको कार्यालयगत योगदान:

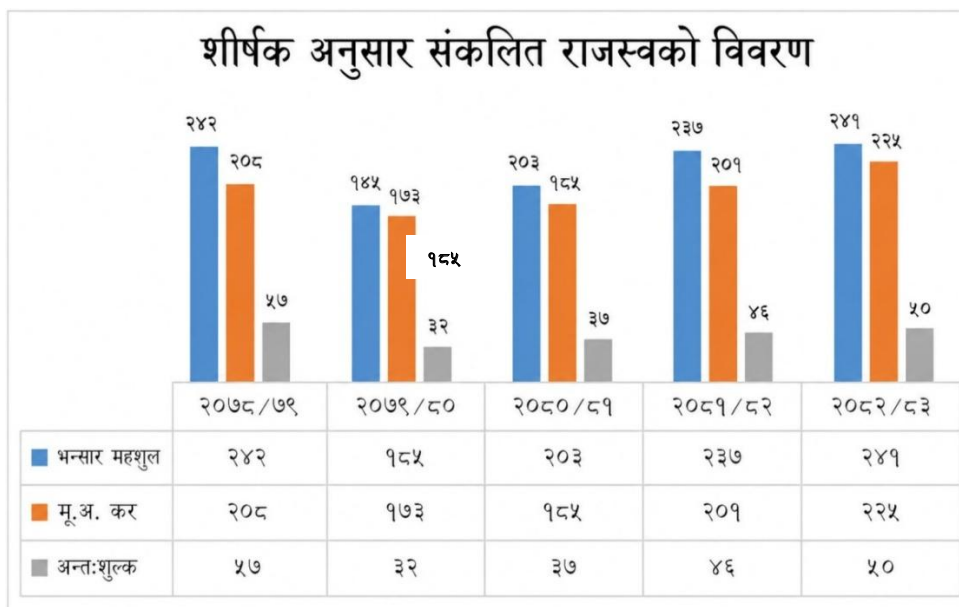
माथिको तथ्याङ्क हेर्दा वीरगंज भन्सार कार्यालयको योगदान कुल राजस्व संकलनको ४७ प्रतिशत रहेकोले उक्त कार्यालय नेपालको मुख्य गेटवेको रूपमा रहेको देखिन्छ।

३.५ मुख्य भन्सार कार्यालयहरूको तीन आर्थिक वर्षको राजस्व सङ्कलनको तुलनात्मक अवस्था:

३.६ शीर्षक अनुसार राजस्व सङ्कलनको तुलनात्मक अवस्था:

भन्सारबाट संकलन हुने राजस्वमा भन्सार महशुल, मू.अ.कर तथा अन्तःशुल्क मुख्य रूपमा रहने गरेको छ।

* नोट: सडक मर्मत तथा सुधार र सडक निर्माण तथा सम्भार दस्तुर लगायत समावेस गरिएको छ।

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०७९/८० सम्मको पाँच वर्षे तथ्याङ्कले देशको कर प्रणालीमा आएको परिवर्तन र समग्र आर्थिक अवस्थाको चित्रण गर्दछ। आ.व. २०७५/७६ मा भन्सार महसुल रु.२ खर्ब ४२ अर्ब सङ्कलन भएकोमा आ.व.२०७६/७७ मा कमी आई रु.१ खर्ब ८५ अर्ब मात्र सङ्कलन भएको थियो। पछिल्ला वर्षहरूमा क्रमिकरूपमा सुधार भई आ.व २०७९/८० मा भन्सार महसुल रु.२ खर्ब ४९ अर्ब पुगेको छ।

आ.व. २०७५/७६ मा रु.२ खर्ब ८ अर्ब मूल्य अभिवृद्धि कर सङ्कलन भएकोमा आ.व. २०७६/७७ मा घटेर रु. १ खर्ब ७३ अर्बमा सीमित भएको थियो भने आ.व.२०७८/७९ मा बढेर रु.२ खर्ब २५ अर्ब पुगेको देखिन्छ।

आ.व.२०७५/७६ मा रु. ५७ अर्ब अन्तःशुल्क सङ्कलन भएकोमा आ.व.२०७६/७७ मा घटेर रु.३२ अर्बमा सीमित भएको थियो भने आ.व.२०७८/७९ मा बढेर रु.५० अर्ब पुगेको छ। उपरोक्त तथ्याङ्कको विश्लेषणबाट राजस्व संकलनमा संरचनात्मक परिवर्तन भएको देखिन्छ।

३.७ भन्सार महसुल दर अनुसार राजस्व सङ्कलनको अवस्था:

भन्सारमा विभिन्न वस्तुहरूको फरक फरक भन्सार महसुल दर तोकिएको हुन्छ। भन्सार दरवन्दी अनुसार भन्सार महसुल सङ्कलनको विवरण:

रु.अर्बमा

आ.व.	२०७८/७९		२०७९/८०		२०८०/८१		२०८१/८२		२०८२/८३	
भन्सार दर	राजस्व	मूल्य	राजस्व	मूल्य	राजस्व	मूल्य	राजस्व	मूल्य	राजस्व	मूल्य
०	०	१५१	०	९८	०	११०	०	१२०	०	१६७
५	१७	४४५	१३	३६९	१२	३८१	१५	४१८	१४	४४३
१०	२२	४६७	१६	३७१	१९	३३९	२४	५०१	३१	६२०
१५	२४	२२८	२१	२०८	२९	२६९	२६	२५१	२७	२६२
२०	२०	१२०	१५	९१	१७	१०५	२४	१३८	२६	१४८
३०	३०	११३	२०	९५	२५	१०२	३२	१२३	३७	१४०
४०	८	२१	१२	३२	११	२९	९	२५	८	२२
८०	१३	१९	३	९	४	८	५	९	६	१०
अन्य	५१	३५६	४१	३३९	३८	२४९	४१	२२१	३६	२८५
जम्मा	१८५	१९२०	१४०	१६१२	१५६	१५९३	१७७	१८०४	१८६	२०९७
*नोट: सडक मर्मत तथा सुधार र सडक निर्माण तथा सम्भार दस्तुर लगायत अन्य महसुल समावेस गरिएको छैन।										

भन्सार दरको विश्लेषण गर्दा ३०% भन्सार दर सबैभन्दा स्थिर रहेको र यसबाट उच्च राजस्व प्राप्त भएको देखिन्छ भने १५%, १०% र २०% दरको योगदान समेत उल्लेख्य रहेको पाइन्छ। ८०% भन्सार महसुल दरको राजस्वमा योगदान अस्वाभाविक रूपमा घटेर १३ अर्बबाट मात्र ६ अर्ब रुपैयाँमा झरेको छ, जसले ८०% भन्सार महसुल दर रहेको वस्तुको पैठारीमा कमी आएको देखिन्छ। समग्रमा यो तथ्यांकले नेपालको भन्सार नीतिमा मध्यम दरको शुल्क (१०-३०%) को योगदान क्रमशः बढ्दै गएको देखिन्छ।

खण्ड - चार

विभागबाट सम्पादित कार्यहरूको तथ्याङ्कीय विवरण

भन्सार विभागका शाखाहरूबाट आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा सम्पादन भएका कार्य तथा निर्णयहरूलाई तथ्याङ्कगत रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ। यसले कामको तथ्याङ्कगत जानकारी हासिल गर्न तथा तुलनात्मक अध्ययन गर्न सहज हुनेछ।

४.१ वस्तु वर्गीकरण सम्बन्धी विगत पाँच वर्षको प्रगतिको तुलनात्मक विवरण:

आर्थिक वर्ष	वर्गीकरण तथा पुनरावलोकनका लागि निर्णय भएका वस्तुको संख्या	फछ्यौटको अवस्था				कैफियत
		कार्यालयले दावी गरे बमोजिम भएको	पैठारीकर्ताले दावी गरे बमोजिम भएको	अन्य (दुवैले दावी गरेभन्दा फरक भएको)	अन्य निकाय (आ.रा.वि., राजस्व अनुसन्धान विभाग) बाट निर्णयका लागि प्राप्त	
२०७८/७९	६५	१८	३९	५	३	"
२०७९/८०	१११	५१	३०	१९	११	"
२०८०/८१	४८	२०	१३	८	५	"
२०८१/८२	२११	११६	५३	३८	४	पुनर्दिश समेत
२०८२/८३	१०६	१५	४५	२६	२०	

४.२ प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि प्राप्त भएका निवेदन र फछ्यौटको विगत पाँच वर्षको तुलनात्मक विवरण:

आर्थिक वर्ष	अघिल्लो आ.व. बाट जिम्मेवारी सरेको निवेदन संख्या	चालु आ.व.मा दर्ता भएका निवेदन संख्या	चालु आ.व.मा फछ्यौट संख्या	फछ्यौट हुन बाँकी संख्या
२०७८/७९	८३५	१७	१३२	७२०
२०७९/८०	७२०	१२२	४५४	३८८
२०८०/८१	३८८	१५७	२३५	३१०
२०८१/८२	३१०	६६	२५९	१५८
२०८२/८३	१५८	५६	२०९	५

४.३ प्रयोगशाला परीक्षणको विगत पाँच वर्षको प्रगतिको तुलनात्मक विवरणः

आ.व.	परीक्षण गरिएका वस्तुको संख्या	वस्तु वर्गीकरणका लागि राय दिईएको संख्या	जम्मा
२०७८/७९	९९६	९२	१०८८
२०७९/८०	५५२	८७	६३९
२०८०/८१	७६६	१३४	९००
२०८१/८२	६५७	१३६	७९३
२०८२/८३	४३९	२५६	६९५

४.४ निकासी पैठारी सङ्केत नम्बरको विगत पाँच वर्षको तुलनात्मक विवरणः

आर्थिक वर्ष	नयाँ दर्ता भएको संख्या	नवीकरण भएको संख्या	स्थगन संख्या	खारेज भएको संख्या	कुल सक्रिय निकासी पैठारी सङ्केत नं
२०७८/७९	६१४७	२५५१०	३८२	११६५	३१६५७
२०७९/८०	२३८८	२१८११		१४३८	२४१९९
२०८०/८१	२७४२	१९२३०		१३६७	२१९७२
२०८१/८२	१०९७	२०६१७		१३४२	२१७१४
२०८२/८३	२२१०	४२२६२		१८४२०	४४४७२

४.५ प्रत्यक्ष निगरानी मार्फत कैफियत औल्याई कार्यालयबाट सङ्कलित थप राजस्वको विवरणः

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	राजस्व रकम (रु.)
१	२०७८/७९	५४,८०,७९,१३२।००
२	२०७९/८०	६७,७०,५९,५६५।००
३	२०८०/८१	१,२७,९३,००,०००।००
४	२०८१/८२	१,०८,६७,३७,२२६।००
५	२०८२/८३	६४,६२,२१,४५१।००

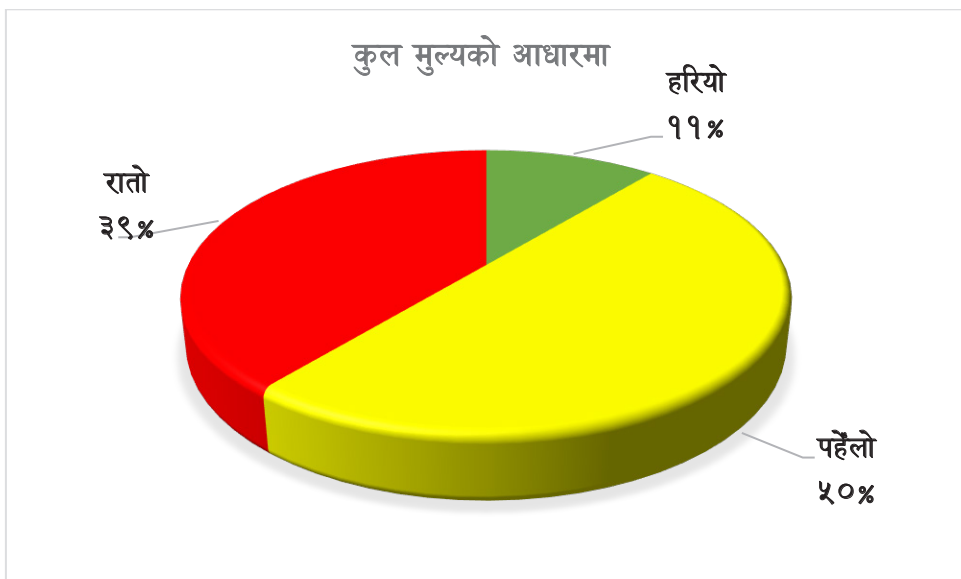
४.६ आ.व. २०८१/८२ र आ. व. २०८२/८३ मा प्रविष्टि भएका प्रज्ञापनपत्रको तुलनात्मक विवरण: (TIV,PEI र PEX बाहेक)

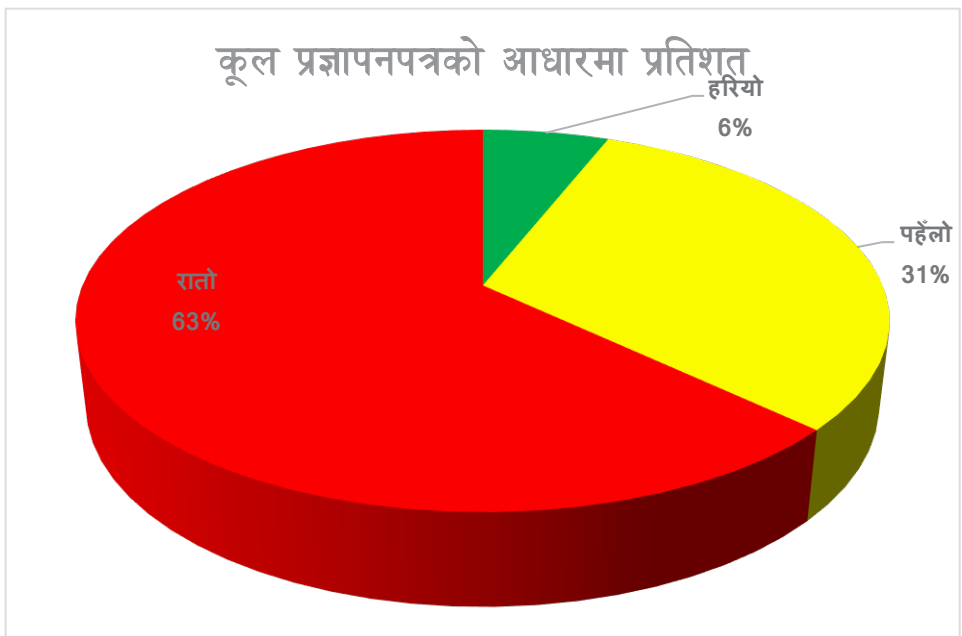
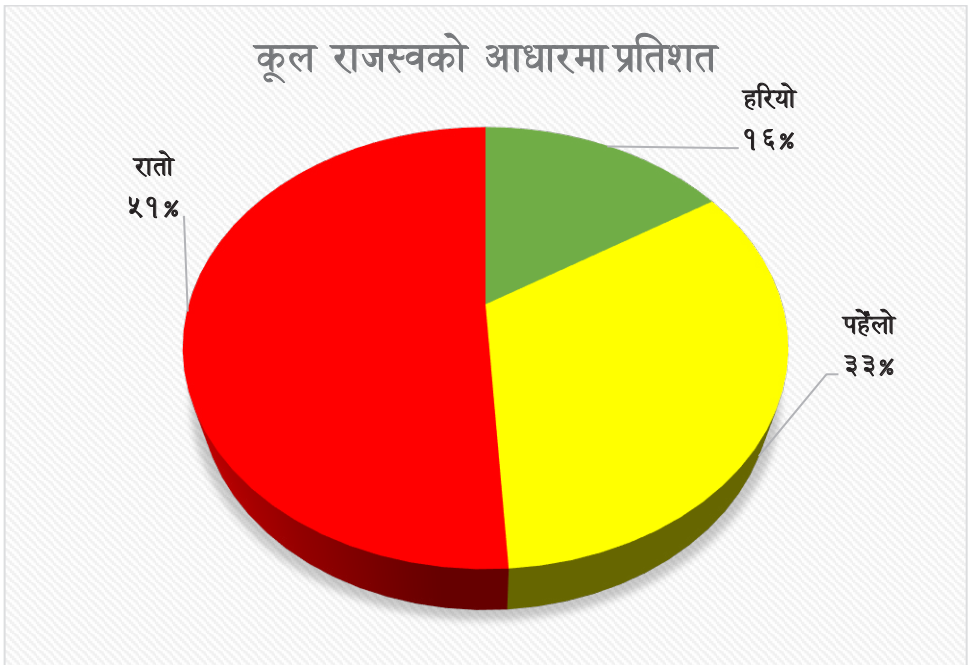
सि. नं.	भन्सार कार्यालय	आ.व. २०८१/८२			आ.व. २०८२/८३			प्रज्ञापनपत्र वृद्धिदर प्रतिशत
		निकासी प्रज्ञापनपत्र संख्या	पैठारी प्रज्ञापनपत्र संख्या	जम्मा प्रज्ञापनपत्र संख्या	निकासी प्रज्ञापनपत्र संख्या	पैठारी प्रज्ञापनपत्रको संख्या	जम्मा प्रज्ञापनपत्र संख्या	
१	पशुपतिनगर	७१७	०	७१७	७१७	०	७१७	११.१६
२	भद्रपुर	८	१४५१	१४५९	०८	१५४७	१५५५	६.५८
३	भैरहवा	१३६२१	१३०७६८	१४४३८९	२४७१४	१३५५२२	१६०२३६	१०.९८
४	वीरगञ्ज	२८९०६	१९०१०१	२९९००७	२७८८६	२१३५८५	२४१४७१	१०.२६
५	विराटनगर	२४७२४	६९०३१	९३७५५	२७२२८	७२३०७	९९५३५	६.१७
६	चोभार सुक्खा बन्दरगाह	०	२०९	२०९	३२	१५२६	१५५८	६४५.४५
७	गौर	५९	१३४०	१३९९	७०२	१५९७	२२९९	६४.३३
८	गौतमबुद्ध	०	०	०	१	०	१	१००.००
९	जलेश्वर	२३९१	२१४६४	२३८५५	३३२१	२२०७०	२५३९१	६.४४
१०	जनकपुर	१	१६४८	१६४९	१	१२६२	१२६३	-२३.४१
११	कैलाली	४४५	१३१४८	१३५९३	४८५	१२५०५	१२९९०	-४.४४
१२	कञ्चनपुर	६०	२६३१	२६९१	६६	२०६४	२१३०	-२०.८५
१३	कृष्णनगर	२८०५	१६५७८	१९३८३	२१८४	२०२२४	२२४०८	१५.६१
१४	मेची	८९७३	१७०७६	२६०४९	१०४३२	१६७६४	२७१९६	४.४०
१५	महेशपुर	प्राप्त नभएको				८२१	८२१	०
१६	नेपालगञ्ज	१२४७	३१६०६	३२८५३	१२५६	३२४५३	३३७०९	२.६१
१७	पोखरा	प्राप्त नभएको						
१८	पशुपतिनगर	प्राप्त नभएको						
१९	राजविराज	०	२४८	२४८	०	२३१	२३१	-६.८५
२०	रसुवा	६५४	१६८९५	१७५४९	४३१	८२०४	८६३५	-५०.७९
२१	सर्लाही	५१९	२८५०	३३६९	३०६	२९०६	३२१२	-४.६६
२२	सती	०	२६११९	२६११९	०	१३७५७	१३७५७	-४७.३३
२३	सिराहा	०	१६७९	१६७९	०	२२९२	२२९२	३६.५१
२४	सुठौली	०	७०४२	७०४२	०	१०२८५	१०२८५	४६.०५
२५	सुनसरी	०	४७७६	४७७६	०	४९१८	४९१८	२.९७
२६	तातोपानी	०	११७६६	११७६६	६	१०६९८	१०७०४	-९.०३
२७	ठाँडी	०	२८९१०	२८९१०	०	४७७	४७७	-९८.३५
२८	त्रि वि	३८४२०	५४७७५	९३१९५	३९९५०	५६५५४	९६५०४	३.५५
२९	त्रिवेणी	०	०	०	४	०	४	१००.००
३०	कोइलाबास	प्राप्त नभएको						

सि. नं.	भन्सार कार्यालय	आ.व. २०८१/८२			आ.व. २०८२/८३			प्रज्ञापनपत्र वृद्धिदर प्रतिशत
		निकासी प्रज्ञापनपत्र संख्या	पैठारी प्रज्ञापनपत्र संख्या	जम्मा प्रज्ञापनपत्र संख्या	निकासी प्रज्ञापनपत्र संख्या	पैठारी प्रज्ञापनपत्रको संख्या	जम्मा प्रज्ञापनपत्र संख्या	
३१	महाकाली	०	२०३०	२०३०	०	१५८१	१५८१	-२२.१२
३२	राजापुर	२८५	४२२५	४५१०	०	२७८७	२७८७	-३८.२०
३३	दार्चुला	१३	१९४०६	१९४१९	१४	२३७६८	२३७८२	२२.४७
३४	किमाथाङ्गा	प्राप्त नभएको						
३५	मुस्ताङ्ग	०	०	०	१३६	२११९	२२५५	१००
कूल जम्मा		१२३८४८	६७७७७२	८०१६२०	१३९९६०	६७४८२४	८१४७८४	१.६४

४.८ छनौट प्रणाली कार्यान्वयनको तुलनात्मक अवस्था

भन्सारको जाँचपास प्रक्रियालाई जोखिम रहित, अनुमान योग्य र तथ्यपरक बनाउन भन्सार ऐन, २०८२ अनुसार जोखिमका आधारमा हरियो मार्ग, पहेलो मार्ग र रातो मार्गबाट जाँचपास गर्ने व्यवस्था रहेकोमा त्यसको कार्यान्वयनको अवस्था निम्नानुसार रहेको:

छनौट प्रणालीको कार्यान्वयनको तुलनात्मक अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छ।

लेन	आ.व. २०८०/८१			आ.व. २०८१/८२			आ.व. २०८२/८३		
	मूल्यको आधारमा (%)	राजस्वको आधारमा (%)	प्रज्ञापनपत्र संख्याको आधारमा (%)	मूल्यको आधारमा (%)	राजस्वको आधारमा (%)	प्रज्ञापनपत्र संख्याको आधारमा (%)	मूल्यको आधारमा (%)	राजस्वको आधारमा (%)	प्रज्ञापनपत्र संख्याको आधारमा (%)
हरियो	१३	१९	७	१२	१९	७	११	१६	६
पहेँलो	४५	३२	२९	५१	३३	३२	५०	३३	३१
रातो	४२	४९	६४	३७	४८	६१	३९	५१	६३

आ.व. २०८२/८३ मा छनौट प्रणालीको कार्यान्वयनको अवस्था हेर्दा मूल्यको आधारमा हरियोमा ११ प्रतिशत, पहेँलोमा ५० प्रतिशत र रातोमा ३९ प्रतिशत, राजस्व असुलीको आधारमा हरियोमा १६ प्रतिशत, पहेँलोमा ३३ प्रतिशत र रातोमा ५१ प्रतिशत र प्रज्ञापनपत्रको आधारमा हरियोमा ६ प्रतिशत, पहेँलोमा ३१ प्रतिशत र रातोमा ६३ प्रतिशत रहेको थियो।

४.९ आ.व. २०८२/८३ मा विभिन्न माध्यमबाट कार्यालयहरूमा भएको भुक्तानीको अवस्था:

OFFICE	NAM	BPP NO.	TOTAMT
BDP	E-Payment	229	45,841,613
BDP	In cash	21,676	142,155,616
BHW	E-Payment	79,892	71,571,377,585
BHW	In cash	243,912	33,515,928,543
BRJ	E-Payment	129,425	82,036,232,093
BRJ	In cash	253,159	162,281,377,322
BRT	E-Payment	37,348	16,427,243,517
BRT	In cash	115,799	19,016,811,479
BRT	Voucher	1	55,839
CBR	E-Payment	1,722	6,246,591,479
CBR	In cash	302	781,429,128
DOC	Bank cheque (issued by a banking or similar establishment)	19	4,455,664
DPC	In cash	1	565
GAU	E-Payment	1,952	347,156,149
GAU	In cash	45,876	151,495,897
GIA	In cash	10	574,093
JAL	E-Payment	12,705	1,523,347,287
JAL	In cash	86,436	113,889,208
JNK	E-Payment	1,754	320,619,798

OFFICE	NAM	BPP NO.	TOTAMT
JNK	In cash	42,434	54,151,236
KAI	Bank cheque (issued by a banking or similar establishment)	1	6,234,282
KAI	E-Payment	11,467	2,663,012,227
KAI	In cash	19,758	5,749,688,049
KAN	E-Payment	1,904	293,096,456
KAN	In cash	28,348	299,126,621
KRI	E-Payment	13,113	3,256,180,731
KRI	In cash	51,318	2,198,269,598
MCH	E-Payment	19,397	4,011,834,855
MCH	In cash	131,379	13,690,681,192
MHP	E-Payment	345	74,529,666
MHP	In cash	47,071	160,323,924
MST	E-Payment	2,736	6,940,790,490
MST	In cash	1	111,338
NPJ	E-Payment	26,206	7,191,733,380
NPJ	In cash	116,655	12,896,840,161
PKR	E-Payment	1,029	1,851,500
PKR	In cash	627	980,504
PSP	In cash	26,266	34,508,964
PSP	Voucher	1	1,713,670
RJB	E-Payment	28	16,621,086
RJB	In cash	1,114	67,603,392
RSW	E-Payment	9,423	13,604,950,802
RSW	In cash	27	137,272,017
SAR	E-Payment	2,783	307,876,864
SAR	In cash	53,032	135,655,895
SAT	E-Payment	1,534	103,967,364
SAT	In cash	13,664	30,151,156
SIR	E-Payment	172	45,126,292
SIR	In cash	44,214	114,917,735
STL	E-Payment	9,300	1,334,577,363
STL	In cash	28,259	297,545,988
SUN	E-Payment	3,244	319,486,333
SUN	In cash	32,924	106,523,597
TAT	E-Payment	14,831	14,526,490,685
TAT	In cash	11	87,168,337
THD	E-Payment	52	1,705,281
THD	In cash	27,566	41,727,977
TIA	Bank cheque (issued by a banking or similar establishment)	1,596	132,906,173
TIA	E-Payment	108,938	29,870,705,209
TIA	In cash	60,724	906,493,852

OFFICE	NAM	BPP NO.	TOTAMT
TIA	Voucher	1	10,858
TVN	In cash	13,456	17,957,649

४.१० आशिकुडा प्रणाली तथा मोड्युलहरूको कार्यान्वयनको अवस्था:

SN	Customs Office	NECAS	Selectivity	Exit Note	Bank Receipt	Gate Entry	Valuation	Manifest	Deposit	Bank Guarantee	Mobile App	ePayment	Lab Module	Paperless Export	Online Query
1	Mechi	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
2	Birgunj	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes		Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
3	Bhairahawa	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
4	Biratnagar	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
5	Krishnanagar	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes	Yes	Yes		Yes	Yes
6	TIA	Yes	Yes	Yes	Yes		Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	
7	Bhadrapur	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes		Yes		Yes	
8	Nepalgunj	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes		Yes	Yes	Yes	Yes
9	Kailali	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes		Yes	Yes	Yes	Yes
10	Rasuwa	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes		Yes		Yes	
11	Gaur	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes		Yes		Yes	
12	Jaleshwar	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes		Yes		Yes	
13	Suthouli	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes		Yes		Yes	
14	Janakpur	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes		Yes		Yes	
15	Kanchanpur	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes		Yes		Yes	
16	Sarlahi	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes		Yes		Yes	
17	Siraha	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes		Yes		Yes	
18	Sunsari	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes		Yes		Yes	
19	Rajbiraj	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes		Yes		Yes	
20	Maheshpur	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes		Yes		Yes	
21	Sati	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes		Yes		Yes	
22	Thadi	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes		Yes		Yes	
23	Tatopani	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes		Yes	Yes	Yes	
24	Chobhar	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes		Yes		Yes	
25	Goutambuddha	Yes	Yes	Yes	Yes		Yes			Yes		Yes			
26	Koilabas	Yes					Yes			Yes					
27	Triveni	Yes					Yes			Yes					
28	Pasupatinagar	Yes													
29	Pokhara	Yes	Yes	Yes	Yes		Yes			Yes		Yes			
30	Mustang	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes			Yes		Yes		Yes	
Total		30	27	27	27	25	29	2	1	29	6	27	8	25	7

४.११ नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली कार्यान्वयन पश्चात् जारी भएका LPCO को विवरणः

S.N.	Fiscal Year	2078/79	2079/80	2080/81	2081/82	2082/83
1	PQPMC	122,840	113,773	97,462	112617	123452
2	PMRS	304	2,285	6,159	11621	1554
3	DFTQC	18,786	15,584	16,041	21335	21849
4	DLS	4,846	3,917	4,774	4936	3996
5	DOCSCP	0	3,019	5,584	5522	7846
6	DOTM	132	233	607	44	0
7	NBSM	47	457	503	608	329
8	DOI	35	234	112	184	386
9	FDB	0	19	84	108	106
10	DOA	9,879	20,003	21,274	43484	17561
11	DMG	6	37	33	38	32
12	FNCCI	7,007	31,519	41,776	59989	66803
13	CNI	962	652	892	5754	25326
14	NCC	143	212	278	1613	1947
15	FHAN	1,002	909	1,065	1369	1019
Total		165,989	192,853	196,644	269222	272206

खण्ड - पाँच

भन्सार कार्यालयबाट सम्पादित प्रमुख कार्यहरू

५.१ व्यापार सहजीकरण तथा समन्वय

भन्सार प्रशासनको प्रमुख कार्य व्यापार सहजीकरण हो। अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारलाई प्रवर्द्धन गर्न भन्सार विभाग तथा कार्यालयमा निजी क्षेत्र र सरोकारवाला निकायहरू समेत समावेश भएको व्यापार सहजीकरण समितिको व्यवस्था रहेको छ। स्थानीयस्तरमा व्यावसायिक संघ संस्था, स्थानीय प्रशासन, प्रहरी, भन्सार र भन्सार जाँचपास प्रतिनिधी समेत रहेको स्थानीय व्यापार सहजीकरण समिति, प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा राजस्व चुहावट नियन्त्रण समिति र सीमावर्ती देशका भन्सार प्रमुख रहने गरी सीमावर्ती भन्सारसँग बैठक बस्ने जस्ता संयन्त्र क्रियाशील रहेका छन्। यी समितिहरूले कार्य सञ्चालन तहमा आवश्यक समन्वय गर्ने, कार्य सञ्चालनमा रहेका समस्या पहिचान गर्ने, सेवालाई अझ प्रभावकारी बनाउने कार्य समेत गर्दै आएका छन्। यी संयन्त्रहरू स्थानीयस्तरमा व्यापार सहजीकरण गर्न र राजस्व चुहावट नियन्त्रण गर्नका लागि प्रभावकारी छन्।

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा भन्सार कार्यालयहरूमा व्यापार सहजीकरण लगायतका विषयमा भएका बैठकको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छः

सि.नं.	भन्सार कार्यालयको नाम	बैठक संख्या			
		राजस्व चुहावट नियन्त्रण समिति	व्यापार सहजीकरण समिति	अन्य सरोकारवाला निकाय	सीमावर्ती भन्सारसँग बैठक
१	पशुपतिनगर	०	१	०	०
२	मेची	६	७	१	०
३	भद्रपुर	५	५	२	४
४	विराटनगर	५	५	४	४
५	सुनसरी	६	७	२	१
६	राजविराज	४	१२	३	२
७	सिराहा	१२	१	०	२
८	ठौडी	२	०	०	०
९	जनकपुर	३	६	०	६
१०	जलेश्वर	३	४	४	१
११	सर्लाही	४	९	०	१

सि.नं.	भन्सार कार्यालयको नाम	बैठक संख्या			
		राजस्व चुहावट नियन्त्रण समिति	व्यापार सहजीकरण समिति	अन्य सरोकारवाला निकाय	सीमावर्ती भन्सारसँग बैठक
१२	गौर	४	६	०	४
१३	वीरगञ्ज	४	१४	१२	२
१४	महेशपुर	७	२	३	०
१५	भैरहवा	६	८	४	३
१६	कृष्णनगर	३	०	३	०
१७	सुठौली	४	५	२	३
१८	कोइलाबास	४	०	३	२
१९	नेपालगञ्ज	०	६	३	१
२०	राजापुर	६	१	०	०
२१	सती	३	१२	६	४
२२	कैलाली	१	४	०	०
२३	कञ्चनपुर	४	६	०	०
२४	महाकाली	७	१२	२	३
२५	तातोपानी	६	९	५	३
२६	रसुवा	७	१२	४	२
२७	त्रि.वि.स्थल	०	७	३	०
२८	दार्चुला	५	०	०	०
२९	चोभार सुक्खा बन्दरगाह	०	७	०	०
३०	किमाथाङ्गा	४	०	०	०
३१	मुस्ताङ	५	०	०	०
३२	त्रिवेणी	४	०	०	०
३३	गौतमबुद्ध	१	०	०	०
३४	लामाबगर भन्सार	४	०	०	०
३५	लार्के भन्सार	१	०	०	०
जम्मा		१४०	१६८	६६	४८

५.२ राजस्व सङ्कलन

राजस्वको प्रमुख स्रोतहरू मध्ये भन्सारबाट संकलन हुने राजस्वको योगदान कूल राजस्वमा प्रमुख रुपमा रहेको देखिन्छ। भन्सार विभाग अन्तर्गतका कार्यालयहरूबाट निकासी तथा पैठारीको कारोवारबाट संकलन हुने भन्सार महसुल, मूल्य अभिवृद्धि कर, अन्तःशुल्क, कृषि सुधार शुल्क, भन्सार दस्तुर लगायतका शीर्षकबाट प्राप्त हुने गर्दछ।

आ.व.२०८२/८३ मा भन्सार कार्यालयहरूबाट सङ्कलन भएको राजस्वको विवरणः

रु हजारमा

सि. नं.	भन्सार कार्यालय	आ. व. २०८२/८३		कूल राजस्व मा हिस्सा
		लक्ष्य	असुली	
१	पशुपतिनगर	३०२१४	२९३७८	०.०१
२	मेची	१८८७७४८३	१६०२३०२८	३.११
३	भद्रपुर	२५०३२५	१८६३२३	०.०४
४	विराटनगर	४१३४७९६०	३५३७४७२९	६.८६
५	सुनसरी	५६२४८४	३९०४०४	०.०८
६	राजविराज	८१७१५	७४२०७	०.०१
७	ठाँडी	४९४३२	४४५४९	०.०१
८	सिराहा	१८०६३४	१४९४४६	०.०३
९	जनकपुर	५५२१९३	३६४००६	०.०७
१०	जलेश्वर	३२६३०९७	१६४९६५०	०.३२
११	सर्लाही	५४२२९५	४०८३५०	०.०८
१२	गौर	३३२९९२	४६९९९८	०.०९
१३	वीरगञ्ज	२७३३९४७९५	२४३९६४५८४	४७.३२
१४	महेशपुर	१९०२००	२०६७००	०.०४
१५	त्रिवेणी	१७७४२	१९०२०	०.
१६	भैरहवा	११३६६६८१९	१०५०२४८११	२०.३७
१७	सुठौली	११०५२५२	१५५०७५१	०.३
१८	कृष्णनगर	५८६८४९८	५४४५८३०	१.०६
१९	कोइलावास	१७४३६	२०४७१	०.
२०	नेपालगंज	२४५४५७८२	२०११५५०१	३.९

सि. नं.	भन्सार कार्यालय	आ. व. २०८२/८३		कूल राजस्व मा हिस्सा
		लक्ष्य	असुली	
२१	राजापुर	३०१६३	३४८५२	०.०१
२२	सती	१५८४४९	१४७१३२	०.०३
२३	कैलाली	९७११५०६	८३९८५६९	१.६३
२४	कंचनपुर	६९०२८६	६००९६२	०.१२
२५	महाकाली	९०९५	५१५८	०.
२६	दार्चुला	१०५००	९६७५	०.
२७	त्रि वि स्थल	२६७८०००	३१०५०००	०.६
२८	तातोपानी	२४४७८५५८	१४५३४८८५	२.८२
२९	रसुवा	४०१६६६५२	१३७६०९६७	२.६७
३०	PCA	११५४६८	१३५३६७	०.०३
३१	चोभार	११४२९४०	७०७३७८५	१.३७
३२	गौतमबुद्ध	६००६	५७४	०.
३३	मुस्ताङ भन्सार	१२००	६९२०५११	१.३४
३४	अन्य कार्यालय	२४१७७०२९	२९३३४३३२	५.६९
जम्मा:		५८८२५३२००	५१५५७३५०५	१००.००

५.३ कानूनको परिपालना

भन्सार कानूनको परिपालनाको माध्यमबाट भन्सार प्रशासनले व्यापार सहजीकरण तथा नियन्त्रण दुवै किसिमको कार्यहरू गर्ने गरेको छ। यद्यपी अवैध व्यापार नियन्त्रण र वर्गीकरण एवम् मूल्याङ्कन सुधार गर्ने काममा भन्सार प्रशासनको प्रयास बढी केन्द्रित रहेको छ।

भन्सार ऐन, २०८२ ले भन्सारमा घोषणा हुने वस्तुको व्यवसायीहरूले स्व-घोषणा गर्ने प्रावधानको व्यवस्था गरी व्यवसायीद्वारा नै कानूनको पूर्ण परिपालनाको सुनिश्चितताको अपेक्षा गरेको छ। स्वयम् घोषणामा फरक पाइएमा भन्सार ऐन, २०८२ मा दण्ड जरिवानाको समेत व्यवस्था गरिएको छ।

प्रचलित भन्सार ऐन, भन्सार नियमावली तथा आर्थिक ऐनको व्यवस्थाहरूबाट वस्तुको यथार्थ कारोबार मूल्य घोषणा नभएको, वस्तुको गलत घोषणा तथा ब्रान्ड, मोडल र साइज स्पष्ट घोषणा नभएको सम्बन्धमा भन्सार कार्यालयहरूबाट कानूनको परिपालना गराई असूल उपर गरिएको प्रज्ञापन पत्र र संकलित राजस्वको विवरण निम्नानुसार रहेको छ।

क्र.सं.	कार्यालय	यथार्थ कारोबार मूल्य घोषणा नभएको		वस्तुको घोषणा गलत भएको		वस्तुको ब्रान्ड, मोडल र साइज स्पष्ट घोषणा नभएको	
		कारबाही गरेको प्रज्ञापनपत्र संख्या	असुली भएको थप राजस्व (रु.)	कारबाही गरेको प्रज्ञापनपत्र संख्या	असुली भएको थप राजस्व (रु.)	कारबाही गरेको प्रज्ञापनपत्र संख्या	असुली भएको थप राजस्व (रु.)
१	पशुपतिनगर	०	०	०	०	०	०
२	मेची	१३२८	११५२४७०७३	४	८४६९०	९	७६७९३
३	भद्रपुर	०	०	०	०	०	०
४	विराटनगर	२०३५८	२१२७३३	१०	१०१८	१२२६	३३४१९
५	सुनसरी	१६	२७७४७५	६	१९०२५६	०	०
६	राजविराज	१३	२९७३२६.४८	०	०	०	०
७	सिराहा	२३	२०६३४६	०	०	०	०
८	ठाँडी	१	८११७	०	०	०	०
९	जनकपुर	२३	१२४६६२	०	०	२	१२६१६
१०	जलेश्वर	०	०	०	०	०	०
११	सर्लाही	१७	८५६४३	३	१८२६१	२२	३०७१०५
१२	गौर	१३	६९१९९८	१	२५०५२७	०	०
१३	वीरगञ्ज	६७२६	५१८२८२०००	१०९	२८८१७०००	२६५	६२६३०००
१४	महेशपुर	०	०	०	०	०	०
१५	भैरहवा	३५४१	२३६०७८६८२	२२	१०७४२२०४	३६३	२९२२५०९७
१६	कृष्णनगर	२४७	५३४४०००	६	१४४०००	७	१२३०००
१७	सुठौली	४	५१०१००	०	०	२	५५०००
१८	कोइलाबास	०	०	०	०	०	०
१९	नेपालगञ्ज	३८५	१९७११९२२	२५	७४१०७९	२३	१९५९०
२०	राजापुर	०	०	०	०	०	०
२१	सती	०	०	०	०	०	०
२२	कैलाली	१०२४	३१२०५४०५	४७	४८४७४०	६५	२२७७८२
२३	कञ्चनपुर	१३४	३९२१९१५	४	३०३९४०	०	०

क्र.सं.	कार्यालय	यथार्थ कारोबार मूल्य घोषणा नभएको		वस्तुको घोषणा गलत भएको		वस्तुको ब्रान्ड, मोडल र साइज स्पष्ट घोषणा नभएको	
		कारबाही गरेको प्रज्ञापनपत्र संख्या	असुली भएको थप राजस्व (रु.)	कारबाही गरेको प्रज्ञापनपत्र संख्या	असुली भएको थप राजस्व (रु.)	कारबाही गरेको प्रज्ञापनपत्र संख्या	असुली भएको थप राजस्व (रु.)
२४	महाकाली	०	०	०	०	०	०
२५	तातोपानी	६५६	४७४०१०३७	२१	३८१४२५२	३५	३५५४५७७
२६	रसुवा	१७००	८७३१६४४३	३२	१७४६५८३	७०	२५२८१७८
२७	त्रि.वि.स्थल	१२३४२	२४२१०००००	१७	५५०००००	६०	३२०००००
२८	दार्चुला	०	०	०	०	०	०
२९	चौभार सुक्खा बन्दरगाह	५८५	९६५६२७२२	४०	७३३४७२०	३७	३५६८९१
३०	किमायाङ्गा	०	०	०	०	०	०
३१	मुस्ताङ	१३	६९४५१५६	३	१५६४७७७	८	५४६३६
३२	त्रिवेणी	०	०	०	०	०	०
३३	गौतमबुद्ध	०	०	०	०	०	०
जम्मा		४९१४९	१४१२५३०७५५	३५०	६१७३८०४७	२१९४	४६०३७६८४

५.४ आन्तरिक नियन्त्रण एवम् सहजीकरण

भन्सार कार्यालयहरूमा आन्तरिक लेखा परीक्षण, छड्के जाँच तथा स्थानीय अनलाइन मोनिटरिङ (LAN) लगायतका माध्यमबाट आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली एवम् सहजीकरणको कार्यहरू हुँदै आएको छ। उक्त कार्यबाट भन्सार कार्यालयहरूले संकलन गरेको राजस्वको विवरण निम्नानुसार रहेको छः

रकम रु. हजारमा

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	आ.ले.प.बाट भएको प्रगति (प्रणाली अनुसार)			छड्के जाँच		यानु जाँचपास
		कैफियत देखिएको प्रज्ञापनपत्र संख्या	थप राजस्व असुली	प्रज्ञापनपत्र संख्या	थप राजस्व असुली	प्रज्ञापनपत्र संख्या	राजस्व असुली
१	पशुपतिनगर	०	०	०	०	०	०
२	मेची	२३	१००७३७४	०	०	४१४५	६१६८६६७
३	भद्रपुर	०	०	२५२	०	४३२४	०
४	विराटनगर	५९	१४१६२	८	५३६	५४१३८	६०५७५

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	आ.ले.प.बाट भएको प्रगति (प्रणाली अनुसार)			छड्के जाँच		यात्रु जाँचपास
		कैफियत देखिएको प्रज्ञापनपत्र संख्या	थप राजस्व असुली	प्रज्ञापनपत्र संख्या	थप राजस्व असुली	प्रज्ञापनपत्र संख्या	राजस्व असुली
५	सुनसरी	०	०	०	०	३२०४८०	४९६४५
६	राजविराज	०	०	०	०	३५६	२४२१
७	सिराहा	०	०	०	०	०	०
८	ठाँडी	०	०	०	०	०	०
९	जनकपुर	१२६२	३१५२७	०	०	२७३	१३३८
१०	जलेश्वर	०	०	३	९३६	०	०
११	सर्लाही	०	०	०	०	०	०
१२	गौर	३	३०९५३	०	०	६३७९	४७६७
१३	वीरगञ्ज	२८१	७०६२८	५०	१५००	४५१५	८००३
१४	महेशपुर	०	०	०	०	०	०
१५	गौतमबुद्ध विमानस्थल	०	०	०	०	१०	५७४.०९३
१६	त्रिवेणी	०	०	०	०	२४३६६	१७४०२.०३९
१७	भैरहवा	२६	४१६७.५८	१३	१०४०३.६७	१५३९६७	२१२११८.७२
१८	कृष्णनगर	८	२३७	२५	१७५	२०३०	१०९४४
१९	सुठौली	०	०	०	०	३०२८६	०
२०	कोईलाबास	०	०	०	०	०	०
२१	नेपालगञ्ज	४०	७१२३	५०	१.९	७५३८७	४७४१५
२२	राजापुर	०	०	०	०	०	०
२३	सती	०	०	०	०	१३७५७	१००९८
२४	कैलाली	११	९५५	५३	०	१८३८१	१५९१६
२५	कञ्चनपुर	१३	३१८.१९२	१२	०	२७२४४	३०४९३.४७९
२६	महाकाली	०	०	०	०	०	०
२७	दार्चुला	०	०	०	०	०	०

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	आ.ले.प.बाट भएको प्रगति (प्रणाली अनुसार)			छड्के जाँच		यान्त्र जाँचपास
		कैफियत देखिएको प्रज्ञापनपत्र संख्या	थप राजस्व असुली	प्रज्ञापनपत्र संख्या	थप राजस्व असुली	प्रज्ञापनपत्र संख्या	राजस्व असुली
२८	तातोपानी	२१	१६०५१	४९	२९	२८८४	३८१२३
२९	रसुवा	२७	८२५	१८	६६७८	१०६	८७६
३०	त्रि. वि. भन्सार	०	३१९	१५५	१९०९८	१८५७१	३६७८८८७
३१	चोभार सुक्खा	४९	३२३६	०	०	०	०
३२	किमाथाङ्गा	०	०	०	०	०	०
३३	मुस्ताङ	०	०	०	०	०	०
३४	त्रिवेणी	०	०	०	०	०	०
जम्मा		१८२३	११८७८७ ५.७७	६८८	३९३५७.६	७६१५९९	१०९३१७८२.२

५.५ कर्मचारी बैठक

भन्सार कार्यालयहरूको कामलाई व्यवस्थित, पारदर्शी तथा परिणाममुखी बनाउनका लागि कर्मचारीहरूको गुनासो सुन्ने र सोको सुनुवाई गर्ने, तालुक निकायबाट भएका निर्देशन तथा परिपत्र सबै कर्मचारीहरूलाई जानकारी गराउने, नीतिगत निर्णय एवम् परिपत्र भएका विषयमा जानकारी दिने, कार्यप्रणालीमा सुधार एवम् एकरूपता कायम गर्ने, सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाउने, जोखिमका क्षेत्रका बारेमा सबैलाई जानकारी गराई सचेतना अपनाउने जस्ता विषयहरूमा कर्मचारीहरूको बीचमा छलफल गर्नको लागि नियमित रूपमा कर्मचारी बैठक तथा छलफलहुने गरेको छ। कार्यालयगत रूपमा भएको कर्मचारी बैठको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

सि.न.	भन्सार कार्यालयको नाम	कर्मचारी बैठक संख्या	सि.न.	भन्सार कार्यालयको नाम	कर्मचारी बैठक संख्या
१	पशुपतिनगर	११	१५	महेशपुर	७
२	मेची	७	१६	भैरहवा	१०
३	भद्रपुर	११	१७	कृष्णनगर	८

४	विराटनगर	८
५	सुनसरी	१२
६	राजविराज	१२
७	सिराहा	६
८	ठाँडी	१२
९	जनकपुर	१२
१०	जलेश्वर	११
११	सर्लाही	१२
१२	गौर	१२
१३	वीरगञ्ज	१४
१४	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय	१२
२९	महाकाली	१२
३१	दार्चुला	१२
३३	किमाथाङ्का	०
३५	ओलाङ्चुङ्गगोला	१

१८	सुठौली	१२
१९	कोइलाबास	०
२०	नेपालगञ्ज	१२
२१	राजापुर	५
२२	सती	१२
२३	कैलाली	१२
२४	कञ्चनपुर	९
२५	तातोपानी	१२
२६	रसुवा	११
२७	त्रि.वि.स्थल	२२
२८	त्रिवेणी	४
३०	चोभार सुक्खा बन्दरगाह	१२
३२	गौतम बुद्ध विमानस्थल	२
३४	लार्के भन्सार कार्यालय	५

५.६ मुद्दा व्यवस्थापन

प्रचलित भन्सार ऐन र नियमावली विपरित निकासी पैठारी हुने गतिविधिहरूलाई नियन्त्रण गर्न भन्सार कार्यालयहरूले गस्ति परिचालन गर्ने गरेको साथै सुरक्षा निकायहरूले समेत चोरी निकासी पैठारी नियन्त्रणमा सहयोग गर्दै आएका छन्। यसरी भन्सार प्रशासनले मुलतः चोरी निकासी वा चोरी पैठारी अभियोगमा पक्राउ परी दाखिला भएका वस्तु तथा मानिसको अनुसन्धान/तहकिकात गर्ने, मुद्दाको अन्तिम कारवाही किनारा गर्ने एवम् जफत भएका वस्तु लिलाम बिक्री गर्ने वा हस्तान्तरण गर्ने वा उपयोग गर्न नमिल्ने भएमा नष्ट गर्ने काम गर्दछ। कानुनले तोकेको प्रक्रिया बमोजिम

वस्तु लिलाम भए पश्चात् लिलामबाट प्राप्त रकमबाट सुराकी र प्रतिवेदकलाई पुरस्कार दिई बाँकी रकम राजस्वमा सदरस्याहा गर्ने काम समेत गर्दै आएको छ।

भन्सार कार्यालयमा चोरी निकासी पैठारीका सम्बन्धमा दाखिला भएको प्रतिवेदनका आधारमा दर्ता भएको मुद्दाको शुरु कारवाही र किनारा सम्बन्धित भन्सार कार्यालयले गर्ने कानुनी व्यवस्था रहेको छ।

आ.व. २०८२/०८३ को चोरी निकासी/पैठारी अभियोगमा पक्राउ गरी विभिन्न भन्सार कार्यालयमा दर्ता भएका मुद्दाको निकायगत विवरण:

कार्यालय/विवरण	भन्सार कर्मचारी गस्तीबाट		सशस्त्र प्रहरीका विभिन्न निकायबाट		नेपाल प्रहरीका विभिन्न निकायबाट		कुल जम्मा	
	संख्या	प्रतिवेदन मूल्य	मुद्दा संख्या	प्रतिवेदन मूल्य	मुद्दा	प्रतिवेदन मूल्य	मुद्दा	रकम
जिम्मेवारी सरेको कुल	२०१	१५३६६८५४९	८९८	१७२९५८८६२	९००	२५५८२८३०६	१९९९	५८२४५४७१७
चालु आ.व.को कुल	४५६	१०१२६८३८८	१०९६२	१०५०२९६०५१	४००५	८५४०६२९४७	१५४२३	२००५६२७३८६
जम्मा दर्ता मुद्दा	६५७	२५४९३६९३७	११८६०	१२२३२५४९१३	४९०५	११०९८९१२५३	१७४२२	२५८८०८३१०३
निर्णय (जिम्मेवारी)	३३	७७५८८९४	५०८	८३५१९८७३	४०७	११३९४४४३५	९४८	२०५२२३२०२
निर्णय (चालु आ.व.)	४०६	५३४६९८२८	८३४९	८४२९२९८८७	२५३५	४३९०५८१७९	११२९०	१३३५४५७८९४
निर्णय भएका जम्मा मुद्दा	४५६	५८१८९३३७	८५९६	९०६९९५७८९	२९२५	५४८१८२९४४	११९५४	१५१३३६८०७०
जम्मा लिलामी मुद्दा	३४८	२४९७७१४५	७७३४	२६२४३४३७५	३३५६	२१७७५१७५२	११४३८	५०५१६३२७२

आर्थिक वर्ष २०८२।८३ को लागि चोरी निकासी वा चोरी पैठारीसँग सम्बन्धित अघिल्लो आर्थिक वर्ष २०८१।८२ बाट कुल ५८ करोड २४ लाख ५५ हजार प्रतिवेदन मूल्य बराबरका जम्मा १ हजार ९ सय ९९ मुद्दा जिम्मेवारी सरी आएका थिए। यसैगरी आ.व. २०८२।८३ मा कुल २ अर्ब ५६ लाख २७ हजार प्रतिवेदन मूल्य बराबरका जम्मा १५ हजार ४ सय २३ मुद्दा दर्ता भएका थिए। यसरी आ.व. २०८२।८३ को लागि कुल २ अर्ब ५८ करोड ८० लाख ८३ हजार प्रतिवेदन मूल्य बराबरका जम्मा १७ हजार ४ सय २२ मुद्दा रहेको देखिन्छ। जिम्मेवारी सरी आएकामध्ये कुल २० करोड ५२ लाख २३ हजार प्रतिवेदन मूल्य बराबरका जम्मा ९ सय ४८ र चालु आ.व.मा दर्ता भएकामध्ये कुल १ अर्ब ३३ करोड ५४ लाख ५७ हजार गरी जम्मा १ अर्ब ५१ करोड ३३ लाख ६८ हजार प्रतिवेदन मूल्य बराबरका जम्मा ११ हजार ९ सय ५४ मुद्दा फछ्यौट (६८.६१%) भएको छ। यसैगरी कुल ११ हजार ४ सय ३८ मुद्दाको वस्तु लिलाम भई सोबाट जम्मा रु. ५० करोड ५१ लाख ६३ हजार रकम प्राप्त भएको छ।

तालिका अनुसार कुल दर्ता भएका मुद्दामध्ये संख्याको आधारमा सबैभन्दा बढी सशस्त्र प्रहरी बल नेपालबाट ११ हजार ८ सय ६० (६८.०७%) मुद्दा दर्ता भएको छ भने

सोको प्रतिवेदन मूल्य रु. १ अर्ब २२ करोड ३२ लाख ५४ हजार (४७.२६%) रहेको छ। यसैगरी प्रतिवेदन मूल्यको आधारमा समेत सबैभन्दा बढी सशस्त्र प्रहरी बल नेपालबाट रु. १ अर्ब १० करोड ९८ लाख ९१ हजार प्रतिवेदन मूल्य (४२.८८%) बराबरका जम्मा ४ हजार ९ सय ५ मुद्दा दर्ता भएको छ भने भन्सार कर्मचारीको गस्तीबाट कुल २५ करोड ४९ लाख ३६ हजार प्रतिवेदन मूल्य (९.८५%) बराबरका जम्मा ६ सय ५७ (३.७७%) मुद्दा दर्ता भएको देखिन्छ।

कार्यालय अनुसार मुद्दा दर्ता, निर्णय एवम् लिलाम सम्बन्धी विवरण अनुसूची - ७ मा राखिएको छ।

५.७ भन्सार जाँचपासपछिको परीक्षण

अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारको सहजीकरण गर्न, व्यवसायिक लागत कम गर्न, जोखिममा आधारित भन्सार परीक्षण पद्धतिको कार्यान्वयन गर्न र राजस्व चुहावटको जोखिम न्यूनीकरण गर्ने उद्देश्यले भन्सार जाँचपासपछिको परीक्षणको कार्य समेत हुँदै आएको छ। यसले स्वयं घोषणाको सिद्धान्त बमोजिम निकासी वा पैठारीकर्ताले भन्सारमा जाँचपास गराएको वस्तु घोषणा ठिक छ वा छैन भनी त्यसको परीक्षण गर्ने कार्य गरिन्छ। भन्सार जाँचपासपछिको परीक्षणका लागि भन्सार जाँचपासपछिको परीक्षण कार्यालयबाट निकासी पैठारीकर्ता फर्म, पैठारी भएका वस्तुको कन्साइन्मेन्ट तथा वस्तुमा आधारित भएर कागजात तथा गोदामको भौतिक परीक्षण गर्दै आएको छ। भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालयबाट सम्पादन भएका कार्यहरूको विवरण निम्नानुसार रहेको छ।

५.७.१ भन्सार जाँचपासपछिको परीक्षण संख्या:

क्र. सं.	परीक्षण प्रकार	संख्या
१	Firm Audit	१७
२	Product Based Audit	०
३	Consignment Audit	३३१
जम्मा		३४८

५.७.२ भन्सार जाँचपासपछिको परीक्षणबाट सङ्कलन भएको राजस्व:

आ.व. २०८२/८३ मा भन्सार जाँचपासपछिको परीक्षणबाट देहायअनुसार राजस्व निर्धारण भएको छः

रकम रु. हजारमा

क्र. सं.	विवरण	वार्षिक लक्ष्य	प्रगति	प्रगति प्रतिशत
१	भन्सार महसुल	१२८०	४८५	३८
२	मूल्य अभिवृद्धि कर	१७४	३८३	२२०
३	अन्तःशुल्क	३२७	२८५	८७
४	अन्य	६	२८५८	४८४
जम्मा		१७८७	४०११	२२५

खण्ड - छ

समस्या, चुनौती तथा समाधानका लागि गरिएका प्रयास एवम् आगामी रणनीति

भन्सार प्रशासनले मुलुकको सीमापार व्यापारलाई नियमन र व्यवस्थापन गर्दै व्यापारलाई सहजीकरण गर्ने, राजस्व सङ्कलन गर्ने, वातावरण र स्वास्थ्यमा असर गर्ने वस्तुहरूको निकासी पैठारीलाई नियन्त्रण गरी समाज र वातावरणको सुरक्षामा योगदान पुऱ्याउने कार्य गर्दै आएको छ। तथापि, आधुनिक परिवेशमा भन्सार प्रशासनले आफ्नो कार्य सम्पादन गर्ने क्रममा विभिन्न किसिमका चुनौतीहरू सामना गर्दै आएको छ।

६.१ समस्याहरू:

- नेपाल र भारतबीच करिब १७७० कि.मि. लामो, अव्यवस्थित र खुला सीमाना रहेकाले चोरी निकासी/पैठारी नियन्त्रणको प्रयास प्रभावकारी हुन नसकेको,
- पर्याप्त विश्लेषण र प्रभाव मूल्याङ्कन बिना नै महसुल छुट सुविधाको सूची बढ्दै जाँदा राजस्व सङ्कलनमा नकारात्मक प्रभाव परेको,
- पैठारी हुने वस्तुको सही घोषणा र यथार्थ मूल्याङ्कन नहुने प्रवृत्ति कायमै रहेको,
- भन्सार जाँचपासमा रहेको जोखिम न्यूनीकरणका लागि भन्सार कार्यालयहरूमा NII-Non-Intrusive Inspection Equipment (X-ray, Vehicle Scanner etc.) को प्रयोगलाई बढाउन नसकिएको,
- सबै भन्सार कार्यालयहरूमा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको व्यवस्थित यात्रु कक्ष/यात्रु मार्ग, यार्ड तथा गोदाम, पर्याप्त कार्यालय कार्यकक्ष, क्वारेन्टाइन, कर्मचारी आवास लगायतका पूर्वाधारहरूको व्यवस्थापन नभएको,
- पैठारी हुने वस्तुको यथार्थ घोषणा नहुँदा वास्तविक/कारोबारमा आधारित मूल्याङ्कन गर्न समस्या देखिएको,
- सबै किसिमका व्यापारिक कारोबार औपचारिक दायरामा नआउनु,
- जनशक्तिको कार्य क्षमता विकास र उचित कार्य वातावरणको प्रवर्द्धन अपेक्षित रूपमा हुन नसकेको।

६.२ चुनौतीहरू:

- विश्व व्यापार सङ्गठनको व्यापार सहजीकरण सम्झौता, विश्व भन्सार संगठनको संशोधित क्योटो अभिसन्धीर SAFE Framework जस्ता महत्वपूर्ण अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चहरूमा जनाइएको प्रतिबद्धता अनुरूप अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार सहजीकरण र नियमन गर्नु,
- जोखिममा आधारित भन्सार जाँचपास प्रणालीको अवलम्बनका लागि आवश्यक पर्ने नीतिगत, प्रविधिगत र प्रक्रियागत पूर्वाधारको व्यवस्थापन गर्नु,
- भन्सार प्रशासनमा प्रयोगमा ल्याइएका ASYCUDA लगायतका स्वचालित प्रणालीहरूलाई विश्वासिलो र दिगो बनाउनुका साथै अन्तर निकाय आवश्यकता कायम गर्नु,
- भन्सार कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको क्षमता विकास गरी प्रविधिमैत्री बनाउनु,
- भन्सार प्रशासनमा सदाचारिता अभिवृद्धि गरी अनुशासित र नैतिक सङ्गठनका रूपमा स्थापित गराउनु,
- राजस्वको अपेक्षित लक्ष्य हासिल गर्नु,
- नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको पूर्ण रूपमा विकास गरी सम्बद्ध निकायहरूलाई प्रणालीमा आवद्ध गर्नु,
- भन्सारका प्रक्रियाहरूलाई स्वचालन प्रणाली मार्फत सञ्चालन गर्नु,
- भन्सार जाँचपास पछिको परीक्षणलाई जोखिममा आधारित बनाउनु,
- चोरी निकासी पैठारीको प्रवृत्तिलाई नियन्त्रण गर्नु,
- भन्सार जाँचपासमा नवीन प्रविधि र उपकरणको प्रयोग बढाउनु,
- वस्तुको यथार्थ मूल्याङ्कन तथा वर्गीकरण गर्नु र निकासी पैठारी प्रक्रिया सम्बन्धी कानूनको पूर्णपालना गराउनु,
- सीमामा अवस्थित सम्बद्ध निकायहरूबीच समन्वयात्मक सीमा व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउनु,
- भन्सार प्रशासनमा सदाचार, सुशासन र पारदर्शिता प्रवर्द्धन गरी भन्सार प्रशासनप्रतिको आम नागरिकको धारणा र विश्वासमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउनु।

६.३ चुनौती समाधानका लागि गरिएका प्रयासहरू

- जोखिममा आधारित जाँचपास प्रणाली र निरन्तर प्रत्यक्ष अनुगमन जस्ता विधिको प्रयोग गरी यथार्थपरक राजस्व सङ्कलनमा जोड दिइएको।
- विश्व व्यापार सङ्गठन अन्तर्गतको व्यापार सहजीकरण सम्झौता, विश्व भन्सार सङ्गठनको संशोधित क्योटो महासन्धिलाई आत्मसात गर्ने गरी भन्सार सम्बन्धी कानूनमा समसामयिक सुधार गरिएको।
- योजनाबद्ध भन्सार सुधारलाई निरन्तरता दिई छैठौँ चरणको भन्सार सुधार एवम् रणनीतिक योजनाको कार्यान्वयन सम्पन्न गरी सातौँ चरणको भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना (२०८३/८४-२०८७/८८) स्वीकृत गरिएको।
- वस्तुको स्पष्ट घोषणा, सही वर्गीकरण, यथार्थ कारोवार मूल्य निर्धारणका लागि किटानी विवरण घोषणा मार्गदर्शन जारी गरिएको।
- चोरी निकासी/पैठारी नियन्त्रणका लागि केन्द्रमा र जिल्ला स्तरमा रहेका राजस्व चुहावट नियन्त्रण समितिहरूलाई थप क्रियाशिल बनाइएको।
- सुरक्षा निकायसँगको समन्वयमा नियमित तथा आकस्मिक संयुक्त गस्ति परिचालन गरिएको।
- राम्रो काम गर्ने कर्मचारीलाई प्रोत्साहित तथा गलत काम गर्नेलाई दण्डित गर्ने पद्धतिको अवलम्बन गरिएको।
- भन्सार प्रशासनमा कार्यरत कर्मचारी तथा भन्सार जाँचपास प्रतिनिधीको लागि आचारसंहिता लागु गरी सदाचार पद्धतिमा जोड दिइएको।
- भन्सारको पूर्वाधार विकासका लागि पूर्वाधार विकास गुरुयोजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ। प्रविधि मैत्री पूर्वाधारका लागि ICD र ICP को निर्माणलाई प्राथमिकता दिइएको।
- भन्सार कार्यालयहरूबाट सम्पादित कामको स्वचालित रूपमा प्रतिवेदन प्राप्त गर्न र सोको अनुगमन गर्नका लागि कार्यसम्पादनमा आधारित सूचना व्यवस्थापन प्रणाली PBIMS (Performance Based Information Monitoring System) कार्यान्वयनमा ल्याइएको।
- सीमापार व्यापारमा सम्बद्ध सरोकारवाला निकायहरूलाई एउटै प्रणालीमा आवद्ध गरी व्यापार सहजीकरण गर्न नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको (Nepal National Single Window) क्रमिक विकास गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको।
- भन्सार जाँचपासमा रहेको जोखिम न्यूनीकरणका लागि भन्सार कार्यालयहरूमा NII-Non-Intrusive Inspection Equipment (X-ray, Vehicle Scanner etc.) को

प्रयोगलाई बढाउन त्यस्ता उपकरणको खरिद गर्ने र कर्मचारीलाई त्यस्तो उपकरणहरू सञ्चालन गर्न क्षमता अभिवृद्धिको लागि तालिम सञ्चालन गरिएको।

- भन्सार सम्बद्ध गुनासो सुनुवाईको लागि अनलाईन पोर्टलको विकास गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको।
- भन्सार जाँचपास परीक्षणलाई सहज र प्रभावकारी बनाउन विराटनगर, वीरगञ्ज र भैरहवामा इकाई कार्यालयहरू स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याइएको।
- समन्वयात्मक सीमा व्यवस्थापनका लागि केन्द्रीय तथा स्थानीय स्तरमा स्थापित व्यापार सहजीकरणका संयन्त्रहरूलाई क्रियाशील गराइएको।

६.४ आगामी रणनीति

- स्वेच्छिक अनुपालना, आन्तरिक नियन्त्रण, वस्तुको सही घोषणा, यथार्थ मूल्यांकन र वर्गीकरण, चोरी निकासी पैठारी नियन्त्रण मार्फत तोकिए बमोजिमको राजस्व सङ्कलनको लक्ष्य हासिल गरिने छ।
- व्यापार सहजीकरण र नियन्त्रणबीच सन्तुलन कायम गरी चुहावटलाई नियन्त्रण गरिने छ।
- भन्सार र अन्य सरोकारवालाहरूबीच समन्वय, सूचना आदान प्रदान र सहयोग प्रवर्द्धन गरी भन्सार प्रशासनलाई थप प्रभावकारी बनाइने छ।
- सीमामा कार्यरत राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय निकायहरूबीच समन्वय अभिवृद्धि गरी समन्वयात्मक सीमा व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाइने छ।
- आशिकुडा वर्ल्डका सम्भाव्य सबै मोड्यूलहरूको दिगो व्यवस्थापन तथा राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको कार्यान्वयन मार्फत सूचना प्रविधिको अधिकतम उपयोग गरी भन्सार प्रशासनलाई Paperless, Faceless र contactless बनाइने छ।
- जोखिमका सूचकहरू तयार गरी प्रणाली मार्फत स्वचालित रूपमा जाँचपास पछिको परीक्षणको लागि छनौट हुने व्यवस्था गरिने छ।
- राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली अन्तर्गत BBNI र Declarant Module को विकास गरी कार्यान्वयन गरिने छ। आवश्यकता अनुसार अन्य Module हरू थप गरिदै लगिने छ।
- निलो मार्गलाई कार्यान्वयनमा ल्याई उक्त मार्गबाट जाँचपास भएका वस्तुको जाँचपास पछिको परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ।
- PBIMS (Performance Based Information Management System) मार्फत कार्यालयहरूको कार्यसम्पादनको अनुगमन गरी स्तर मापन गरिने छ।

- स्वचालित रूपमा वैदेशिक व्यापार तथ्याङ्कको व्यवस्थापन तथा उपयोग गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ।
- सङ्गठन तथा व्यवस्थापन अध्ययन गर्दै समग्र भन्सार प्रशासनलाई क्रमशः अधिकृत मूलक बनाइने छ।
- पूर्वाधार एवम् भौतिक सुविधाहरूको विकास गरी भन्सार प्रशासनलाई आधुनिक पूर्वाधारयुक्त बनाइने छ।
- भन्सार प्रशासनमा सदाचार र सुशासन प्रवर्द्धन गरिने छ।
- जोखिम व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाउन CRMS (Customs Risk Management System) कार्यान्वयन गरिने छ।
- सातौँ चरणको भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण कार्ययोजनामा तोकिएका कार्यहरूको समयवद्ध कार्यान्वयन गरिने छ।

छैटौँ भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण (CRM) योजनाको समीक्षा

१. पृष्ठभूमि

भन्सार विभागले वि.सं. २०६० देखि नै योजनावद्ध सुधारको प्रक्रियालाई निरन्तरता दिदै आएको छ। यसै सन्दर्भमा, आ.व. २०७८/७९ देखि आ.व. २०८२/८३ सम्मको लागि भन्सार विभागले छैटौँ भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको थियो। यस प्रतिवेदनले छैटौँ भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना (Customs Reform and Modernization Plan- CRMP) को कार्यप्रगतिको समग्र अवस्था प्रस्तुत गरेको छ। छैटौँ भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजनाको अनुगमनका लागि भन्सार सुधार तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध शाखाले Google Sheets मा CRMP Monitoring System_Live प्रणाली तयार गरी प्रयोगमा ल्याएको थियो। उक्त प्रणालीमा प्रत्येक शाखाको निर्देशक र तोकिएको अधिकृतलाई आफ्नो शाखासँग सम्बन्धित कार्यहरूको प्रगति विवरण अद्यावधिक गर्ने अधिकार दिइएको थियो। यस Monitoring System मा भन्सार विभाग अन्तर्गतका विभिन्न १४ वटा शाखाहरू/एकाइहरू, १ भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय र भन्सार कार्यालयहरूलाई कुल १२११ कार्यहरू तोकिएको थियो। उक्त प्रणालीमा सबै शाखा तथा भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालयले वि.सं. २०८३ असार मसान्त सम्म सम्पन्न गरेको कार्यहरूको प्रगति विवरण शाखागत/कार्यालयगत रूपमा प्रविष्टि गरेका थिए। सो प्रगतिका सम्बन्धमा भन्सार सुधार तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध शाखाले मिति २०८३/०५/०१ देखि २०८३/०५/०४ सम्म सबै शाखा तथा भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालयसँग प्रगतिका सम्बन्धमा छलफल गर्नुका साथै प्रगतिका प्रमाणहरू विश्लेषण गरी यो प्रगति प्रतिवेदन गरिएको छ।

यसअघि छैटौँ भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना (२०२१—२०२६) को कार्यान्वयन अवस्थाको मध्यावधि समीक्षा स्वतन्त्र विज्ञ मार्फत सम्पन्न गरिएको थियो। उक्त मध्यावधि समीक्षाबाट योजनाको कार्यान्वयन प्रगति, उपलब्धि, देखिएका समस्या तथा चुनौतीहरू र आगामी अवधिमा सुधार गर्नुपर्ने विषयहरू पहिचान गरिएको थियो। उक्त समीक्षामा छैटौँ भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजनाको कुल कार्यहरूको कार्यान्वयन प्रगति ५६.५ प्रतिशत देखिएको थियो।

२. समग्र कार्यप्रगति (Overall Performance)

CRMP Monitoring System मा प्रविष्टि भएको विवरण अनुसार छैटौं CRM योजनाको समग्र प्रगति ८१.५% रहेको छ।

समग्र तथ्याङ्कको संक्षेप तल प्रस्तुत गरिएको छः

- कुल कार्यहरू (Total Tasks): १२११
- शतप्रतिशत सम्पन्न कार्यहरू (१००% Completed): ९५२ (कुल कार्यको करिब ७८.६%)
- सुरु नै नभएका कार्यहरू (Not Started - ०%): १७७ (कुल कार्यको करिब १४.६%)
- विभिन्न चरणमा रहेका कार्यहरू (१०% देखि ७५% सम्म): ८२

३. शाखा/कार्यालयगत प्रगतिको विश्लेषण

छैटौं भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजनामा शाखागतरूपमा कार्यहरू तोकिएका थिए। यी कार्यहरूको प्रगति शाखाबाट तोकिएका जिम्मेवार अधिकृतले प्रविष्टि गरेका थिए। साथै, भन्सार सुधार तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध शाखासँग प्रत्येक शाखाले शाखागत छलफल गरी अन्तिम पटक प्रगति पुनरावलोकन गरिएको थियो।

समग्रमा भन्सार विभागका ६ वटा शाखा तथा भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालयले ९०% भन्दा बढी प्रगति हासिल गर्न सफल भएका छन्। यी शाखा/एकाइहरूका लागि तोकिएका अधिकांश कार्यहरू सम्पन्न भएका छन् भने सुरु नभएका कार्यको सङ्ख्या अत्यन्तै न्यून छ। छैटौं भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजनाको शाखागत/कार्यालयगत प्रगति तल उल्लेख गरिएको छ। प्रगतिको विवरण अनुसूची - १ मा साथै प्रगतिको कार्यगत विवरण अनुसूची - २ मा राखिएको छ।

- **अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा - ९५.५% प्रगति:**

शाखालाई तोकिएका कुल ९५ कार्यहरूमध्ये ९० कार्यहरू पूर्ण रूपमा सम्पन्न (९००%) भएका छन् भने ४ वटा कार्य योजना अवधिभर सुरु हुन सकेनन्। बाँकी १ कार्यको प्रगति ७५% रहेको छ। यस शाखाको प्रगति सबैभन्दा बढि देखिन्छ।

- **आर्थिक प्रशासन शाखा - ९४.८% प्रगति:**

शाखालाई तोकिएका कुल ३२ कार्यमध्ये ३० वटा पूर्ण सम्पन्न भएका छन्। यस शाखाको सबैभन्दा सबल पक्ष भनेको सुरु नै नभएको कार्य सङ्ख्या शून्य (०) हुनु हो। बाँकी २ कार्य प्रक्रियामा रहेको देखिन्छ।

- **सेवाग्राही सहजीकरण शाखा - ९३.३% प्रगति:**

शाखालाई तोकिएका कुल ३६ कार्यमध्ये ३३ वटा सम्पन्न भएका छन्। १ कार्य मात्र सुरु हुन बाँकी छ भने बाँकी २ कार्य प्रक्रियामा रहेको देखिन्छ।

- **जोखिम व्यवस्थापन शाखा - ९२.९% प्रगति:**

शाखालाई तोकिएका कुल ६० कार्यमध्ये ५५ वटा सम्पन्न भएका छन्। ३ वटा कार्य सुरु हुन बाँकी छन् भने २ वटा कार्य भईरहेको चरणमा रहेको देखिन्छ।

- **अनुगमन शाखा - ९२.८% प्रगति:**

शाखालाई तोकिएका कुल ५१ कार्यमध्ये ४५ वटा पूर्ण रूपमा सम्पन्न भएका छन्। यस शाखामा पनि सुरु नै नभएका कार्य सङ्ख्या शून्य छ। बाँकी ६ वटा कार्य विभिन्न चरणमा सञ्चालनमा रहेको देखिन्छ।

- **भन्सार जाँचपासपछिको परीक्षण कार्यालय - ९२.६% प्रगति:**

कार्यालयलाई तोकिएका कुल २७ कार्यमध्ये २४ वटा सम्पन्न भएका छन्। सुरु नभएको एउटा मात्र कार्य छ भने २ वटा कार्य ५०% सम्पन्न भएको देखिन्छ।

- **वर्गीकरण तथा पुनरावलोकन शाखा - ९०.५% प्रगति:**

शाखालाई तोकिएका कुल २८ कार्यमध्ये २५ वटा सम्पन्न भएका छन्। १ कार्य सुरु हुन नसकेको र २ कार्य प्रक्रियामा रहेको देखिन्छ।

- **भन्सार सुधार तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा - ७५.२% प्रगति:**

यस शाखामा सबैभन्दा धेरै कुल ३१२ कार्यहरू तोकिएका थिए। जसमध्ये २२४ कार्यहरू पूर्ण रूपमा सम्पन्न भएका छन्। यद्यपि, ६७ वटा कार्यहरू कार्यअवधिभर सुरु हुन सकेनन् र २१ वटा कार्यहरू विभिन्न चरणमा रहेको देखिन्छ। समग्र योजनाको करिब एक चौथाइ कार्यभार यसै शाखामा रहेको थियो।

- **सामान्य प्रशासन शाखा - ८५.२% प्रगति:**

शाखालाई तोकिएका कुल १३७ वटा कार्यमध्ये ११५ सम्पन्न भएका छन्। १८ वटा कार्य सुरु हुन सकेनन् भने ४ वटा प्रक्रियामा रहेको देखिन्छ।

- **सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा - ७२.४% प्रगति:**

शाखालाई तोकिएका कुल १३४ कार्यमध्ये ९२ वटा कार्य सम्पन्न भएका छन्। तर ३१ वटा कार्य अझै सुरु नै नभएको अवस्था छ भने ११ कार्य प्रक्रियामा रहेको देखिन्छ।

- **नीति तथा महसुल शाखा - ८८.३% प्रगति:**

शाखालाई तोकिएका कुल ७७ कार्यमध्ये ६८ वटा सम्पन्न भएका छन्। बाँकी ९ वटा कार्य सुरु नै हुन नसकेको देखिन्छ। सुरु भएका सबै कार्य शतप्रतिशत सम्पन्न भएको देखिन्छ।

- **आयोजना व्यवस्थापन एकाइ - ८२.२% प्रगति:**

शाखालाई तोकिएका कुल ४५ कार्यमध्ये ३२ सम्पन्न भएका छन्। ५ वटा कार्य सुरु हुन सकेनन् भने ८ वटा कार्यहरू ५०% र ७५% सम्पन्नको चरणमा रहेको देखिन्छ।

- **भन्सार मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा - ८१.०% प्रगति:**

शाखालाई तोकिएका कुल ६२ कार्यमध्ये ४९ सम्पन्न भएका छन्। ७ वटा कार्य सुरु हुन नसकेको देखिन्छ भने ६ वटा कार्य सञ्चालनमा रहेको देखिन्छ।

- **तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा - ७५.५% प्रगति:**

शाखालाई तोकिएका कुल ५३ कार्यमध्ये ४० वटा सम्पन्न भएका छन्। तर १३ वटा कार्यहरू सुरु नै हुन नसकेको देखिन्छ।

- **प्रयोगशाला शाखा - ५९.७% प्रगति:**

शाखालाई तोकिएका कुल १५ कार्यमध्ये जम्मा ७ वटा मात्र पूर्ण सम्पन्न भएका छन्। १ कार्य सुरु हुन नसकेको र ७ वटा कार्यहरू १०% देखि ५०% को चरणमा रहेको देखिन्छ। शाखालाई तोकिएका प्रयोगशाला उपकरण खरिद, जडान र प्राविधिक जनशक्तिसँग सम्बन्धित धेरै कार्यहरू सम्पन्न हुन नसकेको देखिन्छ।

- **भन्सार कार्यालयहरू (Customs Offices - CO) - ५६.९% प्रगति:**

कार्यालयहरूलाई तोकिएका कुल ४७ कार्यमध्ये जम्मा २३ वटा मात्र पूर्ण सम्पन्न भएका छन्। १६ वटा कार्य सुरु नै हुन नसकेको र ८ वटा कार्य प्रक्रियामा रहेको देखिन्छ।

- **निष्कर्ष**

छैटौँ भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण(CRM) योजना कुल ८१.५% भौतिक प्रगतिका साथ समग्रमा सफल साबित भएको देखिन्छ। तोकिएका कुल १,२११ कार्यहरूमध्ये ९५२ वटा (७८.६%) कार्यहरू शतप्रतिशत सम्पन्न हुनुले भन्सार प्रशासनको संस्थागत क्षमता र व्यापार सहजीकरणमा सुधार आएको देखाउँछ। अनुसन्धान तथा अनुपालन , आर्थिक प्रशासन र सेवाग्राही सहजीकरण जस्ता शाखाहरूले ९०% भन्दा बढी प्रगति हासिल गरेका छन्। यद्यपि, योजना अवधिभर १७७ वटा कार्यहरू (१४.६%) सुरु नै हुन नसक्नु र प्रत्यक्ष सेवा प्रवाह गर्ने भन्सार कार्यालयहरू (५६.९%) र प्रयोगशाला (५९.७%) जस्ता संवेदनशील क्षेत्रमा प्रगति कम देखिनु मुख्य चुनौतीका रूपमा देखिएको छ।

४. मुख्य सुझावहरू

- **सुरु नभएका कार्यहरूको पुनरावलोकन:** कार्यअवधिभर सुरु हुन नसकेका १७७ वटा कार्यहरू (विशेष गरी भन्सार सुधार शाखाका ६७ र सूचना प्रविधिका ३१ कार्य) सुरु नहुनुका प्राविधिक, वित्तीय वा कानुनी अवरोधहरू पहिचान गरी आगामी योजनामा प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरिनुपर्छ।
- **भन्सार कार्यालयहरूको सुदृढीकरण:** नीतिगत सुधार र कार्यालयस्तरको कार्यान्वयनबीचको फरकलाई कम गर्न प्रत्यक्ष सेवा दिने भन्सार कार्यालयहरूलाई आवश्यक बजेट, आधुनिक पूर्वाधार र दक्ष जनशक्ति उपलब्ध गराई कार्यसम्पादन दर बढाउनुपर्छ।
- **डिजिटलाइजेसन र प्रयोगशाला पूर्वाधारमा द्रुतता:** आधुनिक भन्सारको मेरुदण्ड मानिने सूचना प्रविधि शाखाका बाँकी कार्यहरू र प्रयोगशाला शाखाको भौतिक तथा प्राविधिक स्तरोन्नतिलाई छिटोछरितो ढङ्गले अगाडि बढाउनुपर्छ।
- **उत्कृष्ट शाखाका अभ्यासहरूको अनुकरण:** उत्कृष्ट प्रगति हासिल गर्ने शाखाहरूको कार्यशैली, अनुगमन प्रणाली र स्रोत व्यवस्थापनको सफल मोडललाई सुस्त प्रगति भएका एकाइहरूमा पनि लागू गरिनुपर्छ।
- **नतिजामुखी अनुगमन र समयबद्ध स्रोत बाँडफाँड:** आगामी योजनाको कार्यान्वयनमा योजनाको शुरुवातबाटै नियमितरूपमा अनुगमन गरी प्रत्येक शाखाहरूका लागि कार्यान्वयन योजना, स्पष्ट कार्यतालिका र समयमै बजेट निकासा हुने व्यवस्था मिलाउनुपर्छ। साथै योजना अनुगमनको लागि वेवमा आधारित अनुगमन प्रणाली विकास गरी Real-time मै योजनाको प्रगति हेर्न र शाखाहरूलाई निर्देशन दिन सक्ने व्यवस्था हुनुपर्छ।

सातौँ भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजनाले समेटेका मुख्य विषयहरू

भन्सार प्रशासनलाई प्रविधिमैत्री, सुदृढ र अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको बनाउने उद्देश्यका साथ भन्सार विभागले सातौँ भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना (२०८३/८४ - २०८७/८८) तर्जुमा गरेको छ। यो योजना अर्थ मन्त्रालय (माननीय मन्त्रीस्तर) बाट मिति २०८३/०३/३१ मा स्वीकृत भइसकेको छ।

यस योजना तर्जुमाका लागि महानिर्देशकको संयोजकत्वमा उच्चस्तरीय निर्देशन समिति तथा भन्सार सुधार तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध शाखाका निर्देशकको संयोजकत्वमा प्राविधिक कार्यटोली गठन गरिएको थियो। एसियाली विकास बैंकको प्राविधिक सहयोगमा तयार पारिएको यस योजना तर्जुमाको क्रममा निजी क्षेत्र, विषय विज्ञहरू, भन्सार कार्यालयहरू र अन्य सरोकारवालाहरूसँग विस्तृत छलफल गरिएको थियो। साथै Brainstorming Workshop र Validation Workshop मार्फत प्राप्त सुझावहरू समेत समावेश गरिएका छन्।

सातौँ भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजनाको झलक

भिजन (Vision): अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारलाई सहज र सुरक्षित बनाउँदै राष्ट्रिय अर्थतन्त्रलाई सुदृढ गर्न योगदान पुऱ्याउने अग्रणी भन्सार प्रशासन।

मिसन (Mission): सूचनामा आधारित जोखिम व्यवस्थापनका आधारमा वैदेशिक व्यापार तथा यात्रु आवागमनमा पेपरलेस, फेसलेस र कन्ट्याक्टलेस सेवा प्रवर्द्धन गर्ने।

मूल्य मान्यताहरू (Values): निष्ठता, सदाचारिता, सेवा उत्कृष्टता, व्यावसायिक दक्षता, नवप्रवर्तन, पारदर्शिता, पारस्परिक सम्मान तथा शिष्टाचार।

योजनाको संरचनात्मक ढाँचा

- ५ मुख्य आधारस्तम्भ, १० रणनीति, ३१ उद्देश्य, ८० क्रियाकलाप र ३६९ कार्यहरू।

- आधारस्तम्भगत विभाजनः

१. व्यापार सहजीकरणः ३ रणनीति, ९ उद्देश्य, २५ क्रियाकलाप, १०६ कार्यहरू
२. राजस्व व्यवस्थापनः १ रणनीति, ४ उद्देश्य, ८ क्रियाकलाप, ४६ कार्यहरू
३. नियन्त्रण तथा समाजको संरक्षणः ४ रणनीति, ९ उद्देश्य, २३ क्रियाकलाप, ९६ कार्यहरू
४. भन्सार स्वचालन तथा नवप्रवर्तनः १ रणनीति, ४ उद्देश्य, १० क्रियाकलाप, ५२ कार्यहरू
५. संस्थागत विकासः १ रणनीति, ४ उद्देश्य, १५ क्रियाकलाप, ६९ कार्यहरू

रणनीतिहरू

- रणनीति १: अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुकूल वैदेशिक व्यापार सहजीकरण गर्ने।
- रणनीति २: आर्थिक रूपान्तरणमा भन्सारको योगदान अभिवृद्धि गर्ने।
- रणनीति ३: यात्रु जाँचपास सुदृढ गर्ने।
- रणनीति ४: राजस्व व्यवस्थापन सुदृढ गर्ने।
- रणनीति ५: सूचना विश्लेषणमा आधारित नियन्त्रणको लागि आधार निर्माण गर्ने।
- रणनीति ६: भन्सारको नियन्त्रण क्षमता सुदृढ गर्ने।
- रणनीति ७: समाजको संरक्षण तथा हरित भन्सारका उपायहरू अवलम्बन गर्ने।
- रणनीति ८: भन्सार प्रयोगशालाको आधुनिकीकरण र सेवाहरूको विस्तार।
- रणनीति ९: स्वचालन तथा अन्तर आबद्ध प्रणालीको विकास गर्ने।
- रणनीति १०: सक्षम, उत्तरदायी तथा भविष्य उन्मुख भन्सार सङ्गठन निर्माण गर्ने।

प्रमुख लक्ष्यहरू

- WTO TFA अनुपालन ३९.१% बाट बढाएर ९०% पुर्याउने।
- मूल्यको आधारमा भौतिक परीक्षण दर ३७.३% बाट घटाएर २०% मा सीमित गर्ने।
- TBML (व्यापारमा आधारित सम्पत्ति शुद्धीकरण) सम्बन्धि प्रतिवर्ष २ भन्दा बढी मुद्दा अभियोजन गर्ने।
- पैठारीमा समेत १००% कागजरहित (Paperless) भन्सार प्रणाली लागू गर्ने।

अपेक्षा गरिएका ४ रूपान्तरणकारी परिवर्तनका क्षेत्रहरू

- डिजिटल रूपान्तरण: कागजरहित (Paperless) र फेसलेस (Faceless) सेवा।
- सूचनामा आधारित जोखिम व्यवस्थापन: AI र डाटामा आधारित नियन्त्रण प्रणाली।
- व्यापार प्रतिस्पर्धात्मकता: निर्यात प्रवर्द्धनमा टेवा।
- अनौपचारिक व्यापार नियन्त्रण: सुदृढ सीमा व्यवस्थापन।

अनुगमन, कार्यान्वयन र अनुमानित लागत

- अन्तर निकाय निर्देशन समिति: भन्सार विभागका महानिर्देशकको संयोजकत्वमा
- समन्वय तथा कार्यान्वयन समिति: भन्सार सुधार हेर्ने उपमहानिर्देशकको संयोजकत्वमा
- अनुगमन प्रणाली: वेबमा आधारित अनुगमन प्रणाली कार्यान्वयन गरिने
- अनुमानित लागत: करिब रु ७०० करोड ५६ लाख

अनुसूची १

भन्सार कार्यालयहरू र छोटी भन्सार कार्यालयहरू

सिनं	प्रदेश	भन्सार कार्यालयहरू	सीमा	भन्सार प्रकार	छोटीको संख्या	छोटी भन्सार कार्यालयहरू
१	कोशी	ओलाङ्चुङगोला भन्सार कार्यालय, ताप्लेजुङ	चीन	भूस्थल		
२	कोशी	किमाथांका भन्सार कार्यालय, संखुवासभा	चीन	भूस्थल		
३	कोशी	पशुपतिनगर भन्सार कार्यालय, इलाम	भारत	भूस्थल	१	मानेभन्ज्याङ
४	कोशी	मेची भन्सार कार्यालय, झापा	भारत	भूस्थल	१	गौरीगञ्ज
५	कोशी	भद्रपुर भन्सार कार्यालय, झापा	भारत	भूस्थल		
६	कोशी	विराटनगर भन्सार कार्यालय, मोरङ	भारत	भूस्थल	१	मायागन्ज
७	कोशी	सुनसरी भन्सार कार्यालय, सुनसरी	भारत	भूस्थल	१	लौकही
८	मधेश	राजविराज भन्सार कार्यालय, सप्तरी	भारत	भूस्थल		
९	मधेश	ठाडी भन्सार कार्यालय, सिराहा	भारत	भूस्थल		
१०	मधेश	सिराहा भन्सार कार्यालय, सिराहा	भारत	भूस्थल		
११	मधेश	जनकपुर भन्सार कार्यालय, धनुषा	भारत	भूस्थल	२	इनर्वा, लगमा (जटही)
१२	मधेश	जलेश्वर भन्सार कार्यालय, महोत्तरी	भारत	भूस्थल	२	सम्सी, मटिहानी
१३	मधेश	सर्लाही भन्सार कार्यालय, मलंगवा	भारत	भूस्थल	१	त्रिभुवननगर
१४	मधेश	गौर भन्सार कार्यालय, रौतहट	भारत	भूस्थल	१	बंकुल
१५	मधेश	वीरगञ्ज भन्सार कार्यालय, पर्सा	भारत	भूस्थल	३	मटिअर्वा, भिक्षा, ठोरी
१६	मधेश	सुक्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय, सिर्सिया, पर्सा	भारत	रेल मार्ग		

सिनं	प्रदेश	भन्सार कार्यालयहरू	सीमा	भन्सार प्रकार	छोटीको संख्या	छोटी भन्सार कार्यालयहरू
१७	बागमती	त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालय, काठमाडौं	अन्तर्राष्ट्रिय	हवाई मार्ग		
१८	बागमती	चोभार सुक्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय	आन्तरिक परिवहन	भूस्थल		
१९	बागमती	लामाबगर भन्सार कार्यालय, दोलखा	चीन	भूस्थल		
२०	बागमती	तातोपानी भन्सार कार्यालय, सिन्धुपलान्चोक	चीन	भूस्थल		
२१	बागमती	रसुवा भन्सार कार्यालय, टिमुरे, रसुवा	चीन	भूस्थल		
२२	बागमती	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय				
२३	गण्डकी	लार्के भन्सार कार्यालय, गोरखा	चीन	भूस्थल		
२४	गण्डकी	मुस्ताङ भन्सार कार्यालय, नेचुङ, मुस्ताङ	चीन	भूस्थल		
२५	गण्डकी	त्रिवेणी भन्सार कार्यालय, नवलपरासी सुस्ता पूर्व	भारत	भूस्थल		
२६	गण्डकी	पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल भन्सार कार्यालय, रुपन्देही	अन्तर्राष्ट्रिय	हवाईमार्ग		
२७	लुम्बिनी	गौतमबुद्ध विमानस्थल भन्सार कार्यालय, रुपन्देही	अन्तर्राष्ट्रिय	हवाईमार्ग		
२८	लुम्बिनी	महेशपुर भन्सार कार्यालय, नवलपरासी सुस्ता पश्चिम	भारत	भूस्थल		
२९	लुम्बिनी	भैरहवा भन्सार कार्यालय, रुपन्देही	भारत	भूस्थल	१	लुम्बिनी
३०	लुम्बिनी	सुर्छौली भन्सार कार्यालय, कपिलवस्तु	भारत	भूस्थल		
३१	लुम्बिनी	कृष्णनगर भन्सार कार्यालय, कपिलवस्तु	भारत	भूस्थल		
३२	लुम्बिनी	कोइलावास भन्सार कार्यालय, दाङ	भारत	भूस्थल		
३३	लुम्बिनी	नेपालगञ्ज भन्सार कार्यालय, बाँके	भारत	भूस्थल	१	नरैनापुर

सिनं	प्रदेश	भन्सार कार्यालयहरू	सीमा	भन्सार प्रकार	छोटीको संख्या	छोटी भन्सार कार्यालयहरू
३४	लुम्बिनी	राजापुर भन्सार कार्यालय, बर्दिया	भारत	भूस्थल	१	गुलरीया
३५	कर्णाली	मुगु भन्सार कार्यालय, मुगु	चीन	भूस्थल		
३६	कर्णाली	यारिनाका भन्सार कार्यालय , हुम्ला	चीन	भूस्थल		
३७	सुदुरपश्चिम	सती भन्सार कार्यालय, कैलाली	भारत	भूस्थल		
३८	सुदुरपश्चिम	कैलाली भन्सार कार्यालय, धनगढी	भारत	भूस्थल	१	बेलौरी
३९	सुदुरपश्चिम	कञ्चनपुर भन्सार कार्यालय, महेन्द्रनगर	भारत	भूस्थल		
४०	सुदुरपश्चिम	दार्चुला भन्सार कार्यालय, दार्चुला	भारत	भूस्थल		
४१	सुदुरपश्चिम	महाकाली भन्सार कार्यालय, बैतडी	भारत	भूस्थल	१	टिकर

अनुसूची २

भन्सार कार्यालयहरूको स्वीकृत दरवन्दी

पद	श्रेणी वा तह	सेवा	समुह	दरवन्दी
पशुपतिनगर भन्सार कार्यालय				
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	५
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्यूटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	विविध	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	१
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	५
कार्यालयको दरवन्दी				१४
मेची भन्सार कार्यालय				
प्रमुख भन्सार अधिकृत	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	४
केमिष्ट	रा.प. तृतीय	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	केमिष्ट	१
कम्प्यूटर अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल विविध		१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१२
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
असिष्टेन्ट केमिष्ट	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	केमिष्ट	१

पद	श्रेणी वा तह	सेवा	समुह	दरवन्दी
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	२
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	११
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				३५
भद्रपुर भन्सार कार्यालय				
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	६
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	विविध	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	१
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	५
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				१५
विराटनगर भन्सार कार्यालय				
प्रमुख भन्सार अधिकृत	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	८
लेखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
केमिष्ट	रा.प. तृतीय	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	केमिष्ट	१
कम्प्युटर अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल विविध		१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	२२
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१

पद	श्रेणी वा तह	सेवा	समुह	दरवन्दी
असिष्टेन्ट केमिष्ट	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	केमिष्ट	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	३
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१८
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				५८
सुनसरी भन्सार कार्यालय				
प्रमुख भन्सार अधिकृत	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	८
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	विविध	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	२
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	८
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				२४
राजविराज भन्सार कार्यालय				
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	६
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	विविध	१

पद	श्रेणी वा तह	सेवा	समुह	दरवन्दी
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	१
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	८
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				१८
सिराहा भन्सार कार्यालय				
प्रमुख भन्सार अधिकृत	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	८
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	विविध	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	१
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	७
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				२०
ठाँडी भन्सार कार्यालय				
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	५
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	विविध	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	१
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	७
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				१६

पद	श्रेणी वा तह	सेवा	समुह	दरवन्दी
जनकपुर भन्सार कार्यालय				
प्रमुख भन्सार अधिकृत	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	२
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१२
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्यूटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	विविध	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	२
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१०
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				३०
जलेश्वर भन्सार कार्यालय				
प्रमुख भन्सार अधिकृत	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	२
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१२
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्यूटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	विविध	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	१
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	८
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				२७

पद	श्रेणी वा तह	सेवा	समुह	दरवन्दी
सर्लाही भन्सार कार्यालय				
प्रमुख भन्सार अधिकृत	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	२
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	६
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	विविध	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	१
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	९
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				२२
गौर भन्सार कार्यालय				
प्रमुख भन्सार अधिकृत	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	६
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	विविध	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	१
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	९
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				२१

पद	श्रेणी वा तह	सेवा	समुह	दरवन्दी
वीरगञ्ज भन्सार कार्यालय				
प्रमुख भन्सार प्रशासक	रा.प. प्रथम	नेपाल प्रशासन		१
प्रमुख भन्सार अधिकृत	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	३
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	२०
लेखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
तथ्याङ्क अधिकृत	रा.प. तृतीय	आ. यो. तथा तथ्याङ्क	तथ्याङ्क	१
केमिष्ट	रा.प. तृतीय	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	केमिष्ट	१
कम्प्युटर अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल विविध		४
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	३८
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
असिष्टेन्ट केमिष्ट	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	केमिष्ट	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	५
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	२४
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				१०१
त्रि.वि. स्थल भन्सार कार्यालय				
प्रमुख भन्सार प्रशासक	रा.प. प्रथम	नेपाल प्रशासन		१
प्रमुख भन्सार अधिकृत	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	५
लेखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	३४
शाखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१

पद	श्रेणी वा तह	सेवा	समुह	दरवन्दी
शाखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल न्याय	सरकारी वकिल	१
केमिष्ट	रा.प. तृतीय	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	केमिष्ट	१
कम्प्यूटर अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल विविध		२
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	६४
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
असिष्टेन्ट केमिष्ट	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	केमिष्ट	१
कम्प्यूटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	विविध	१
एक्सरे टेक्सिसियन	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	टेलिकम्युनिकेसन	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	८
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	२४
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				१४६
तातोपानी भन्सार कार्यालय				
प्रमुख भन्सार अधिकृत	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	६
शाखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	०
केमिष्ट	रा.प. तृतीय	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	केमिष्ट	१
कम्प्यूटर अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल विविध		१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१७
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१

पद	श्रेणी वा तह	सेवा	समुह	दरवन्दी
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	२
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१०
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				४०
महेशपुर भन्सार कार्यालय				
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	६
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	विविध	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	१
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	६
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				१६
त्रिवेणी भन्सार कार्यालय				
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	३
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	विविध	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	१
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	४
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				११

पद	श्रेणी वा तह	सेवा	समुह	दरवन्दी
भैरहवा भन्सार कार्यालय				
प्रमुख भन्सार अधिकृत	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१०
लेखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
केमिष्ट	रा.प. तृतीय	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	केमिष्ट	१
कम्प्यूटर अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल विविध		२
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	२०
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
असिष्टेन्ट केमिष्ट	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	केमिष्ट	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	३
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१५
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				५६
गौतमबुद्ध विमानस्थल भन्सार कार्यालय				
प्रमुख भन्सार अधिकृत	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	८
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	११
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्यूटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	विविध	१

पद	श्रेणी वा तह	सेवा	समुह	दरवन्दी
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	२
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	८
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				३३
सुठौली भन्सार कार्यालय				
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	६
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	विविध	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	१
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	६
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				१६
कृष्णनगर भन्सार कार्यालय				
प्रमुख भन्सार अधिकृत	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	३
कम्प्युटर अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल विविध		१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१०
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	२
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	८

पद	श्रेणी वा तह	सेवा	समुह	दरवन्दी
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				२७
कोइलाबास भन्सार कार्यालय				
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	२
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	१
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	२
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				६
नेपालगञ्ज भन्सार कार्यालय				
प्रमुख भन्सार अधिकृत	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	४
केमिष्ट	रा.प. तृतीय	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	केमिष्ट	१
कम्प्युटर अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल विविध		१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१५
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	२
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१२
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				३८
राजापुर भन्सार कार्यालय				
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१

पद	श्रेणी वा तह	सेवा	समुह	दरवन्दी
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	६
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्यूटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	विविध	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	१
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	६
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				१६
कैलाली भन्सार कार्यालय				
प्रमुख भन्सार अधिकृत	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	३
केमिष्ट	रा.प. तृतीय	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	केमिष्ट	१
कम्प्यूटर अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल विविध		१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१०
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	२
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१२
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				३२
सती भन्सार कार्यालय				
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	६

पद	श्रेणी वा तह	सेवा	समुह	दरवन्दी
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्यूटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	विविध	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	१
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	६
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				१६
कञ्चनपुर भन्सार कार्यालय				
प्रमुख भन्सार अधिकृत	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	२
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	८
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्यूटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	विविध	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	२
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	८
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				२४
महाकाली भन्सार कार्यालय				
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	२
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्यूटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	विविध	१

पद	श्रेणी वा तह	सेवा	समुह	दरवन्दी
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	२
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				६
दार्चुला भन्सार कार्यालय				
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	२
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	३
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				६
ओलाङ्चुङ्गगोला भन्सार कार्यालय				
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	२
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				३
किमाथाङ्का भन्सार कार्यालय				
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	२
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	विविध	१
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	२
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				७
लामाबगर भन्सार कार्यालय				
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	२
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	२
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				४

पद	श्रेणी वा तह	सेवा	समुह	दरवन्दी
रसुवा भन्सार कार्यालय				
प्रमुख भन्सार अधिकृत	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	६
केमिष्ट	रा.प. तृतीय	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	केमिष्ट	१
कम्प्यूटर अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल विविध		१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१९
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	२
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१०
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				४२
यारीनाका भन्सार कार्यालय				
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	२
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	२
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				४
मुगु भन्सार कार्यालय				
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	२
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	२
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				४

पद	श्रेणी वा तह	सेवा	समुह	दरवन्दी
लार्के भन्सार कार्यालय				
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	२
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	२
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				४
मुस्ताङ्ग भन्सार कार्यालय				
प्रमुख भन्सार अधिकृत	रा.प.द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	२
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	६
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	विविध	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	मे.इ.	इन्जिनियर	१
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	६
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				१८
भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय				
प्रमुख भन्सार परीक्षण प्रशासक	रा.प. प्रथम	नेपाल प्रशासन		१
प्रमुख भन्सार परीक्षक	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	५
भन्सार परीक्षक	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१२
शाखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१
शाखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल न्याय	सरकारी वकिल	१
लेखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
कम्प्युटर इन्जिनियर	रा.प. तृतीय	नेपाल विविध	विविध	१
कम्प्युटर अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल विविध		१

पद	श्रेणी वा तह	सेवा	समुह	दरवन्दी
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	११
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	४
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	४
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				४३
चोभार सुक्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय				
प्रमुख भन्सार अधिकृत	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१०
केमिष्ट	रा.प. तृतीय	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	केमिष्ट	१
कम्प्यूटर इन्जिनियर	रा.प. तृतीय	नेपाल विविध		१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	५
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
असिष्टेन्ट केमिष्ट	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	केमिष्ट	०
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	२
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	५
कार्यालयको जम्मा दरवन्दी				२७
पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल भन्सार कार्यालय				
प्रमुख भन्सार अधिकृत	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	१
भन्सार अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	राजस्व	४

पद	श्रेणी वा तह	सेवा	समुह	दरवन्दी
लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१
नायव सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	राजस्व	६
कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	विविध		१
ह.स.चा	श्रेणी विहिन	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	१
कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	६
				२०
भन्सार कार्यालयहरूको जम्मा दरवन्दी				१०६४
भन्सार विभागको दरवन्दी				१२२
भन्सार विभागको कुल दरवन्दी				११८६

अनुसूची ३

भन्सार कार्यालयका प्रमुखहरूको विवरण

सि.नं.	भन्सार कार्यालयहरूको नाम	ठेगाना	कार्यालय प्रमुखको नाम
१	पशुपतिनगर भन्सार कार्यालय	पशुपतिनगर, इलाम	भ.अ. श्री सुमन खड्का
२	मेची भन्सार कार्यालय	काकडभिट्टा, झापा	प्र.भ.अ. श्री शिवलाल न्यौपाने
३	भद्रपुर भन्सार कार्यालय	भद्रपुर, झापा	भ.अ. श्री प्रभु नारायण मेहता
४	विराटनगर भन्सार कार्यालय	रानी, विराटनगर	प्र.भ.अ. श्री उमेश श्रेष्ठ
५	सुनसरी भन्सार कार्यालय	सेतुबन्ध, सुनसरी	प्र.भ.अ. श्री रामराज प्रसाद चौरसिया
६	राजविराज भन्सार कार्यालय	सप्तरी	भ.अ. श्री दिपेन्द्र चौरसिया
७	सिराहा भन्सार कार्यालय	सिराहा	प्र.भ.अ. श्री प्रमोद दास
८	ठाँडी भन्सार कार्यालय	ठाँडी, सिराहा	भ.अ. श्री राकेश कुमार महारा
९	जनकपुर भन्सार कार्यालय	धनुषा, जनकपुर	प्र.भ.अ. श्री मान बहादुर पौडेल
१०	जलेश्वर भन्सार कार्यालय	महोत्तरी	प्र.भ.अ. श्री राजेन्द्र बस्नेत
११	सर्लाही भन्सार कार्यालय	मलङ्गवा, सर्लाही	प्र.भ.अ. श्री ठाकुर आचार्य
१२	गौर भन्सार कार्यालय	गौर, रौतहट	प्र.भ.अ. श्री विकास कुमार रजक
१३	वीरगन्ज भन्सार कार्यालय	वीरगन्ज, पर्सा	प्र.भ.प्र. श्री कृष्ण प्रसाद मैनाली
१४	महेशपुर भन्सार कार्यालय	नवलपरासी	भ.अ. श्री विकास उपाध्याय
१५	गौतमबुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल भन्सार	रुपन्देही	प्र.भ.अ. श्री मिनु बसन्ती कपाली
१६	चोभार सुकखा बन्दरगाह भन्सार	चोभार	प्र.भ.अ. श्री दयानन्द केसी
१७	त्रिवेणी भन्सार कार्यालय	नवलपरासी सुस्ता पूर्व	भ.अ. श्री बल बहादुर वि.क.
१८	भैरहवा भन्सार कार्यालय	बेहलिया, रुपन्देही	प्र.भ.अ. श्री हरिहर पौडेल
१९	कृष्णनगर भन्सार कार्यालय	कपिलवस्तु	प्र.भ.अ. श्री फणिन्द्र खतिवडा
२०	सुठौली भन्सार कार्यालय	कपिलवस्तु	भ.अ. श्री फणिन्द्र खतिवडा
२१	कोइलावास भन्सार कार्यालय	दाङ	ना.सु. श्री लोक बहादुर विष्ट
२२	नेपालगन्ज भन्सार कार्यालय	नेपालगन्ज, बाँके	प्र.भ.अ. श्री जनार्दन पौडेल
२३	राजापुर भन्सार कार्यालय	राजापुर, बर्दिया	भ.अ. श्री अनिता पौडेल
२४	सत्ती भन्सार कार्यालय	सती, कैलाली	भ.अ. श्री नविन शर्मा
२५	कैलाली भन्सार कार्यालय	धनगढी, कैलाली	प्र.भ.अ. श्री अनन्त प्रसाद तिमिसिना
२६	कञ्चनपुर भन्सार कार्यालय	गड्डाचौकी, कञ्चनपुर	प्र.भ.अ. श्री अम्बिका देवी सुवेदी
२७	महाकाली भन्सार कार्यालय	झुलाघाट, बैतडी	ना.सु. श्री लोकेन्द्र बहादुर सिंह

सि.नं.	भन्सार कार्यालयहरूको नाम	ठेगाना	कार्यालय प्रमुखको नाम
२८	दार्चुला भन्सार कार्यालय	दार्चुला	भ.अ. श्री मधु खनाल
२९	तातोपानी भन्सार कार्यालय	लार्चा, सिन्धुपाल्चोक	प्र.भ.अ. श्री दिपेन्द्र प्रकाश गिरी
३०	त्रि.वि.स्थल भन्सार कार्यालय	गौचर, काठमाडौं	प्र.भ.प्र. श्री रामकृष्ण पुडासैनी
३१	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय	त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं	प्र.भ.प्र. श्री चिरञ्जीवी तिमिसिना
३२	मुस्ताङ्ग भन्सार कार्यालय	कोरला, मुस्ताङ	भ.अ. श्री रमेश खड्का
३३	रसुवा भन्सार कार्यालय	टिमुरे, रसुवा	प्र.भ.अ. श्री राजेन्द्र ढुंगाना
३४	लार्के भन्सार कार्यालय	गोरखा	ना.सु. श्री लिलाराम भण्डारी
३५	लामाबगर भन्सार कार्यालय	लामाबगर, दोलखा	ना.सु. श्री हरिबोल काफ्ले
३६	ओलाङ्गचुङ्गगोला भन्सार कार्यालय	ताप्लेजुङ	ना.सु. श्री प्रदिप धिताल
३७	किमाथाङ्का भन्सार कार्यालय	संखुवासभा	भ.अ. श्री हिमाल घर्ति मगर
३८	यारिनाका भन्सार कार्यालय	हुम्ला	ना.सु. श्री रामराज जैसी
३९	मुगु भन्सार कार्यालय	मुगु	ना.सु. श्री प्रकाश धामी
४०	पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल भन्सार कार्यालय	पोखरा	भ.अ. श्री हरिप्रसाद भण्डारी

प्रकाशन हुँदाको मितिमा कार्यरत भएको अवस्था बमोजिम तयार गरिएको ।

अनुसूची ४

भन्सार विभागमा कार्यरत महानिर्देशक/का.मु. महानिर्देशकहरूको नामावली

सि.नं.	दर्जा	नाम, थर	देखि	सम्म
१	निर्देशक	श्री देवेन्द्रराज उपाध्याय	२०१८	२०२१
२	निर्देशक	श्री नयनराज पाण्डे	२०२१	२०२२
३	निर्देशक	श्री शिवशम्सेर राणा	२०२२	२०२३
४	निर्देशक	श्री पी. बी. विष्ट	२०२३	२०२४
५	निर्देशक	श्री शिवशम्सेर राणा	२०२४	२०२६
६	निर्देशक	श्री सुरेशचन्द्र लाखे	२०२६	२०२७
७	का.मु. महानिर्देशक	श्री दुर्गाप्रकाश पाण्डे	२०२७	२०३६
८	का.मु. महानिर्देशक	श्री कविकेशरी बस्नेत	२०३६	२०३७
९	महानिर्देशक	श्री मधुसूदन ढकाल	२०३७	२०३८
१०	महानिर्देशक	श्री भक्तबहादुर कोइराला	२०३८	२०३९
११	महानिर्देशक	श्री हेमराज ज्ञवाली	२०३९	२०४२
१२	महानिर्देशक	श्री दानबहादुर शाही	२०४२	२०४५ कार्तिक
१३	महानिर्देशक	श्री मोहनदेव पन्त	२०४५ मंसिर	२०४७ श्रावण
१४	महानिर्देशक	श्री शम्भुप्रसाद खनाल	२०४७ श्रावण	२०४९ कार्तिक
१५	महानिर्देशक	श्री पदमप्रसाद पोखरेल	२०४९ कार्तिक	२०५१ असोज
१६	का.मु. महानिर्देशक	श्री लोकमान सिंह कार्की	२०५१ असोज	२०५१ माघ
१७	का.मु. महानिर्देशक	श्री नूतनराज श्रेष्ठ	२०५१ माघ	२०५२ असोज
१८	महानिर्देशक	श्री लोकमान सिंह कार्की	२०५२ असोज	२०५४ चैत्र
१९	महानिर्देशक	श्री नूतनराज श्रेष्ठ	२०५४/०१/०८	२०५५/०१/०९
२०	महानिर्देशक	श्री टीकादत्त निरौला	२०५५/०१/१०	२०५५/०५/१२
२१	महानिर्देशक	श्री वंशीधर घिमिरे	२०५५/०५/२०	२०५७/१२/३०
२२	महानिर्देशक	श्री माधवप्रसाद घिमिरे	२०५८/०१/०९	२०५९/०१/२५
२३	महानिर्देशक	श्री रामचन्द्रमान सिंह	२०५९/०४/०१	२०६०/०४/०७
२४	महानिर्देशक	श्री कृष्णहरि बास्कोटा	२०६०/०४/०८	२०६२/०६/१६
२५	का.मु. महानिर्देशक	श्री चण्डीप्रसाद दाहाल	२०६२/०६/३०	२०६२/११/०४
२६	महानिर्देशक	श्री बालगोविन्द विष्ट	२०६२/११/०५	२०६४/०३/३१
२७	महानिर्देशक	श्री लक्ष्मणकुमार पोखरेल	२०६४/०४/१५	२०६५/०६/१८
२८	महानिर्देशक	श्री बोधराज निरौला	२०६५/०६/१९	२०६६/१२/०१
२९	महानिर्देशक	श्री नवराज भण्डारी	२०६६/१२/०२	२०६७/१२/१३
३०	महानिर्देशक	श्री टंकमणि शर्मा	२०६७/१२/१४	२०६८/०८/०६

सि.नं.	दर्जा	नाम, थर	देखि	सम्म
३१	महानिर्देशक	श्री रणबहादुर श्रेष्ठ	२०६८/०८/०६	२०६९/०१/२५
३२	महानिर्देशक	श्री मुक्तिनारायण पौडेल	२०६९/०१/२५	२०७०/०४/०७
३३	महानिर्देशक	श्री सूर्यप्रसाद आचार्य	२०७०/०४/०८	२०७१/०९/०६
३४	महानिर्देशक	श्री शिशिरकुमार ढुंगाना	२०७१/०९/०७	२०७३/१०/२०
३५	महानिर्देशक	श्री रामशरण चिमोरिया	२०७३/१०/२०	२०७४/०७/१७
३६	महानिर्देशक	श्री जगदीश रेग्मी	२०७४/०७/२९	२०७४/१२/२५
३७	महानिर्देशक	श्री तोयम राया	२०७४/१२/२६	२०७५/१२/०१
३८	महानिर्देशक	श्री रामेश्वर दंगाल	२०७५/१२/०१	२०७६/०५/१६
३९	महानिर्देशक	श्री सुमन दाहाल	२०७६/०५/१७	२०७७/११/१७
४०	महानिर्देशक	श्री यमलाल भूसाल	२०७७/११/१८	२०७८/०५/०३
४१	महानिर्देशक	श्री नारायण प्रसाद सापकोटा	२०७८/०५/०४	२०७८/११/०२
४२	महानिर्देशक	श्री कमल प्रसाद भट्टराई	२०७८/११/०२	२०७९/०८/२६
४३	महानिर्देशक	श्री चक्र बहादुर बुढा	२०७९/०८/२९	२०८०/०१/३०
४४	महानिर्देशक	श्री शोभाकान्त पौडेल	२०८०/०२/१७	२०८०/१२/१८
४५	महानिर्देशक	श्री ढुण्डी प्रसाद निरौला	२०८०/१२/१९	२०८१/०४/३२
४६	महानिर्देशक	श्री हरिशरण पुडासैनी	२०८१/०५/०६	२०८१/१०/३०
४७	महानिर्देशक	श्री महेश भट्टराई	२०८१/११/०१	२०८२/०४/३१
४८	महानिर्देशक	श्री श्याम प्रसाद भण्डारी	२०८२/०५/०१	२०८३/०३/१५
४९	निमित्त महानिर्देशक	श्री भरतमणी पाण्डे	२०८३/०३/१६	२०८३/०३/२१
	महानिर्देशक	श्री यामलाल भुषाल	२०८३/०३/२२	

अनुसूची ५

प्रत्यक्ष निगरानी मार्फत कैफियत औल्याई कार्यालयबाट सङ्कलित थप राजस्वको कार्यालयगत विवरण

क्र.सं.	भन्सार कार्यालयको नाम	प्रज्ञापनपत्रको संख्या	दरबन्दी परिवर्तन वा स्पष्ट गरेको संख्या	मुल्याङ्कन परिवर्तन गरेको संख्या	जरिवाना लागेको संख्या	दावी रकम			
						दरबन्दी	मुल्याङ्कन	जरिवानाबाट असुली	कुल दावी रकम कुल असुली रकम
1	तातोपानी भन्सार कार्यालय	239	137	96	6	33606040	21460589	801032	55867661
2	वीरगन्ज भन्सार कार्यालय (०६)	362	176	181	5	38678866	55293057	864920	94836843
3	रसुवा भन्सार कार्यालय	363	175	173	15	44820345	27908400	2779948	75508693
4	विराटनगर भन्सार कार्यालय	154	77	74	3	6029521	12189198	2522619	20741338
5	वीरगन्ज भन्सार कार्यालय (०३)	614	289	319	6	49547454	48266126	490681	98304261
6	भैरहवा भन्सार कार्यालय	504	337	156	11	1343331612	19105661	260690	153697963
7	त्रि.वि. भन्सार कार्यालय	269	86	180	3	5959867	23069867	583706	29613440
8	नेपालगञ्ज भन्सार कार्यालय	79	41	37	1	5428125	1396363	21262	6845750
9	मेची भन्सार कार्यालय	147	49	98	0	8018350	20253027	0	28271377
10	कृष्णनगर भन्सार कार्यालय	19	3	15	1	178993	1873417	5185	2057595
11	कैलाली भन्सार कार्यालय	39	15	22	2	1077652	2329330	2218	3409200
12	चौभार सुब्बा वन्दरगाह	236	82	136	18	19539822	36836178	556985	56932985
13	गौर भन्सार कार्यालय	0	0	0	0	0	0	0	0
14	सती भन्सार कार्यालय	1	1	0	0	5680	0	0	5680

क्र.सं.	भन्सार कार्यालयको नाम	प्रज्ञापनपत्रको संख्या	दरबन्दी परिवर्तन वा स्पष्ट गरेको संख्या	मुल्याङ्कन परिवर्तन गरेको संख्या	जरिवाना लागेको संख्या	दावी रकम			
						दरबन्दी	मुल्याङ्कन	जरिवानाबाट असुली	कुल दावी रकम कुल असुली रकम
15	जलेश्वर भन्सार कार्यालय	4	1	3	0	158302	220389	0	378691 378691
16	सर्लाही भन्सार कार्यालय	0	0	0	0	0	0	0	0
17	भद्रपुर भन्सार कार्यालय	0	0	0	0	0	0	0	0
18	महेशपुर भन्सार कार्यालय	1	1	0	0	124709	0	0	124709
19	सुनसरी भन्सार कार्यालय	0	0	0	0	0	0	0	0
20	सिराहा भन्सार कार्यालय	1	0	1	0	0	21668	0	21668
21	सुनौली भन्सार कार्यालय	1	0	1	0	0	153950	0	153950
22	राजविराज भन्सार कार्यालय	0	0	0	0	0	0	0	0
23	मस्ताङ भन्सार कार्यालय	158	23	130	5	1421322	12713479	5144068	19278869 19278869
24	कञ्चनपुर भन्सार कार्यालय	9	2	7	0	102623	68155	0	170778 170778
जम्मा		3200	1495	1629	76	349029283	283158854	14033314	646221451 646221451

अनुसूची ६

आ.व. २०७८/७९ देखि आ.व. २०८२/८३ सम्मको कार्यालयगत लक्ष्य तथा असुलीको तुलनात्मक विवरण

रु हजारमा

सि. नं.	भन्सार कार्यालय	आ. व. २०७८/७९		आ. व. २०७९/८०		आ. व. २०८०/८१		आ. व. २०८१/८२		आ. व. २०८२/८३		कुल राखस्व मा हिसा	५ वर्षको औसत असुली प्रतिशत
		लक्ष्य	असुली	लक्ष्य	असुली	लक्ष्य	असुली	लक्ष्य	असुली	लक्ष्य	असुली		
१	फ्याुलिमार	२५३४०	८७९८	२५०८५	२७१८३	३६८१५	२७७७२	३५१०९	२६१५९	३०२१४	२९३७८	०.०१	७७.८६
२	मेची	१५७४४७८७	१७८०२१०८	२०२४१८३९	१४०५२०९०	१८२५७८६८	१४२३५२६०	१७३४४६२५	१५९४२९४४	१८८७७४८३	१६०२३०२८	३.११	८६.२७
३	भदपुर	४२५८३३	२४१३२७	३४५०४६	९४७६०	१२०७७९	२४३३२४	३३१३७३	२०८६७०	२५०३२५	१८६३२३	०.०४	६६.१४
४	विराटनगर	४९६५९४०४	४०४२७७४	६००३५२२६	३३१३६६६०	५०८१६२७१	३०३४९०७७	४१५५१६३०	३३६२०१८७	४१३४७९६०	३५३७४७२९	६.८६	७१.०४
५	सुनसरी	५३७६४३	७२४००८	८२९३३१	७४७१२१	११७४३७३	४१०५१७	४८०२५४	५५५४०३	५६२४८४	३९०४०४	०.०८	७८.८९
६	राजविराज	६८४२०	४१७५३	५९९३०	५०८९८	६५०३४	८१३७५	८८१७९	७५९९५	८१७१५	७४२०७	०.०१	८९.२५
७	ठाडी	१३०२८१	३८३८४	११४३६७	५७३१४	९०९९३	४१९२७	४२३४२	४५५४९	४९४३२	४४५४९	०.०१	५३.२८
८	सिराहा	२३५९६८	११२१९१	१९९५२४	९३६१६	११९९५५	९४६१४	१२१२९२	१४८३६६	१८०६३४	१४९४९६	०.०३	६९.७८
९	जनकपुर	४८५५९२	२६३६७०	४९४४५१	३३००९८	५१७४९०	५०९७८७	५७०७१७	४८१४१४	५५२१९३	३६४००६	०.०७	७४
१०	जलेश्वर	१७०७०७७	३०९३४३६	३६३९१०६	२८१७३४०	३७६२३६३	३२५३२९०	४५३६२९०	२६९७३२२	३२६३०९७	१६४९६५०	०.३२	७९.९५
११	सर्लाही	६४२४६१	५२८४६०	७८५०६७	४१५९८७	६७३९९४	४८६९८५	५८७६६३	५३६४९२	५४२९९५	४०८३४०	०.०८	७३.५४
१२	नौर	२७८२८५	२४७०५७	३५९३८१	२३८८८६	३४८७३१	२९९७८०	३५४३७८	२९९१३५	३३२९९२	४६९९९८	०.०९	९२.९

१३	वीराज	२०३०२५०३७	२०४१२०७०५	२६०९७०२०८	१५७१५४९२३	२४५८८५०८२	१५७४३२२२	२१८९५६४१०	१७५९११२१५	२७३३९४७४	२४३९६४८८४	४७.३२	७८.०७
१४	महापुर	४५६०६९	२२३३१०	३३२६६१	१०७३८८	१६३४८५	१५११८१	१५४६९१	१५९८९६	१९०२००	२०६७००	०.०४	६५.४१
१५	त्रिवेणी	५४००	०	५४९०	१०९३७	२९८१	१९३१६	२४०१९	१४८०३	१७७४२	१९०२०	०.००	११४.७७
१६	मेरुवा	१२७४२६८२५	११४८८१०१८	१५४६०३८७९	७६८९०४६५	१२७८३९६७९	८०८४१७४८	१०१३३२४२	९४९९३८९९	११३६६६८११	१०४०२४८११	२०.३७	७४.७५
१७	सुठौली	१९५१४४	१३८८४०३	२०७९७२८	९३८६६६	१८१८००३	५७७१६३	८००७०	१०३६५४९	१०४२४२	१५४०७५१	०.३०	७०.७
१८	कृष्णनगर	५८१४८६१	५४३४६१२	७६९२४०७	४०६०८८०	६१९४४४०	४६१०७२७	५३२४५८९	५३३२११६	५८६८४८	५४४५८३०	१.०६	८०.२२
१९	कोइलाबास	१४४८	३१२९	१८१८	९०७१	१०१३९	१४०७६	१६३०६	१७२९०	१७४३६	२०४७१	०.००	१३५.८२
२०	नेपालाबास	२५२१०६२	२२४२०४०३	२९३२९५३९	१८१९६९७५	२८६६४३५	१८१५७२३९	२७१८३४८९	२०२८७२०१	२४५४५७८२	२०११५४०१	३.१०	७३.५
२१	राजापुर	२१०३३	१०९३८	२८०२७	१३३४९	१३२१२	१५१४५	२१४१६	२३९०६	३०१६३	३४८५२	०.०१	८६.५
२२	सती	२०५८६१	१०७७५६	१६९४४१	७४०४१	१२०१४७	१००२४३	१२०७३२	१४३७३१	१५८४४९	१४७१३२	०.०३	७४.०९
२३	कैलासी	११८२३९१७	९३०९४७	१२३०६६७४	८२९६६१३	११४२३४७०	८०१६३३६	१११६२६३०	८६६१५३३	९७११४०६	८३९८५६९	१.६३	७४.४३
२४	कंचपुर	४२७७६०	४६२२४	४८९६४९	४४४०८९	५९९९०७	५४३८९१	७४०४५९	५९७३९१	६९०२८६	६००९६२	०.१२	८३.५८
२५	महाकाली	४३६१	२३६१	३८८७	३४६९	४०८९	८६८४	१०३४९	७४३२	९०४५	५१५८	०.००	८३.
२६	दासुला	१५३६	२६२३	१९६९	३८४३	४०६९	४९३०	७४७४	९५७३	१०४००	९६७५	०.००	११६.९९
२७	त्रि वि स्थल	२३१५०८७५	२३४३८७१६	३०७२३५३३	१८२२३९२६	३२८०९२९७	२२१३३३७३	२२८१७८८२	२२३१७८८२	२६७८०००	३१०४०००	०.६०	७४.९२
२८	तातोपानी	१४६७०१२	३४२४६६१	४६९४७४	३१३७८०	८४२८१३	१३२२०४२४	२१७३४६५२	१८७६३७४	२४७८८५८	१४४३४८५८	२.८२	८७.६६
२९	रुक्मा	६८१२१९८	७१७६३७९	९३८३००३	८२२८३४९	२०९९६४१९	३००८८४०	३०११५६५	३०४५१६५	४०१६६५२	१३७६०९६७	२.६७	७४.
३०	PCA	१०५०००	४७३९	९८७८९	४६४२०	१९१४३०	११४४४०	११४५६८	१३४३६७	११४५६८	१३४३६७	०.०३	८१.३४
३१	चोभार	०	०	१२१२३७	१६७७०६	३६३४३७	५९९९३९	८४७२०८	९३८६७६	११४२९४०	७०७३७८५	१.३७	३४४.७८
३२	नौतलबुद्ध	०	०	१२१२३७	१०६२७	१३१२८७	२३८	१०७४	४९७६	६००६	४७४	०.००	६.३२
३३	मुस्ताङ	०	०	०	०	०	०	०	०	१२००	६९२०४११	१.३४	४७६०९
३४	अन्य कार्यालय	१३०४	०	१९३१	०	११३९०	०	१३७६	१७०	२४१७०२९	२९३३४३३२	५.६९	१२१.२५
जम्मा:		५३००१४०५	५०६४२१००७	६६८७६१९००	३९०७०३४७४	६२७४८८००	४२४२३९६२२	५८२३७१५००	४८७७०९८६	५८८२४३३०५	१००	७७.४७	

अनुसूची ७

आ.व. २०८२/८३ को कार्यालयगत मुद्दाको अवस्था

सि.नं.	कार्यालय/विवरण	भन्सार कर्मचारी गस्तीबाट		सशस्त्र प्रहरीका विभिन्न निकायबाट		नेपाल प्रहरी विभिन्न निकायबाट		कुल जम्मा	
		संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	रकम
१	पशुपतिनगर								
	जिम्मेवारी सरेका मुद्दा	०	०	४८	१५१४७२७	३७	२२४२५१५०	८५	३७५७२८७७
	निर्णय (जिम्मेवारी)	०	०	२	१३६०७००	१	१४९३५०	३	१५१००५०
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	०	०	६०	५०९२८६०	१९	७३८५३९५	७९	१२४७८२५५
	निर्णय (चालु)	०	०	१८	८४७४०४	४	१००५७६०	२२	१८५३१६४
	जम्मा दर्ता	०	०	१०८	२०२४०५८७	५६	२९८१०५४५	१६४	५००५११३२
	जम्मा निर्णय	०	०	२०	२२०८१०४	५	११५५११०	२५	३३६३२१४
	लिलाम	०	०	२५	२८८९०४	५	३४४००	३०	३२३३०४
२	मेची								
	जिम्मेवारी सरेका मुद्दा	०	०	९	५०९०९२०	४	४३५७९१५	१३	९४४८८३५

सि.नं.	कार्यालय/विवरण	भन्सार कर्मचारी गस्तीबाट		सशस्त्र प्रहरीका विभिन्न निकायबाट		नेपाल प्रहरी विभिन्न निकायबाट		कुल जम्मा	
		संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	रकम
	निर्णय (जिम्मेवारी)	०	०	८	२७२२२०	३	८७०७१५	११	११४२९३५
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	१३	११९५१९५	२७०	३९९५१७१८	१०६	२५२७१८९९	३८९	६६४१८८१२
	निर्णय (चालु)	१२	९६५१९५	१९१	१६३४२७२४	८५	२०२२३६२८	२८८	३७५३१५४७
	जम्मा दर्ता	१३	११९५१९५	२७९	४५०४२६३८	११०	२९६२९८१४	४०२	७५८६७६४७
	जम्मा निर्णय	१२	९६५१९५	१९९	१६६१४९४४	८८	२१०९४३४३	२९९	३८६७४४८२
	लिलाम	६	१०३२७४	११०	५७३७६४४	७३	४३९१८४४	१८९	१०२३२७६२
३	भद्रपुर								
	जिम्मेवारी सेरेका मुद्दा	०	०	८	११४०६५०	२	४०८०५७०	१०	५२२१२२०
	निर्णय (जिम्मेवारी)	०	०	०	०	०	०	०	०
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	०	०	२८६	३३०९४६२२	३२	३०५८३९३	३१८	३६१५३०१५
	निर्णय (चालु)	०	०	१०३	११६९९९८०	१८	१९९४२२८	१२१	१३६९४२०८
	जम्मा दर्ता	०	०	२९४	३४२३५२७२	३४	७१३८९६३	३२८	४१३७४२३५
	जम्मा निर्णय	०	०	१०३	११६९९९८०	१८	१९९४२२८	१२१	१३६९४२०८

सि.नं.	कार्यालय/विवरण	भन्सार कर्मचारी गस्तीबाट		सशस्त्र प्रहरीका विभिन्न निकायबाट		नेपाल प्रहरी विभिन्न निकायबाट		कुल जम्मा	
		संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	रकम
	लिलाम	०	०	१२०	३५८९४३१	१३	३७४४२१	१३३	३९६३८५२
४	विराटनगर								
	जिम्मेवारी सरेका मुद्दा	४	७७०२०००	२२	४६०७०००	१७	५७३९०००	४३	१८०४८०००
	निर्णय (जिम्मेवारी)	०	०	२१	३२३६०००	१४	५१०८०००	३५	८३४४०००
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	१३	४५८४०००	४८६	५१३०२०००	१८५	३०३२१०००	६८४	८६२०७०००
	निर्णय (चालु)	१०	७१४०००	४५८	४७७४३०००	१७१	२२३९९०००	६३९	७०८५६०००
	जम्मा दर्ता	१७	१२२८६०००	५०८	५५९०९०००	२०२	३६०६००००	७२७	१०४२५५०००
	जम्मा निर्णय	१०	७१४०००	४७९	५०९७९०००	१८५	२७५०७०००	६७४	७९२०००००
	लिलाम	५	१४९०००	५५०	११३०५०००	२१९	६६५१०००	७७४	१८१०५०००
५	सुनसरी								
	जिम्मेवारी सरेका मुद्दा	०	०	२४	११२३८७८०	१७	८१३६९९०	४१	१९३७५७७०
	निर्णय (जिम्मेवारी)	०	०	२१	८०५८७५०	१०	७३११००	३१	८७८९८५०
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	४०	१०६९२२५	३२५	४१७९६५१२	२७३	४१३८३८३३	६३८	८४२४९५७०

सि.नं.	कार्यालय/विवरण	भन्सार कर्मचारी गस्तीबाट		सशस्त्र प्रहरीका विभिन्न निकायबाट		नेपाल प्रहरी विभिन्न निकायबाट		कुल जम्मा	
		संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	रकम
	निर्णय (चालु)	३४	९४८२०५	३११	३१५२२९५२	२४४	३६३८८६३७	५८९	६८८५९७९४
	जम्मा दर्ता	४०	१०६९२२५	३४९	५३०३५२९२	२९०	४९५२०८२३	६७९	१०३६२५३४०
	जम्मा निर्णय	३४	९४८२०५	३३२	३९५८१७०२	२५४	३७११९७३७	६२०	७७६४९६४४
	लिलाम	४१	८४२०१७	३०४	६८३३३६७	२०३	६०७३९०६	५४८	१३७४९२९०
६	राजविराज								
	जिम्मेवारी संरका मुद्दा	०	०	०	०	०	०	०	०
	निर्णय (जिम्मेवारी)	०	०	०	०	०	०	०	०
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	०	०	०	०	०	०	०	०
	निर्णय (चालु)	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा दर्ता	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा निर्णय	०	०	०	०	०	०	०	०
	लिलाम	०	०	०	०	०	०	०	०
७	ठाडी								

सि.नं.	कार्यालय/विवरण	भन्सार कर्मचारी गस्तीबाट		सशस्त्र प्रहरीका विभिन्न निकायबाट		नेपाल प्रहरी विभिन्न निकायबाट		कुल जम्मा	
		संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	रकम
	जिम्मेवारी सरेका मुद्दा	२	३५०००	१९	१२२१०००	१	१२०००	२२	१२६८०००
	निर्णय (जिम्मेवारी)	२	३५०००	१९	१२२१०००	१	१२०००	२२	१२६८०००
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	३१	७९८०००	३४०	२४१७९०००	४४	२०६२०००	४१५	२७०३९०००
	निर्णय (चालु)	३४	९९६०००	३०४	२०३७४०००	४१	२७३००००	३७९	२४१०००००
	जम्मा दर्ता	३३	८३३०००	३५९	२५४०००००	४५	२०७४०००	४३७	२८३०७०००
	जम्मानिर्णय	३६	१०३१०००	३२३	२१५९५०००	४२	२७४२०००	४०१	२५३६८०००
	लिलाम	२७	५७८०००	२९६	४३९३०००	३४	८८००००	३५७	५८५१०००
८	सिराहा								
	जिम्मेवारी सरेका मुद्दा	७	१९१९५००	८२	९२४०५७५	२०	२७५१०८४	१०९	१३९११५९
	निर्णय (जिम्मेवारी)	६	१३३८५००	७१	३८४६३७५	३	१९९५५०	८०	५३८४४२५
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	२१	२८८३९८५	७१४	४९५३९१४३	६६	७५३१७१२	८०१	५९९५४०४०
	निर्णय (चालु)	५	२०४६९८५	२४१	१७२४५८६७	१२	३६६४५६०	२५८	२२९५७४१२
	जम्मा दर्ता	२८	४८०२६८५	७९६	५८७७९७१८	८६	१०२८२७९६	९१०	७३८६५१९९

सि.नं.	कार्यालय/विवरण	भन्सार कर्मचारी गस्तीबाट		सशस्त्र प्रहरीका विभिन्न निकायबाट		नेपाल प्रहरी विभिन्न निकायबाट		कुल जम्मा	
		संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	रकम
	जम्मा निर्णय	५	३४६१००	७१	३८४६३७५	३	१९९५५०	७९	४३९२०२५
	लिलाम	९	१५०२००	३०७	१३५२५३६१	३०	१०१२३६०	३४६	१४६८७९२१
९	जनकपुर								
	जिम्मेवारी सेरेका मुद्दा	५	२२५१२०	२३	३२६५८९१	५	५०००६०	३३	३९९१०७१
	निर्णय (जिम्मेवारी)	५	२२५१२०	२३	३२६५८९१	५	५०००६०	३३	३९९१०७१
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	३३	१०८४२५२	४८४	३९१९०७९४	१५४	२०२२१८२७	६७१	६०४९६८७३
	निर्णय (चालु)	२७	४३९४५५	४१९	१७०४५५६४	११८	३२४०७७७	५६४	२०७२५७९६
	जम्मा दर्ता	३८	१३०९३७२	५०७	४२४५६६८५	१५९	२०७२१८८७	७०४	६४४८७९४४
	जम्मा निर्णय	३२	६६४५७५	४४२	२०३११४५५	१२३	३७४०८३७	५९७	२४७१६८६७
	लिलाम	२८	७२६६०५	३०६	१३३४९४४८	८८	५८०५४२४	४२२	१९८८१४७७
१०	जलेश्वर								
	जिम्मेवारी सेरेका मुद्दा	०	०	३०	६२९४९०५	१७	२१५०४३९५	४७	२७७९९३००
	निर्णय (जिम्मेवारी)	०	०	२८	३६५६९०५	९	७८५८९०	३७	४४४२७९५

सि.नं.	कार्यालय/विवरण	भन्सार कर्मचारी गस्तीबाट		सशस्त्र प्रहरीका विभिन्न निकायबाट		नेपाल प्रहरी विभिन्न निकायबाट		कुल जम्मा	
		संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	रकम
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	१५	४५१४७०	३९३	५६२९६५९१	१८७	५३३९०५८५	५९५	११०१३८६४६
	निर्णय (चालु)	१५	४५१५०५	३६९	५३४३२१०८	१४८	४३९०२४२०	५३२	९७७८६०३३
	जम्मा दर्ता	१५	४५१४७०	४२३	६२५९१४९६	२०४	७४८९४९८०	६४२	१३७९३७९४६
	जम्मा निर्णय	१५	४५१५०५	३९७	५७०८९०१३	१५७	४४६८८३१०	५६९	१०२२२८८२८
	लिलाम	१५	२१४८६२	२५०	७८४२१६५	१४७	७२४८४२०	४१२	१५३०५४४७
११	सर्लाही								
	जिम्मेवारी सेरेका मुद्दा	३	४५०००	२४	११९०००००	५७	२४२३००००	८४	३६१७५०००
	निर्णय (जिम्मेवारी)	३	४५०००	१२	५९५४०००	२३	१०२३८०००	३८	१६२३७०००
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	१२३	३४८३६०००	४८२	४६९५७०००	३१६	३९६११०००	९२१	१२१४०४०००
	निर्णय (चालु)	८९	९०९००००	४२२	२७१९६०००	२६७	२३९५००००	७७८	६०२३६०००
	जम्मा दर्ता	१२६	३४८८१०००	५०६	५८८५७०००	३७३	६३८५१०००	१००५	१५७५७९०००
	जम्मा निर्णय	९२	९१३५०००	४३४	३३१५००००	२९०	३४१८८०००	८१६	७६४७३०००
	लिलाम	१००	३३३००००	४२२	१०१६००००	२६०	५७१४०००	७८२	१९२०४०००

सि.नं.	कार्यालय/विवरण	भन्सार कर्मचारी गस्तीबाट		सशस्त्र प्रहरीका विभिन्न निकायबाट		नेपाल प्रहरी विभिन्न निकायबाट		कुल जम्मा	
		संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	रकम
१२	गौर								
	जिम्मेवारी सरेका मुद्दा	०	०	४२	२२८१०४२	२५	५५६७०३४	६७	७८४८०७६
	निर्णय (जिम्मेवारी)	०	०	४४	२२८१०४२	२३	६६२१५३४	६७	८९०२५७६
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	२२	११७९१८०	४८१	३८६८८६०२	१५१	५५५१८१०६	६५४	९५३८५८८८
	निर्णय (चालु)	२१	८२६६९४	३९५	३४३४८१०५	१३३	५११४१६६०	५४९	८६३१६४५९
	जम्मा दर्ता	२२	११७९१८०	५२३	४०९६९६४४	१७६	६१०८५१४०	७२१	१०३२३३९६४
	जम्मा निर्णय	२१	८२६६९४	४३९	३६६२९१४७	१५६	५७७६३१९४	६१६	९५२१९०३५
	लिलाम	११	१०३३८७	३४३	३७२४०७५	२०५	२९८८६२३	५५९	६८१६०८५
१३	वीरगंज								
	जिम्मेवारी सरेका मुद्दा	२	१३७७१६२८	१११	४७८१७५७६	५१	२७२३५२९४	१६४	८८८२४४९८
	निर्णय (जिम्मेवारी)	०	०	७५	२३२७८०७०	१३	१०६६७१३४	८८	३३९४५२०४
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	२	६५२५७६४	१४९६	१५५३३८१२१	१५७	२४३८१९९१	१६५५	१८६२४५८७६
	निर्णय (चालु)	२	६५२५७६४	१३८५	२२१५०६२५०	१३२	२६५७९५९१	१५१९	२५४६११६०५

सि.नं.	कार्यालय/विवरण	भन्सार कर्मचारी गस्तीबाट		सशस्त्र प्रहरीका विभिन्न निकायबाट		नेपाल प्रहरी विभिन्न निकायबाट		कुल जम्मा	
		संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	रकम
	जम्मा दर्ता	४	२०२९७३९२	१६०७	२०३१५५६९७	२०८	५१६१७२८५	१८१९	२७५०७०३७४
	जम्मा निर्णय	२	६५२५७६४	१४६०	२४४७८४३२०	१४५	३७२४६७२५	१६०७	२८८५५६८०९
	लिलाम	३	९९३३४४७	२२९१	१२१४७२८१५	४३८	२९८६६९७४	२७३२	१६१२७३२४६
१४	त्रिवेणी								
	जिम्मेवारी सरेका मुद्दा	०	०	३	४७६८००	१३	३१५२७४३	१६	३६२९५४३
	निर्णय (जिम्मेवारी)	०	०	०	०	१५	२७७६३३	१५	२७७६३३
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	०	०	१६	२२६८३८५	२५	१३७९३९२५	४१	१६०६२३१०
	निर्णय (चालु)	०	०	१४	२९२७२९८	२५	१५८६३६८१	३९	१८७९०९७९
	जम्मा दर्ता	०	०	१९	२७४५१८५	३८	१६९४६६६८	५७	१९६९१८५३
	जम्मा निर्णय	०	०	१४	२९२७२९८	४०	१६१४१३१४	५४	१९०६८६१२
	लिलाम	०	०	११	११०२१३५	५४	५५६६५१९	६५	६६८८६५४
१५	महेशपुर								
	जिम्मेवारी सरेका मुद्दा	०	०	१६	२२१९२७२	२८	१६९१५५५१	४४	१९१३४८२३

सि.नं.	कार्यालय/विवरण	भन्सार कर्मचारी गस्तीबाट		सशस्त्र प्रहरीका विभिन्न निकायबाट		नेपाल प्रहरी विभिन्न निकायबाट		कुल जम्मा	
		संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	रकम
	निर्णय (जिम्मेवारी)	०	०	०	०	०	०	०	०
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	८	४६१३१०	४१७	६०२८८३४९	२४२	४७२३०९३५	६६७	१०७९८०५९४
	निर्णय (चालु)	१	४१४००	७९	७९१८४५०	४७	६१७१२४४	१२७	१४१३१०९४
	जम्मा दर्ता	८	४६१३१०	४३३	६२५०७६२१	२७०	६४१४६४८६	७११	१२७११५४१७
	जम्मा निर्णय	१	४१४००	७९	७९१८४५०	४७	६१७१२४४	१२७	१४१३१०९४
	लिलाम	३	३७९१३	१५१	८४१२६२०	११५	३५२१६२४	२६९	११९७२१५७
१६	भैरहवा								
	जिम्मेवारी सेरेका मुद्दा	७	२९६३०२०	४४	१५६६६८५८	२१९	३७०८६३३२	२७०	५५७०७०१०
	निर्णय (जिम्मेवारी)	७	२९६३०२०	४३	१४३६६८५८	२१८	३५४३६३३२	२६८	५२७६६२१०
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	६	१९०५८३	५५५	५८०९५०५७	७८१	९८३५०५५६	१३४२	१५६६३६१९६
	निर्णय (चालु)	५७	६६५६७४४	७१	५६४६२९०४	१२८	२२११९६४८	२५६	८५२३९२९६
	जम्मा दर्ता	१३	३१५३६०३	५९९	७३७५२७१५	१०००	१३५४३६८८८	१६१२	२१२३४३२०६
	जम्मा निर्णय	६४	९६१९७६४	११४	७०८२९७६२	३४६	५७५५५९८०	५२४	१३८००५५०६

सि.नं.	कार्यालय/विवरण	भन्सार कर्मचारी गस्तीबाट		सशस्त्र प्रहरीका विभिन्न निकायबाट		नेपाल प्रहरी विभिन्न निकायबाट		कुल जम्मा	
		संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	रकम
	लिलाम	१३	३०४२१८८	४४९	१४२४८७५९	५७९	२१५८१३३१	१०४१	३८८७२२७८
१७	सुठौली								
	जिम्मेवारी सेरका मुद्दा	१	५८८०	१५	२१६६३६२	१३	४२९९४१५	२९	६४७१६५७
	निर्णय (जिम्मेवारी)	१	५८८०	१३	७१९६२	११	१८१३१६५	२५	२५३१००७
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	२२	७५९४१८	२०९	१८२४८३५७	८३	६३०८५१५	३१४	२५३१६२९०
	निर्णय (चालु)	१९	७१४२३०	१८०	१४५८९४२४	६५	४६९०३७८	२६४	१९९९४०३२
	जम्मा दर्ता	२३	७६५२९८	२२४	२०४१४७१९	९६	१०६०७९३०	३४३	३१७८७९४७
	जम्मा निर्णय	२०	७२०११०	१९३	१५३०१३८६	७६	६५०३५४३	२८९	२२५२५०३९
	लिलाम	२४	५१२१६१	४०८	५८५८६१७	१२१	१८२६३९६	५५३	८१९७१७४
१८	कृष्णनगर								
	जिम्मेवारी सेरका मुद्दा	०	०	१८	१००४३६०	३	१४२५४५०	२१	२४२९८१०
	निर्णय (जिम्मेवारी)	०	०	१८	१००४३६०	३	१४२५४५०	२१	२४२९८१०
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	४७	५५३३१७८	४७२	२५६७२११७	१३३	१२९२६९५०	६५२	४४१३२२४५

सि.नं.	कार्यालय/विवरण	भन्सार कर्मचारी गस्तीबाट		सशस्त्र प्रहरीका विभिन्न निकायबाट		नेपाल प्रहरी विभिन्न निकायबाट		कुल जम्मा	
		संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	रकम
	निर्णय (चालु)	४५	४७४०८३३	३९१	१७५३३८६८	९४	८५४४४९	५३०	३०८१९१५०
	जम्मा दर्ता	४७	५५३३१७८	४९०	२६६७६४७७	१३६	१४३५२४००	६७३	४६५६२०५५
	जम्मा निर्णय	४५	४७४०८३३	४०९	१८५३८२२८	९७	९९६९८९९	५५१	३३२४८९६०
	लिलाम	४५	९२८५३०	३०२	५७१९१००	११५	२८८४००९	४६२	९५३१६३९
१९	कोइलावास								
	जिम्मेवारी सेरेका मुद्दा	०	०	२	१४२००	१	१५७६४५	३	१७१८४५
	निर्णय (जिम्मेवारी)	०	०	२	१४२००	१	१५७६४५	३	१७१८४५
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	०	०	२०	१८२९८९३	३०	२०५९५३०	५०	३८८९४२३
	निर्णय (चालु)	०	०	९	९२२९४०	१२	९५८३५०	२१	१८८१२९०
	जम्मा दर्ता	०	०	२२	१८४४०९३	३१	२२१७१७५	५३	४०६१२६८
	जम्मा निर्णय	०	०	११	९३७१४०	१३	१११५९९५	२४	२०५३१३५
	लिलाम	०	०	१७	९५५००४	२१	१२०९५००	३८	२१६४५०४
२०	नेपालगन्ज								

सि.नं.	कार्यालय/विवरण	भन्सार कर्मचारी गस्तीबाट		सशस्त्र प्रहरीका विभिन्न निकायबाट		नेपाल प्रहरी विभिन्न निकायबाट		कुल जम्मा	
		संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	रकम
	जिम्मेवारी सेरेका मुद्दा	२	७९१३०	२३५	१७३६३४४२	७४	७४८३८७०	३११	२४९२६४४२
	निर्णय (जिम्मेवारी)	०	०	०	०	०	०	०	०
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	८	२८५७९०	१०५४	८१३१६५०८	२७९	३७९११६०५	१३४१	११९५१३९०३
	निर्णय (चालु)	४	१२७७८०	७५०	६११७३०९७	१८०	२१२८२२५९	९३४	८२५८३१३६
	जम्मा दर्ता	१०	३६४९२०	१२८९	९८६७९९५०	३५३	४५३९५४७५	१६५२	१४४४४०३४५
	जम्मा निर्णय	४	१२७७८०	७५०	६११७३०९७	१८०	२१२८२२५९	९३४	८२५८३१३६
	लिलाम	३	१२०५९१	३५६	९७३११९३	१११	७४३७५४४	४७०	१७२८९३२८
२१	राजापुर								
	जिम्मेवारी सेरेका मुद्दा	०	०	०	०	०	०	०	०
	निर्णय (जिम्मेवारी)	०	०	०	०	०	०	०	०
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	०	०	०	०	०	०	०	०
	निर्णय (चालु)	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा दर्ता	०	०	०	०	०	०	०	०

सि.नं.	कार्यालय/विवरण	भन्सार कर्मचारी गस्तीबाट		सशस्त्र प्रहरीका विभिन्न निकायबाट		नेपाल प्रहरी विभिन्न निकायबाट		कुल जम्मा	
		संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	रकम
	जम्मा निर्णय	०	०	०	०	०	०	०	०
	लिलाम	०	०	०	०	०	०	०	०
२२	सती								
	जिम्मेवारी सेरेका मुद्दा	०	०	१७	५६८३९०	७	२३९८६४०	२४	२९६७०३०
	निर्णय (जिम्मेवारी)	०	०	१६	५६८३९०	८	१५६८००	२४	७२५१९०
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	३	४२३४०	३४४	२५८३१४६८	९०	१२२३०९७०	४३७	३८१०४७७८
	निर्णय (चालु)	३	१५८२४	३३५	२३८३७८०८	८३	११३१८८००	४२१	३५१७२४३२
	जम्मा दर्ता	३	४२३४०	३६१	२६३९९८५८	९७	१४६२९६१०	४६१	४१०७१८०८
	जम्मा निर्णय	३	१५८२४	३५१	२४४०६१९८	९१	११४७५६००	४४५	३५८९७६२२
	लिलाम	४	२९४६०	११५	१५४४१६२	९७	२०२५०४०	२१६	३५९८६६२
२३	कैसाली								
	जिम्मेवारी सेरेका मुद्दा	०	०	३७	२७२७०००	१३	७२४८०००	५०	९९७५०००
	निर्णय (जिम्मेवारी)	०	०	३६	२३९९०००	७	३१९००००	४३	५५८९०००

सि.नं.	कार्यालय/विवरण	भन्सार कर्मचारी गस्तीबाट		सशस्त्र प्रहरीका विभिन्न निकायबाट		नेपाल प्रहरी विभिन्न निकायबाट		कुल जम्मा	
		संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	रकम
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	१	१००००	९६१	९६५३६०००	१६५	३५२९४०००	११२७	१३१८४००००
	निर्णय (चालु)	०	०	८९१	७६९६००००	१७२	२३३१५०००	१०६३	१००२७५०००
	जम्मा दर्ता	१	१००००	९९८	९९२६३०००	१७८	४२५४२०००	११७७	१४१८१५०००
	जम्मा निर्णय	०	०	९२७	७९३५९०००	१७९	२६५०५०००	११०६	१०५८६४०००
	लिलाम	०	०	१४९	२२७००००	४९	८४४०००	१९८	३११४०००
२४	कन्बनपुर								
	जिम्मेवारी सेरेका मुद्दा	०	०	३२	२९४८२२०	६	६८१६६०	३८	३६२९८८०
	निर्णय (जिम्मेवारी)	०	०	३०	२४२४३५०	६	६२०५३०	३६	३०४४८८०
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	३	२४६०००	९८१	६३८२७७१९	२७७	४०७११७१९	१२६१	१०४७८५४३८
	निर्णय (चालु)	३	२४६०००	९४७	६७९२९३२४	२६०	३६००८७८७	१२१०	१०४१८४१११
	जम्मा दर्ता	३	२४६०००	१०१३	६६७५९३९	२८३	४१३९३३७९	१२९९	१०८४१५३१८
	जम्मा निर्णय	३	२४६०००	९७७	७०३५३६७४	२६६	३६६२९३१७	१२४६	१०७२२८९९१
	लिलाम	१	१६००००	४०९	६८२४५३६	२३८	५३१७७४१	६४८	१२३०२२७७

सि.नं.	कार्यालय/विवरण	भन्सार कर्मचारी गस्तीबाट		सशस्त्र प्रहरीका विभिन्न निकायबाट		नेपाल प्रहरी विभिन्न निकायबाट		कुल जम्मा	
		संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	रकम
२५	महाकाली								
	जिम्मेवारी सेरेका मुद्दा	०	०	०	०	०	०	०	०
	निर्णय (जिम्मेवारी)	०	०	०	०	०	०	०	०
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	०	०	०	०	०	०	०	०
	निर्णय (चालु)	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा दर्ता	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा निर्णय	०	०	०	०	०	०	०	०
	लिलाम	०	०	०	०	०	०	०	०
२६	दार्चुला								
	जिम्मेवारी सेरेका मुद्दा	०	०	१	१४१००००	४	२०७३०००	५	३४८३०००
	निर्णय (जिम्मेवारी)	०	०	३	१०५३५५०	३	४२३७०	६	१०९५९२०
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	०	०	४	१०७०१५०	४	९५७५०	८	११६५९००
	निर्णय (चालु)	०	०	४	२४६३५५०	३	४२३७०	७	२५०५९२०

सि.नं.	कार्यालय/विवरण	भन्सार कर्मचारी गस्तीबाट		सशस्त्र प्रहरीका विभिन्न निकायबाट		नेपाल प्रहरी विभिन्न निकायबाट		कुल जम्मा	
		संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	रकम
	जम्मा दर्ता	०	०	५	२४८०१५०	८	२१६८७५०	१३	४६४८९००
	जम्मा निर्णय	०	०	७	३५१७१००	६	८४७४०	१३	३६०१८४०
	लिलाम	०	०	१	७८३०९०	६	१११३१८५	७	१८९६२७५
२७	रसुवा								
	जिम्मेवारी सरेका मुद्दा	३	३६६१६०	२९	६९००६८२	१८	१२२२०७५१	५०	१९४८७५९३
	निर्णय (जिम्मेवारी)	३	३६१६०	१७	४४०१८००	११	४३५९८८७	३१	८७९७८४७
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	१७	१८२९०४८०	२५	१०२९७५००	१९	८१९५१०९	६१	३६७८३०८९
	निर्णय (चालु)	७	६२७५०००	११	१४५७१३०	३	१८५३५४	२१	७९१७४८४
	जम्मा दर्ता	२०	१८६५६६४०	५४	१७१९८१८२	३७	२०४१५८६०	१११	५६२७०६८२
	जम्मा निर्णय	१०	६३१११६०	२८	५८५८९३०	१४	४५४५२४१	५२	१६७१५३३१
	लिलाम	१०	४०१५५००	२	६८१००	६	४०७१००	१८	४४९०७००
२८	तातोपानी								
	जिम्मेवारी सरेका मुद्दा	४	१३२३००	७	२५६४१०	०	०	११	३८८७१०

सि.नं.	कार्यालय/विवरण	भन्सार कर्मचारी गस्तीबाट		सशस्त्र प्रहरीका विभिन्न निकायबाट		नेपाल प्रहरी विभिन्न निकायबाट		कुल जम्मा	
		संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	रकम
	निर्णय (जिम्मेवारी)	३	११९८००	६	१४४४५०	०	०	९	२६४२५०
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	२२	१५८४२२१	८७	२३५८७५८५	७	३६१०१४५७	११६	६१२७३२६३
	निर्णय (चालु)	१५	१०३२०००	५१	९४५०१४०	४	६८८८०५७	७०	१७३७०१९७
	जम्मा दर्ता	२६	१७१६५२१	९४	२३८४३९९५	७	३६१०१४५७	१२७	६१६६१९७३
	जम्मा निर्णय	१८	११५१८००	५७	९५९४५९०	४	६८८८०५७	७९	१७६३४४४७
	लिलाम	०	०	४०	२६९५८४९	१	१६१५९	४१	२७१२००८
२९	त्रि.वि. भन्सार								
	जिम्मेवारी सेरेका मुद्दा	१६१	१२६४२३८११	०	०	२४८	३४१४५७५७	४०९	१६०५६९५६८
	निर्णय (जिम्मेवारी)	३	२९९०४१४	०	०	१९	३०५८१२९०	२२	३३५७१७०४
	चालु आ.व.दर्ता मुद्दा	६	१९२५८७९७	०	०	१८०	१९२७१४१८५	१८६	२११९७२९८२
	निर्णय (चालु)	३	१०६१६२१४	०	०	८६	४४४४९५४१	८९	५५०६५७५५
	जम्मा दर्ता	१६७	१४५६८२६०८	०	०	४२८	२२६८५९९४२	५९५	३७२५४२५५०
	जम्मा निर्णय	६	१३६०६६२८	०	०	१०५	७५०३०८३१	१११	८८६३७४५९

सि.नं.	कार्यालय/विवरण	भन्सार कर्मचारी गस्तीबाट		सशस्त्र प्रहरीका विभिन्न निकायबाट		नेपाल प्रहरी विभिन्न निकायबाट		कुल जम्मा	
		संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा संख्या	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	प्रतिवेदन मुल्य	मुद्दा	रकम
	लिलाम	०	०	०	०	१२८	९२९६०२३२	१२८	९२९६०२३२
	जिम्मेवारी सेरेको कुल	२०१	१५३६६८५४९	८९८	१७२९५८८६२	९००	२५५८२८३०६	१९९९	५८२४५५७१७
	चालु आ.व.को कुल	४५६	१०१२६८३८८	१०९६२	१०५०२९६०५१	४००५	८५४०६२९४७	१५४२३	२००५६२७३८६
	जम्मा दर्ता मुद्दा	६५७	२५४९३६९३७	११८६०	१२२३२५४९१३	४९०५	११०९८९१२५३	१७४२२	२५८८०८३१०३
	निर्णय (जिम्मेवारी)	३३	७७५८८९४	५०८	८३५१९८७३	४०७	११३९४४४३५	९४८	२०५२२३२०२
	निर्णय (चालु आ.व.)	४०६	५३४६९८२८	८३४९	८४२९२९८८७	२५३५	४३९०५८१७९	११२९०	१३३५४५७८९४
	निर्णय भएका जम्मा मुद्दा	४५६	५८१८९३३७	८५९६	९०६९९५७८९	२९२५	५४८१८२९४४	११९५४	१५१३३६८०७०
	जम्मा लिलामी मुद्दा	३४८	२४९७७१४५	७७३४	२६२४३४३७५	३३५६	२१७७५१७५२	११४३८	५०५१६३२७२

अनुसूची ८ आ.व. २०८२/८३ को वार्षिक वित्तिय प्रगति

रकम रु. हजारमा

बजेट शीर्षक	आयोजनाको नाम	चालु खर्च			पूँजीगत खर्च			कुल जम्मा		
		वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	प्रगति %	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	प्रगति %	कुल वार्षिक बजेट	कुल वार्षिक खर्च	प्रगति %
३०५०३०११	भन्सार विभाग	137,384.38	127,481.00	92.79	275,866.00	97,542.00	35.36	413,250.377	225,023.00	54.45
३०५०३०१२	भन्सार कार्यालयहरू	1,269,073.39	1,083,357.00	85.37	79,809.00	62,072.00	77.78	1,348,882.389	1,145,429.00	84.92
३०५०३१०१	भन्सार सुधार कार्यक्रम	150,700.00	37,502.00	24.89	574,050.00	220,827.00	38.47	724,750.000	258,329.00	35.64
जम्मा	जम्मा	1,557,157.77	1,248,340.00	203.05	929,725.00	380,441.00	151.61	2,486,882.77	1,628,781.00	65.49

अनुसूची ९

आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को भन्सार विभागको वार्षिक कार्ययोजना

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय		सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक			शाखा/निकाय		
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२			
१. संकलन तथा वेरुजु																			
१.१	वार्षिक राजश्व लक्ष्य निर्धारण तथा बाँडफाइ गर्ने	कार्यालयहरूको लागि वार्षिक राजश्वको लक्ष्य निर्धारण र अद्यावधिक गर्ने	आर्थिक वर्ष २०८३/८४ मा रु ६ खर्ब २८ अर्ब ७ करोड ४९ लाख ६५ हजार	छात्र १२ छात्र १२ छात्र १२	छात्र ०५ छात्र ०५ छात्र ०५	छात्र ०५ छात्र ०५ छात्र ०५	छात्र ०५ छात्र ०५ छात्र ०५	छात्र ०५ छात्र ०५ छात्र ०५	छात्र ०५ छात्र ०५ छात्र ०५	छात्र ०५ छात्र ०५ छात्र ०५	छात्र ०५ छात्र ०५ छात्र ०५	छात्र ०५ छात्र ०५ छात्र ०५	छात्र ०५ छात्र ०५ छात्र ०५	छात्र ०५ छात्र ०५ छात्र ०५	संकलन तथा वेरुजु शाखा	सूचना प्रविधि/तथ्याङ्क शाखा			
१.२	वेरुजु फर्छुवाँट गर्ने	कुल वेरुजु (चालु र वक्यौता दुवै-मुद्दामा गएको बाहेक) को ६०% वेरुजु फर्छुवाँट गर्ने		निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	संकलन तथा वेरुजु शाखा	भन्सार कार्यालयहरू र विनियोजनतर्फ आर्थिक प्रशासन शाखा			
१.३		वेरुजु फर्छुवाँट सम्बन्धमा ठूला भन्सार कार्यालयहरूमा प्रशिक्षण तथा	प्रशिक्षण सम्पन्न प्रतिवेदन	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	संकलन तथा वेरुजु शाखा	सामान्य प्रशासन शाखा			
१.४				निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	संकलन तथा वेरुजु शाखा				

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय		सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक					
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२			
		तालिम संचालन गर्ने																	
१.५		विभागीय र कार्यलयस्तरमा वेरुजुको तथ्याङ्क दुरुस्त राख्ने	वेरुजुको अद्यावधिक तथ्याङ्क प्रतिवेदन	१०० प्रति	१०० प्रति	१०० प्रति	१०० प्रति	१०० प्रति	१०० प्रति	१०० प्रति	१०० प्रति	१०० प्रति	१०० प्रति	१०० प्रति	१०० प्रति	संकलन तथा वेरुजु शाखा	सम्बन्धित भन्सार कार्यालयहरू		
१.६		व्यवस्थापन गोष्ठीसँगै वेरुजु फर्छुयौट सम्बन्धी छुट्टै कार्यशाला संचालन गर्ने	कार्यशाला सम्पन्न प्रतिवेदन	१०० प्रति	१०० प्रति	१०० प्रति	१०० प्रति	१०० प्रति	१०० प्रति	१०० प्रति	१०० प्रति	१०० प्रति	१०० प्रति	१०० प्रति	१०० प्रति	संकलन तथा वेरुजु शाखा	सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा		
२. नीति महसुल																			
कार्य विधिहरू तयार गर्ने।	भन्सार ऐन, भन्सार महसुल ऐन, भन्सार नियमावली तथा भन्सार महसुल नियमावली तथा आर्थिक विधेयक बमोजिमको भन्सार कार्यविधि तयार गर्न कार्यदल गठन, अन्तरक्रिया, छलफल तथा अन्तिम मस्यौदा तयार गर्ने ।	कार्यविधि तयार हुने	१०० प्रति													नीति महसुल शाखा	भन्सार विभाग		

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक				
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
महसुल दर सुधार एवम् समायोजन गर्ने ।	स्वदेशी उद्योगहरूलाई संरक्षण पुग्ने गरी भन्सार महसुल दर परिमार्जन गर्न प्रस्ताव गर्ने ।	महसुल दर परिमार्जन गर्न प्रस्ताव भएको हुने ।	के.पि.०											नीति महसुल शाखा	भन्सार कार्यालयहरू तथा सरोकारवाला निकायहरू			
	एकै प्रकृतिका वस्तुको भन्सार दर सम्भव भएसम्म समान कायम हुने गरी समायोजन गर्न प्रस्ताव गर्ने ।	महसुल दर समायोजन गर्न प्रस्ताव गरिएको हुने ।	के.पि.०											नीति महसुल शाखा	भन्सार कार्यालयहरू तथा सरोकारवाला निकायहरू			
	वस्तु पैठारी भई आएको अवस्थामा भौतिक परीक्षण गर्दा विशेषता, स्वरूप, अवस्था जस्ता विषय पहिचान गर्न कठिन हुने वस्तुहरूको समान महसुल दर कायम हुने गरी समायोजन गर्न प्रस्ताव गर्ने ।	महसुल दर समायोजन गर्न प्रस्ताव गरिएको हुने ।	के.पि.०											नीति महसुल शाखा	भन्सार कार्यालयहरू तथा सरोकारवाला निकायहरू			

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक				
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
	भन्सार महसुल छुटका प्रावधानहरूलाई क्रमशः हटाई भन्सार दरवन्दीमा नै समायोजन गर्ने प्रस्ताव भएको हुने।	महसुल छुटका प्रावधानहरूलाई भन्सार दरवन्दीमा नै समायोजन गर्न प्रस्ताव भएको हुने।	केन्द्र ७												नीति महसुल शाखा	भन्सार कार्यालयहरू तथा सरोकारवाला निकायहरू		
	भन्सार बिन्दुबाट विभिन्न शीर्षकमा प्रदान गरिने छुट सुविधाको अध्ययन गरी व्यवस्थित गर्न सुझाव प्रस्तुत गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन पेश भएको हुने।	केन्द्र ७												नीति महसुल शाखा	भन्सार कार्यालयहरू तथा सरोकारवाला निकायहरू		
	भन्सार विभागको आर्थिक वर्ष २०८४/८५ को नीति पत्र तयार गर्ने।	नीति पत्र तयार भई प्रस्ताव गरिएको हुने।	केन्द्र ७												नीति महसुल शाखा	भन्सार कार्यालयहरू तथा सरोकारवाला निकायहरू		
	वस्तुको वर्गीकरणलाई स्पष्ट गर्न हार्मोनाइज्ड प्रणालीमा थप राष्ट्रिय उपशीर्षक तोक्न प्रस्ताव गर्ने।	हार्मोनाइज्ड प्रणाली अनुरूप आवश्यक राष्ट्रिय उपशीर्षक प्रस्ताव भएको हुने।	केन्द्र ७												नीति महसुल शाखा	भन्सार कार्यालयहरू तथा सरोकारवाला निकायहरू		

सि. नं.	नीति तथा कार्यक्रम / वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय		सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक					
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२			
		अधिक ऐनमार्फत महसुल दर तथा कानूनमा भएको परिवर्तन अनुरूप आशिकुडा प्रणाली अद्यावधिक भएको हुने।	कटेन ७													नीति महसुल शाखा	भन्सार कार्यालयहरू तथा सरोकारवाला निकायहरू		
प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजना गर्ने।	विधेयकबाट भएको परिवर्तन तथा संशोधनको विषयमा स्थलगत प्रशिक्षण कार्यक्रम संचालन गर्ने	प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुने।	कटेन ८	नति												नीति महसुल शाखा	भन्सार कार्यालयहरू		
भन्सार सम्बन्धी सामग्री प्रकाशन गर्ने।	अंग्रेजी भाषामा भन्सार महसुल दरवन्दी किताब तयार गर्ने।	भन्सार महसुल दरवन्दी पुस्तक प्रकाशित भएको हुने ।	कटेन ७	आग												नीति महसुल शाखा	भन्सार कार्यालयहरू		

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक		दोस्रो त्रैमासिक		तेस्रो त्रैमासिक		चौथो त्रैमासिक							
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
	नेपाली तथा अंग्रेजी भाषामा भन्सार ऐन नियम संग्रह, किताब तयार गर्ने।	पुस्तक तयार भएको हुने।	कृते ७													नीति महसुल शाखा	कानून किताब व्यवस्था समिति	
३. सूचना प्रविधि प्रणाली स्वचालन तथा विकास																		
३.१	RMIS मार्फत भुक्तानी हुने व्यवस्था गर्ने।		RMIS सँग समन्वय भएको हुने														अर्थ मन्त्रालय/मलेनिका	
३.२	आर्थिकुडा वर्डको SLA अनुसार UNCTAD लाई भुक्तानि गर्ने		भुक्तानी भएको हुने	कृते ७											वृत्त			
३.३	प्रज्ञापनपत्र प्रणालीमा दर्ता भैसकेपछि कार्यालयद्वारा थप कागजात माग गर्न मिल्ने गरी Online Query प्रणाली थप ५ वटा भन्सार कार्यालयमा विस्तार गर्ने।		Online Query प्रणाली विस्तार भएको हुने	कृते ७													सूचना प्रविधि प्रणाली स्वचालन तथा विकास	
३.४	सिगल विण्डो प्रणाली विकासकर्तालाई सपोर्ट सभिसको भुक्तानी		भुक्तानी भएको हुने ।	कृते ७													मन्त्रालय	
३.५	सिगल विण्डो प्रणाली विकासको सफ्टवेयर निर्माण कम्पनीको भुक्तानी		भुक्तानी भएको हुने ।	कृते २												मन्त्रालय		
३.६	क्वालिटी एण्डभाइजरी फर्मसम्बन्धी परामर्श		सम्झौता भएको हुने।	कृते ७														

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/तिकाय	सहयोगी तिकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक				
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
३.७	डेटा सेन्टरको Database को Service Level Agreement (SLA) गर्ने		Service Level Agreement (SLA) भएको हुने।	९ पटक														
३.८	भन्सार कार्यालयमा Lab module विस्तार गर्ने		४ वटा भन्सार कार्यालयहरूमा Lab Module लागू भएको हुने	४ भन्सार कार्यालयहरूमा											मन्त्रालय		सम्बन्धित भन्सार कार्यालयहरू	
३.९	Inward/Outward Process सम्बन्धी प्रणाली विकास गरी लागू गर्ने		प्रणाली विकास भई लागू भएको हुने।	९ पटक												मन्त्रालय	भन्सार विभाग मातहतका भन्सार कार्यालयहरू	
३.१०	आशिकुडा प्रणाली र सो सम्बन्धी अतिरिक्त मोड्युलहरू कार्यान्वयन एवम् विस्तार		मोड्युलहरू कार्यान्वयन एवम् विस्तार भएको हुने।													मन्त्रालय	सम्बन्धित भन्सार कार्यालयहरू	
३.११	भन्सार विभागको आशिकुडा प्रणाली, आन्तरिक राजस्व विभागको एकीकृत कर प्रणाली र राजस्व अनुसन्धान विभागको वस्तु तथा ढुवानी साधनको अनुगमन प्रणालीबीच API माफत अन्तरआबद्धता कायम गर्ने।		अन्तरआबद्धता कायम भएको हुने	९ पटक												मन्त्रालय	भन्सार, आन्तरिक राजस्व, राजस्व अनुसन्धान विभाग	

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/तिकाय	सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक				
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
३.१२		Asycuda World प्रणालीको लागि Middleware Framework खरिद गर्ने ।	खरिद भएको हुने	१००%												सम्पन्न		
४. जोखिम व्यवस्थापन																		
४.१	भन्सारमा कार्यरत जनशक्तिको जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी क्षमता विकास गर्ने	जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम	तालिम सम्पन्न भएको हुने	१००%												जोखिम व्यवस्थापन शाखा	सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा	
४.२	भन्सार जोखिम व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउने	केन्द्रीय जोखिम व्यवस्थापन समिति र इकाईको बैठक सञ्चालन, तथ्याङ्क तथा सुचना विश्लेषण र छनोट प्रणाली अद्यावधिक गर्ने	बैठक सम्पन्न भएको हुने	१००%												जोखिम व्यवस्थापन शाखा	विभागका सम्बन्धित शाखाहरू	
४.३		जोखिमका सूचक, रिजिष्टर निर्माण र प्रोफाइल अद्यावधिक गर्ने	जोखिमका सूचक अद्यावधिक भएको हुने	१००%												जोखिम व्यवस्थापन शाखा	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा/सूचना प्रविधि प्रणाली स्वचालन तथा विकास शाखा	

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम / वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.ब. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय				
					प्रथम त्रैमासिक				दोस्रो त्रैमासिक				तेस्रो त्रैमासिक						चौथो त्रैमासिक			
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२			जोखिम व्यवस्थापन शाखा	सूचना प्रविधि प्रणाली स्वचालन तथा विकास शाखा/ भन्सार कार्यालयहरू		
		Customs Risk Management System (CRMs) अद्यावधिक गर्ने	प्रणाली अद्यावधिक भएको हुने	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	जोखिम व्यवस्थापन शाखा	सूचना प्रविधि प्रणाली स्वचालन तथा विकास शाखा/ भन्सार कार्यालयहरू					
४.४	अन्तर निकाय समन्वय प्रभावकारी बनाउने	राष्ट्रिय रुपमा नियमनकारी निकायसँग जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी छलफल तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम आयोजना	छलफल तथा अन्तरक्रिया सम्पन्न भएको हुने	०							०				०	जोखिम व्यवस्थापन शाखा	सम्बन्धित राष्ट्रिय नियमनकारी निकायहरू					
४.५	Blue Lane Implementation	भन्सार छनोट प्रणाली कार्यसञ्चालन निर्देशिका र PCA कार्यविधिमा व्यवस्था गरी भन्सारमा "अघि जौचपास पछि परीक्षण"को सिद्धान्तमा आधारित Blue Lane कार्यान्वयनमा ल्याउने	कार्यान्वयन भएको हुने	०							०					जोखिम व्यवस्थापन शाखा	भन्सार कार्यालयहरू					

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.ब. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक				
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
					५. अनुगमन													
५.१	आन्तरिक अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन	कार्यालयहरूको स्थलगत अनुगमन गर्ने	अनुगमन प्रतिवेदन।	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	अनुगमन शाखा	भन्सार विभाग		
५.२	मुद्दा व्यवस्थापन प्रणाली अद्यावधिक	प्रणाली अद्यावधिक गर्ने ।	प्रणाली अद्यावधिक भएको हुने ।	०	१	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	अनुगमन शाखा	योजना तथा अन्तराष्ट्रिय सम्बन्ध		
५.३	PBIMS अद्यावधिक गर्ने	PBIMS को अद्यावधिक गर्ने ।	प्रणाली अद्यावधिक भएको हुने ।	०	१	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	अनुगमन शाखा	सूचना प्रविधी तथा प्रणाली सुधार		
५.४	आशिकुडा लागेका सबै भन्सार कार्यालयहरूको PBIMS अनुगमन मूल्यांकन	मुख्य ५ वटा भन्सार कार्यालयहरूको अनुगमन गर्ने ।	अनुगमन प्रतिवेदन।	२५	१	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	अनुगमन शाखा			
६. प्रत्यक्ष निगरानी																		
६.१	भन्सार कानूनको परिपालना गराउने	भन्सार कार्यालयहरूमा घोषणा भएका प्रज्ञापनपत्रहरू जोखिमका आधारमा प्रत्यक्ष अनुगमन गर्ने ।	प्रत्यक्ष अनुगमनको पृष्ठपोषणबाट प्राप्त थप राजस्व	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	प्रत्यक्ष निगरानी शाखा	भन्सार कार्यालयहरू		

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय		सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक		दोस्रो त्रैमासिक		तेस्रो त्रैमासिक		चौथो त्रैमासिक								
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२			
६.२		भन्सार जाँचपास भएका वस्तुको अनलाईन अनुगमन वा प्राप्त सूचनाको आधारमा छड्के परीक्षण गर्ने/गराउने।	छड्के परीक्षण प्रतिवेन	१०० प्रतिशत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	प्रत्यक्ष निगरानी शाखा सम्बन्धित भन्सार कार्यालय		
६.३		प्रत्यक्ष अनुगमन गर्दा महसुल छुट भएको पाइएमा सम्बन्धित भन्सार कार्यालयलाई असुल गर्न निर्देशन दिने।	असुल भएको थप महसुलको अंक	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	प्रत्यक्ष निगरानी शाखा भन्सार कार्यालयहरू		
६.४		प्रत्यक्ष अनुगमनबाट भन्सार प्रक्रिया तथा कानूनहरूको परिपालन नगर्ने निकासी/पैठारी कर्ता र भन्सार एजेन्टहरूको सूची तयार गरी विभागको	अद्यावधिक सूची	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत	प्रत्यक्ष निगरानी शाखा भन्सार कार्यालयहरू		

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय		
					प्रथम त्रैमासिक		दोस्रो त्रैमासिक		तेस्रो त्रैमासिक		चौथो त्रैमासिक									
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२				
		सम्बन्धित शाखालाई मासिकरूपमा उपलब्ध गराउने।																		
६.५		प्रत्यक्ष निगरानी शाखाबाट भएको कामको मासिक एवम् वार्षिक प्रगति विवरण तयार गर्ने ।	प्रगति विवरण	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	ने.ने.ने.	प्रत्यक्ष निगरानी शाखा	भन्सार कार्यालयहरू			
६.६		IP Camera थप भन्सार कार्यालयहरूमा विस्तार गर्ने ।	IP Camera विस्तार भएको कार्यालय	५ वटा कोटिपोलिस	-	-	७			७	७	-	-	७	-	सम्बन्धित भन्सार कार्यालय	भन्सार विभाग/ प्रत्यक्ष निगरानी शाखा			
६.७		प्रत्यक्ष निगरानीबाट देखिएका कैफियतको विवरण जोखिम व्यवस्थापन शाखालाई मासिकरूपमा उपलब्ध गराउने	उपलब्ध गराएको विवरण	७ कोटिपोलिस	७	७	७	७	७	७	७	७	७	७	७	प्रत्यक्ष निगरानी शाखा	जोखिम व्यवस्थापन शाखा			

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम / वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक				
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
					७. अनुसन्धान तथा अनुपालन													
७.१	भन्सार कानूनको परिपालना गराउने	भन्सार कानूनहरूको स्वैच्छिक अनुपालन सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	कार्यक्रम सञ्चालन	के २५ २													अनुसन्धान शाखा	भन्सार कार्यालयहरू
७.२	व्यापार सम्बद्ध शुद्धीकरण निर्धारण कार्यालाई प्रभावकारी बनाउने	भन्सार सम्बद्ध सम्पत्ति शुद्धीकरण कसूरको अनुसन्धान सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम	कार्यक्रम संचालन	के २५ ७													अनुसन्धान शाखा	भन्सार कार्यालयहरू

सि. नं.	नीति तथा कार्यक्रम / वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक				
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
		व्यापार सम्बद्ध सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धमा भेल्लो, विराटनगर, वीरगंज, भैरहवा र त्रि.वि.स्थल भन्सार कार्यालयहरूबाट कम्तीमा १/१ वटा कसूरको अनुसन्धान गर्ने।	प्रतिवेदन तयार हुने	२५											सम्बन्धित भन्सार कार्यालयहरू	अनुसन्धान शाखा		
८. भन्सार जाँचपासपछिको परीक्षण																		
८.१	भन्सार जाँचपास परीक्षण गर्ने	परीक्षणको लागि छनौट भएका फर्म तथा कम्पनीहरूको जाँचपास परीक्षण गर्ने	परीक्षण प्रतिवेदन	४०० वटा	३३	३३	३४	३३	३३	३४	३४	३४	३४	३३	३३	३४	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय	सम्बन्धित भन्सार कार्यालय तथा फर्म । कम्पनीहरू
९. मूल्याङ्कन प्रणालीमा सुधार																		

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक				
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
९.१	मूल्याङ्कन प्रणालीमा सुधार	भन्सार मूल्याङ्कन डाटाबेस सम्बन्धी भन्सार कार्यालयलाई ON THE DESK प्रशिक्षण	प्रशिक्षण सम्पन्न प्रतिवेदन	केटिफाईड	०		०	०	०	०	०	०	०	०	०	भन्सार मूल्याङ्कन शाखा	सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा	
		किटानी घोषणाको गुणस्तर सुधारका लागि सेवतना कार्यक्रम	कार्यक्रम सम्पन्न	केटिफाईड				०								भन्सार मूल्याङ्कन शाखा	अनुगमन शाखा	
		भन्सार मूल्याङ्कन डाटाबेस प्रणालीको प्रभावकारिता सम्बन्धी अध्ययन	अध्ययन प्रतिवेदन	केटिफाईड			०				०					भन्सार मूल्याङ्कन शाखा	सूचना प्रविधि	
		भन्सार मूल्याङ्कन डाटाबेस प्रणालीमा अन्तर्राष्ट्रिय मूल्य प्रविष्टिका लागि API खरिद	API खरिद भई प्रणालीमा Integrate भएको	केटिफाईड	०	०	०	०		०						भन्सार मूल्याङ्कन शाखा	सूचना प्रविधि	

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक				
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
		मूल्याङ्कन निर्देशिका अद्यावधिक गर्ने	अद्यावधिक निर्देशिका	के.पि.८		८	८								भन्सार मूल्याङ्कन शाखा	नीति महसुल, कानून		
		भन्सार व्यवस्थापन गोष्ठीको पूर्व तयारीका लागि व्यवसायी र भन्सार कार्यालयहरूसँग छलफल	छलफल सम्पन्न	के.पि.८		८							८		भन्सार मूल्याङ्कन शाखा	सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा		
		भन्सार व्यवस्थापन गोष्ठी आयोजना गर्ने	गोष्ठी सम्पन्न	के.पि.८		८							८		भन्सार मूल्याङ्कन शाखा	सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा		
१०. भन्सार सुधार तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध																		
१०.१	नेपाल बंगलादेश भन्सार समूहको बैठक आयोजना गर्ने	नेपाल बंगलादेश भन्सार समूहको बैठक आयोजना गर्ने	स्वीकृत टिप्पणी / बैठकको माईन्यूट	८											८	भ.सु.अ.स.शा.		
१०.२	नेपाल चीन भन्सार बैठक आयोजना गर्ने	नेपाल चीन भन्सार बैठक आयोजना गर्ने	स्वीकृत टिप्पणी / बैठकको माईन्यूट	८										८		भ.सु.अ.स.शा.		
१०.३	WCO AP Regional Meeting मा सहभागिता जनाउने	WCO AP Regional Meeting मा सहभागिता जनाउने	स्वीकृत टिप्पणी	८									८			भ.सु.अ.स.शा.		

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय		
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक											चौथो त्रैमासिक	
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२				
१०.४	भन्सारबाट वस्तु छुटाउँदा लाग्ने समय (Time Release Study) अध्ययन गर्ने	भन्सारबाट वस्तु छुटाउँदा लाग्ने समय (Time Release Study) अध्ययन गर्ने	TIS प्रतिवेदन	०											०	भ.सु.अ.स.शा.				
१०.५	SASEC को Border Meeting मा सहभागिता जनाउने	SASEC को Border Meeting मा सहभागिता जनाउने	सहभागिताको लागि स्वीकृत टिप्पणी	०								०				भ.सु.अ.स.शा.				
१०.६	नेपाल भारत महानिदेशक तहको बैठकमा सहभागिता जनाउने	नेपाल भारत महानिदेशक तहको बैठकमा सहभागिता जनाउने	स्वीकृत टिप्पणी / बैठकको माईन्यूट जनाउने	०												भ.सु.अ.स.शा.				
१०.७	भन्सार सुधार योजनाको प्रगति समीक्षा गर्ने	सातौँ भन्सार सुधार तथा आधुनिकरण योजना कार्यान्वयनको अनुगमन गर्ने	समीक्षा प्रतिवेदन	०												०	भ.सु.अ.स.शा.			
१०.८	भन्सारका विविध (वर्गीकरण मूल्याङ्कन स्वचालन आदी) विषयमा WCO को विज्ञ समेतको सहभागितामा National	भन्सारका विविध (वर्गीकरण मूल्याङ्कन स्वचालन आदी) विषयमा WCO को विज्ञ समेतको सहभागितामा National Workshop को उपस्थिति हाजिरी	National Workshop को उपस्थिति हाजिरी	०												०	भ.सु.अ.स.शा.			

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक				
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
	Workshop आयोजना गर्ने	National Workshop आयोजना गर्ने																
१०.९	व्यापारिक साझेदार राष्ट्रका भन्सार प्रशासनसँग पारस्परिक सहयोग सम्बन्धी सम्झौता गर्ने	नेपाल र भारत बीच CMMA गर्ने सम्बन्धी कार्य गर्ने	CMAA को अध्ययनवधिक ड्राफ्ट	०												भ.सु.अ.स.शा.		
१०.१०	नेपाल र भारतका बीच भएको निकासी वस्तुको सूचना आदान प्रदान गर्ने सम्बन्धि MOU लाई कार्यान्वयन गर्न समन्वय गर्ने	नेपाल र भारतका बीच निकासी हुने वस्तुको सूचना आदान प्रदान गर्ने सम्बन्धि MOU लाई कार्यान्वयन गर्न समन्वय गर्ने	Technical Committee बीचको छलफल	०										०		भ.सु.अ.स.शा.		
१०.११	SASEC को Customs Sub Group बैठकमा सहभागी हुने	SASEC को Customs Sub Group बैठकमा सहभागी हुने	बैठकमा सहभागिता	०										०		भ.सु.अ.स.शा.		
१०.१२	WCO सँग समन्वय गर्ने	WCO सँग समन्वय गर्ने	पत्राचार	१२/१२/१८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	भ.सु.अ.स.शा.	

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय		सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक					
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२			
१०.१३	WTO लगायत अन्य विकास साझेदारसँग समन्वय गर्ने	WTO लगायत अन्य विकास साझेदारसँग समन्वय गर्ने	पत्राचार	ने.ने.ने.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	भ.सु.अ.स.शा.		
१०.१४	सातौँ भन्सार सुधार योजना छपाई (अंग्रेजी/नेपाली)	सातौँ भन्सार सुधार योजना छपाई (अंग्रेजी/नेपाली)	सातौँ भन्सार सुधार योजनाको छापिएको प्रति	०	०												भ.सु.अ.स.शा.		
१०.१५	Nepal Customs E-Learning Platform (NepClick) "Nepal Customs Knowledge Community" सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	Nepal Customs E-Learning Platform (NepClick) "Nepal Customs Knowledge Community" सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन	२	०					०						०	भ.सु.अ.स.शा.		
१०.१६	भन्सार प्रशासनसँग सम्बन्धित ऐतिहासिक महत्वका दस्तावेजहरूको सङ्ग्रह तथा अभिलेखन गर्ने	भन्सार प्रशासनसँग सम्बन्धित ऐतिहासिक महत्वका दस्तावेजहरूको सङ्ग्रह तथा अभिलेखन गर्ने	प्रणाली विकास	०													०	भ.सु.अ.स.शा.	

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय		सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक			शाखा/निकाय		
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२			
१०.१७	WCO Integrity Sub Committee मा सहभागिता जनाउने	WCO Integrity Sub Committee मा सहभागिता जनाउने	Integrity Sub Committee मा सहभागिताको लागि मनोनयन पत्र	०												भ.सु.अ.स.शा.			
१०.१८	WCO Council मा सहभागिता	WCO Council मा सहभागिता	सहभागिताको लागि मनोनयन पत्र	०												भ.सु.अ.स.शा.			
११. प्रशासकीय पुनरावलोकन																			
११.१	प्रशासकीय पुनरावलोकन	Online Review Portal निर्माण गर्ने ।	Online Review Portal निर्माण भएको हुने ।	कै २८ ०	०											प्रशासकीय पुनरावलोकन शाखा	सूचना प्रविधि शाखा		
		कानुन विनियमबाट कानुनी कार्यविधि सम्बन्धमा orientation सञ्चालन गर्ने।	Orientation कार्यक्रम सम्पन्न भएको हुने ।	कै २८ ०	०											प्रशासकीय पुनरावलोकन शाखा	आर्थिक प्रशासन शाखा		
		फैसलाको संगालो छपाई ।	फैसला संग्रह छपाई भएको हुने ।	कै २८ ०	०											प्रशासकीय पुनरावलोकन शाखा	आर्थिक प्रशासन शाखा		

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम / वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय		सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक					
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२			
		न्यायीक निकाय/प्रशास क्रिय पुनरावलोकनबाट भएका फैसला/निर्णय को कार्यान्वयन सम्बन्धमा अनुगमन तथा अभिमुखीकरण	अनुगमन तथा अभिमुखीकरण सम्पन्न भएको हुने ।	कटप १											प्रशासकीय पुनरावलोकन शाखा	आर्थिक प्रशासन शाखा			
		Online Review Portal को प्रयोगका सम्बन्धमा कर्मचारी तथा सरोकारवाला लाई अभिमुखीकरण गर्ने ।	अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको हुने ।	कटप ७											प्रशासकीय पुनरावलोकन शाखा	सूचना प्रविधि शाखा			
		प्रशासकीय पुनरावलोकन सम्बन्धी Standard Operating Procedure (SOP) बनाउने ।	SOP निर्माण सम्पन्न भएको हुने ।	कटप ७											प्रशासकीय पुनरावलोकन शाखा	नीति महसुल शाखा			

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक		दोस्रो त्रैमासिक		तेस्रो त्रैमासिक		चौथो त्रैमासिक							
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
					१२. वर्गीकरण													
१२.१	वर्गीकरण	कर्मचारीहरूलाई वस्तु वर्गीकरण सम्बन्धी तालिम	तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन	केटप ७													वर्गीकरण शाखा/भन्सार विभाग	भन्सार कानुनिक
१२.२		वस्तु वर्गीकरण तथा पूर्वदिश सम्बन्धी भन्सार एजेन्ट तथा सरोकारवाला ई तालिम	तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन	केटप ७													वर्गीकरण शाखा/भन्सार विभाग	भन्सार कानुनिक
१२.३		हार्मोनाइज्ड सिस्टम कमिटिको बैठकमा सहभागिता	बैठकमा सहभागी भएको हुने	केटप ८													वर्गीकरण शाखा/भन्सार विभाग	WCO
१२.४		WCO बाट प्रकाशित HS सम्बन्धी E-Notes तथा Classification Opinion को अनलाईन खरिद	अनलाईन खरिद हुने	केटप ८													वर्गीकरण शाखा/भन्सार विभाग	WCO
१२.५		वर्गीकरण शाखाका लागि वर्गीकरण अभिलेख व्यवस्थापन	वर्गीकरण अभिलेख व्यवस्थापन प्रणाली खरिद हुने	केटप ७													वर्गीकरण शाखा/भन्सार विभाग	

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम / वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक				
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
		प्रणाली विकास गर्ने																
१२.६		वर्गीकरण संग्रह तयार गरी प्रकाशन गर्ने	वर्गीकरण संग्रह प्रकाशन हुने	के.एन.७												वर्गीकरण शाखा/भन्सार विभाग		
१३. सूचना प्रविधि पूर्वाधार तथा सुरक्षा																		
१३.१		सूचना प्रविधि सम्बन्धी उपकरण खरिद	उपकरण खरिद भएको हुने ।	के.एन.७											मन्त्रि मन्त्रालय	सूचना प्रविधि पूर्वाधार तथा सुरक्षा शाखा	सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखा	
१३.२		SAN storage खरिद	उपकरण खरिद भएको हुने ।	के.एन.७										मन्त्रि मन्त्रालय		सूचना प्रविधि पूर्वाधार तथा सुरक्षा शाखा	सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखा	

सि. नं.	नीति तथा कार्यक्रम / वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय		सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक					
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२			
१३.३		Server खरिद	उपकरण खरिद भएको हुने ।	कटफ ७												सूचना प्रविधि पूर्वाधार तथा सुरक्षा शाखा	सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखा		
१३.४		Virtualization Software को खरिद support Subscription खरिद	Software खरिद भएको हुने ।	कटफ ७												सूचना प्रविधि पूर्वाधार तथा सुरक्षा शाखा	सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखा		
१३.५		विभागको आफ्नै Public IP को लागि ASN (Autonomous System Number) खरिद	Public IP खरिद भएको हुने ।	कटफ ७												सूचना प्रविधि पूर्वाधार तथा सुरक्षा शाखा	सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखा		
१३.६		Data Centre Management and Administration सम्बन्धी तालिम	तालिम संचालन भएको हुने	कटफ ७												सूचना प्रविधि पूर्वाधार तथा सुरक्षा शाखा	सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखा		

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय		सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक					
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२			
१३.७		Annual Maintenance Contract for Data Centre	सम्झौता भएको हुने	केन्द्र १	प्रशिक्षण सेनाम											सूचना प्रविधि पूर्वाधार तथा सुरक्षा शाखा	सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखा		
१३.८		Annual Maintenance Contract for Data Recovery Centre Biratnagar	सम्झौता भएको हुने	केन्द्र १	प्रशिक्षण सेनाम											सूचना प्रविधि पूर्वाधार तथा सुरक्षा शाखा	सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखा		
१३.९		Service Level Agreement (SLA) for Server and Storage	सम्झौता भएको हुने	केन्द्र १	प्रशिक्षण सेनाम											सूचना प्रविधि पूर्वाधार तथा सुरक्षा शाखा	सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखा		
१३.१०		सुचना संजाल Connectivity सम्बन्धी विज्ञ सेवा खरिद	सम्झौता भएको हुने	केन्द्र १	प्रशिक्षण सेनाम											सूचना प्रविधि पूर्वाधार तथा सुरक्षा शाखा	सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखा		

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /बार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक		दोस्रो त्रैमासिक		तेस्रो त्रैमासिक		चौथो त्रैमासिक							
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
१३.११		सूचना प्रविधि उपकरणहरू मर्मत सम्भार	मर्मत भएको हुने	१००%												सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखा		
14. वार्षिक प्रशासन																		
14.1	वार्षिक विकास कार्यक्रमको समीक्षा	समीक्षा गोष्ठी	प्रतिवेदन/माइ न्युट	१									०			आर्थिक प्रशासन शाखा	शाखा सबै भन्सार विभाग	
14.2	लिलाम क्यालेण्डर अनुशिक्षण कार्यक्रम	तालिम कार्यक्रम	प्रतिवेदन	०												आर्थिक प्रशासन शाखा	भन्सार कार्यालयहरू, शाखा सबै भन्सार विभाग	
14.3	LMBIS, PAMS, ACCOUNT सम्बन्धी तालिम	तालिम कार्यक्रम	प्रतिवेदन	०									०			आर्थिक प्रशासन शाखा	भन्सार कार्यालयहरू, भन्सार कार्यालयका लेखा र जिन्सीमा कार्य गर्ने कर्मचारीहरू	
14.4	बेरुजु सम्परीक्षण सम्बन्धी तालिम	तालिम कार्यक्रम	प्रतिवेदन	०												आर्थिक प्रशासन शाखा, संकलन तथा बेरुजु शाखा	भन्सार विभाग र कार्यालयहरू	

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक		दोस्रो त्रैमासिक		तेस्रो त्रैमासिक		चौथो त्रैमासिक							
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
14.5	धरोटी सदरस्याहा प्रकृया तथा लिलाम सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	अभिमुखीकरण गोष्ठी	प्रतिवेदन	०			०								अर्थिक प्रशासन शाखा	भन्सार कार्यालयहरू		
14.6	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली निर्माण र प्रशिक्षण	समितिको बैठक र प्रशिक्षण कार्यक्रम	समितिको माइन्युट र प्रतिवेदन	०			०								आन्तरिक नियन्त्रण समिति र आर्थिक प्रशासन शाखा	शाखा सबै भन्सार विभाग र भन्सार कार्यालयहरू		
15. भन्सार प्रयोगशाला																		
15.1	प्रयोगशाला उपकरण खरिद, जडान तथा संचालन (तालिम समेत) गर्ने	५ थान Precious Metal Analyzer खरिद गर्ने (रसुवा, मुस्ताङ, तातोपानी, त्रि.वि. भन्सार कार्यालय र भन्सार विभाग)	दाखिला प्रतिवेदन	कै. २८००			सूचना प्रकाशक मासिक पत्र						प्रशिक्षण र सुधार		प्रयोगशाला शाखा	खरिद एकाई		
15.2	प्रयोगशालामा काम गर्ने कर्मचारीहरूलाई जोखिम व्यवस्थापन भत्ता	नियमित मासिक तलब भुक्तानी हुँदा भुक्तानी गर्ने	भुक्तानी भएको		२०८३	२०८३	२०८३	२०८३	२०८३	२०८३	२०८३	२०८३	२०८३	२०८३	प्रयोगशाला शाखा	आर्थिक प्रशासन शाखा		

सि. नं.	नीति तथा कार्यक्रम / वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.ब. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसीमारीणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक				
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
15.3	प्रयोगशाला केमिकल, रलासवेयर, प्रयोगशाला संचालनमा आवश्यक सहायक सामग्री र सामान्य उपकरण खरीद	प्राप्त नमूनाहरूको परीक्षणको लागी आवश्यकता अनुसार खरिद गर्ने	दाखिला प्रतिवेदन	आवश्यकता अनुसार खरिद गर्ने	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	प्रयोगशाला शाखा	खरिद एकाई			
15.4	सेम्पल स्टोरेज च्याक, म्युजियम व्यवस्थापन तथा प्रयोगशालाको भौतिक अवस्था सुधार गर्न फर्निचर फिक्चर आदि खरिद	Lab मा Storage Rack आवश्यकता अनुसार खरिद गर्ने	दाखिला प्रतिवेदन	१ पटक	तयारी						खरिद गर्ने			प्रयोगशाला शाखा	खरिद एकाई			
15.5	वैज्ञानिक उपकरण मर्मत एवम् भ्यालिडेशन (AMC) गर्ने	प्रयोगशाला उपकरणहरू मर्मत एवम् Validation गर्ने	उपकरण मर्मत/ Validation Report	१ पटक	AMC गर्ने	कार्यान्वयन गर्ने	कार्यान्वयन गर्ने	कार्यान्वयन गर्ने	कार्यान्वयन गर्ने	कार्यान्वयन गर्ने	कार्यान्वयन गर्ने	कार्यान्वयन गर्ने	कार्यान्वयन गर्ने	प्रयोगशाला शाखा	प्रयोगशाला			
15.6	पुस्तक तथा सन्दर्भ सामग्री खरिद	Test methods, Manual, Standards खरिद गर्ने	दाखिला प्रतिवेदन	१ पटक	तयारी									प्रयोगशाला शाखा	प्रयोगशाला			

सि. नं.	नीति तथा कार्यक्रम / वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यन्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक		दोस्रो त्रैमासिक		तेस्रो त्रैमासिक		चौथो त्रैमासिक							
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
15.7	भन्सार कर्मचारीका लागि नमूना संकलन, केमिकल तथा Green Customs सम्बन्धी तालिम कार्यक्रम संचालन	वर्गीकरण तालिमसँग संयुक्त रूपमा गर्ने	तालिम प्रतिवेदन	के.२७.७												प्रयोगशाला शाखा	सम्बन्धित भन्सार कार्यालय / वर्गीकरण शाखा	
15.8	प्रयोगशाला कर्मचारीका लागि ISO मापदण्ड सम्बन्धी तालिम	तालिममा सहभागी हुने	तालिम प्रमाणपत्र	के.२७.७											मन्त्रालय	प्रयोगशाला शाखा		
15.9	भन्सार कार्यालय स्थित प्रयोगशाला अनुगमन तथा गुण नियन्त्रणका लागि नमूना संकलन गरि विभागको प्रयोगशालामा परीक्षण गर्ने	भन्सार कार्यालय स्थित प्रयोगशाला अनुगमन तथा गुण नियन्त्रणका लागि नमूना संकलन गरि विभागको प्रयोगशालामा परीक्षण गर्ने	परीक्षण प्रतिवेदन तयार भएको	के.२७.८		के.२७.७					के.२७.७					प्रयोगशाला शाखा	सम्बन्धित भन्सार कार्यालय	
15.10	प्रयोगशाला तथा अन्य कर्मचारीको स्वास्थ्य परीक्षण खर्च	प्रयोगशाला कर्मचारीको स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने	अस्पताल/प्रयोगशाला मा गरिएको स्वास्थ्य परीक्षण/प्रयोगशाला रिपोर्ट	२ पटक (५-५) के.२७.८		के.२७.७						के.२७.७				प्रयोगशाला शाखा		

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक		दोस्रो त्रैमासिक		तेस्रो त्रैमासिक		चौथो त्रैमासिक							
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
15.11	WCO HS Scientific Sub Committee मा भाग लिने	WCO को निमन्त्रणा र Schedule अनुसार बैठक मा भाग लिने	मनोनयन पत्र / Participation Documents	१ फाल्गुन/१०												प्रयोगशाला शाखा	सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा/ भन्सार सुधार तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा	
15.12	भन्सार प्रयोगशालालाई आवश्यक पर्ने विभिन्न मापदण्डहरू संकलन गर्ने, परीक्षण विधि विकास, Validation गर्ने र छुपाई समेत	परीक्षण विधिहरूको Validation गर्ने	तयार भई छुपाई भएको	१ फाल्गुन										१० फाल्गुन		प्रयोगशाला शाखा	खरिद एकाई	
16. सेवाग्राही सहजीकरण																		
१६.१	भन्सार एजेन्टको दक्षता अभिवृद्धि गर्ने ।	भन्सार एजेन्ट तथा सरोकार निकायको कार्य सम्पादन स्तर अभिवृद्धि गर्न अभिमुखीकरण तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन ।	१ फाल्गुन												सेवाग्राही सहजीकरण शाखा	भन्सार कार्यालयहरू/ सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखा	

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक				
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
१६.२	वण्डेड वेयर हाउसको अनुगमन	वण्डेड वेयर हाउसको गोदाम तथा कारखाना निरीक्षण तथा अनुगमन	अनुगमन प्रतिवेदन ।	१६.२												सेवाप्राही सहजीकरण शाखा	भन्सार कार्यालयहरू, सम्बन्धित निकाय, सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखा	
१६.३	सेवाप्राही सन्तुष्टि सर्वेक्षण	सेवाप्राही सन्तुष्टि सर्वेक्षण सम्पन्न गर्ने ।	सर्वेक्षण प्रतिवेदन	१६.३												सेवाप्राही सहजीकरण शाखा	भन्सार कार्यालयहरू/ सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखा	
१६.४	अभिलेख व्यवस्थापन (वण्डेड वेयरहाउस र भन्सार एजेन्ट इजाजत सम्बन्धी फाइल व्यवस्थापन)	निकासी पैठारी संकेत नम्बर, वण्डेड वेयरहाउस इजाजत र भन्सार एजेन्ट इजाजत सम्बन्धी फाइल व्यवस्थापन गर्ने ।	व्यवस्थित अभिलेख	१६.४												सेवाप्राही सहजीकरण शाखा	सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखा	

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक				
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
१६.५	अन्तराष्ट्रिय भन्सार दिवस	अन्तराष्ट्रिय भन्सार दिवसको सन्दर्भमा विविध कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	कार्यक्रम संचालन	के.पि.०													सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखा	
१६.६	नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीमा थप Module विस्तार गर्ने।	नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली अन्तर्गत Declarant Module विकास र कार्यान्वयन गर्ने।	Declarant Module कार्यान्वयन	के.पि.०													सेवाप्राही सहजीकरण शाखा	सबै भन्सार कार्यालयहरू
१६.७	व्यापार सहजीकरण	व्यापार सहजीकरण समिति बैठक तथा तालिम	कार्यक्रम संचालन	के.पि. २													सेवाप्राही सहजीकरण शाखा	सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा र आर्थिक प्रशासन शाखा
17. सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास																		
17.1	सीसी क्यामरा खरिद तथा जडान	विभागाको परिसर निगरानीको लागि १० थान सि.सि. क्यामरा खरिद गरी जडान गर्ने	१० थान सि.सि. क्यामरा खरिद तथा जडान आदेश, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन	००													सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा	सूचना प्रविधि पूर्वाधार तथा सुरक्षा शाखा

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम /वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक				
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
17.2	सीसी टीभी क्यामेराको Storage को लागि Hard Disk खरिद	सीसी टीभी क्यामेराको Recording Storage ३ महिना सम्म पुऱ्याउने गरी Hard Disk खरिद गर्ने	Hard Disk खरिद आदेश, PDI/कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन	०												सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा	सूचना प्रविधि पूर्वाधार तथा सुरक्षा शाखा	
17.3	विभागका शाखाहरूमा फाइलहरूको लागि न्याक खरिद	विभागका दुई वटा शाखाहरूमा अभिलेख व्यवस्थापनका लागि न्याक खरिद गर्ने	न्याक खरिद आदेश, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन	०												सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा		
17.4	एक्सरे तालिम	भन्सार विभाग र कार्यालयका १० जना कर्मचारीलाई एक्सरे मेसिन प्रयोग तथा सञ्चालन तालिम तालिम दिने	तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन	०												सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा	नागरिक उड्डयन प्रधिकरण	
17.5	कर्मचारीहरूका लागि आवश्यक पर्ने कम्प्युटर (word,Excel, power point	भन्सार विभागका १० जना कर्मचारीलाई कम्प्युटर सम्बन्धी तालिम	तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन	०												सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा		

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम / वार्षिक कार्यक्रम	मुख्य क्रियाकलापहरू	अनुगमन सूचक	वार्षिक लक्ष्य	आ.व. २०८३/८४ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गर्ने शाखा/निकाय	सहयोगी निकाय
					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक				
					१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२		
१७.६	भन्सार प्रशासन सम्बद्ध कर्मचारीलाई विभिन्न क्षमता अभिवृद्धि तालीम	भन्सार विभागका ३० जना कर्मचारीलाई क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी तालिम दिने	तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन	०											सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा			

अनुसूची १०

आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को माईलस्टोनको कार्ययोजना (प्रधानमन्त्री कार्यालयमा प्रतिवेदन गर्ने)

शीर्ष तथा कार्यक्रम	बनेट शतक	मुख्य क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने विभिन्न विभाग	क्रियाकलाप सम्बन्ध बायोम	माइलस्टोनको		माइलस्टोन	वेबसाइट	आर्थिक वर्ष	समस्यारिणी													सहायी निकाय		
					प्रकार	उपप्रकार				प्रथम त्रैमासिक	दोस्रो त्रैमासिक	तेस्रो त्रैमासिक	चौथो त्रैमासिक												
													४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१		२	३
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४		
परिवर्तन आर्थिक कारोबारलाई डिजिटल प्लेटफर्ममा आबद्ध गरी नभरहित, पारदर्शी र राजस्व जुलाउनु	क. असल व्यवसायीको सम्मान एवम् व्यापार सहजीकरणको लागि ओपेराइन्ड विजनेस पर्सनको पहिचान सहित भन्सारमा Blue Lane मार्फत	आधिकारिक व्यावसायिक व्यक्ति छुट्टीका लागि सूचना, तथ्याङ्क	भन्सार विभाग	आयोजना नभएको	कार्यक्रम सञ्चालन	अन्य कार्यक्रम सञ्चालन	अतिरिक्त व्यावसायिक व्यक्ति छुट्टी भएको हुने ।	१	पटक	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	अर्थ मन्त्रालय	
अर्थतन्त्रको औपचारिकरण गरिनेछ । करका संरचनाको पुनरावलोकन गर्ने उद्यमी तथा माध्यम स्तरीय परिवर्तनको बोझ घटाइनेछ ।	जोषपास गर्ने व्यवस्था मिलाउने । (बुँदा नं ७१ क.)	Blue Lane कार्यान्वयन गर्ने ।																							
सर्वोच्च कर अनुपालन प्रविधिप्रेमी राजस्व प्रशासन र शीघ्र कर विवाद समाधान प्रणालीमार्फत राजस्व प्रणालीलाई उद्यममैत्री बनाउने । (बुँदा नं ७१ ख.)	ख. कारोबार मूल्या आधारित अनलाइन भन्सार जोषपास प्रणालीलाई थप सुदृढ पारदर्शी र व्यापारिक बनाउने । भन्सार जोषपासमधिकारी प्रशिक्षण कार्यक्रमको पुनर्संचना गर्ने । (बुँदा नं ७१ ख.)	CRMS को आधारमा Auto Lane Selection गर्ने प्रणाली कार्यान्वयन गर्ने ।	भन्सार विभाग	आयोजना नभएको	कार्यक्रम सञ्चालन	अन्य कार्यक्रम सञ्चालन	Auto Lane Selection प्रणाली कार्यान्वयन हुने ।	१	पटक	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	अर्थ मन्त्रालय	

नीति तथा कार्यक्रम	बारेट वक्तव्य	मुख्य क्रियाकलाप	कार्यन्वयन गर्ने विमोचन तिकाय	क्रियाकलाप सम्बन्ध ब्योचन	माइलस्टोनको		माइलस्टोन	बेल्लाइन	बारिक सत्य	बारिक वर्ष २०८३/८४ को सत्य बल्लको कार्यन्वयन													सहयोगी निकाय
प्रकार	उपप्रकार	प्रकार	अन्य	कार्यक्रम	सञ्चालन	कार्यक्रम	सञ्चालन	अनलाईन प्रणाली	सञ्चालन भएको हुने	1	पटक	सञ्चालन भएको हुने	अनलाईन प्रणाली	सञ्चालन भएको हुने	सञ्चालन	सञ्चालन	सञ्चालन	सञ्चालन	सञ्चालन	सञ्चालन	सञ्चालन	सञ्चालन	सञ्चालन
ग. स्थलमार्गबाट नेपाल प्रवेश गर्ने पर्यटकको सहजीकरणका लागि सबै मूल भन्सार कार्यालयमा सबारी साधनको अस्थायी पैठारी घोषणा गर्ने र शुल्कको भुक्तानी अन्तर्दाइबाट हुने व्यवस्था मिलाउने । (बुँदा नं ७१ ग.)	सबारी साधनको अन्तर्दाइन पैठारीको घोषणा र महसुल भुक्तानी अन्तर्दाइन मार्फत हुने व्यवस्था गर्ने ।	भन्सारविभाग	आयोजना नभएको	कार्यक्रम सञ्चालन	अनलाईन प्रणाली	सञ्चालन भएको हुने	सञ्चालन	अनलाईन प्रणाली	सञ्चालन भएको हुने	1	पटक	सञ्चालन भएको हुने	अनलाईन प्रणाली	सञ्चालन भएको हुने	सञ्चालन	सञ्चालन	सञ्चालन	सञ्चालन	सञ्चालन	सञ्चालन	सञ्चालन	सञ्चालन	सञ्चालन
ड. अन्तरदेशीय भन्सार प्रशासनसँग वस्तु आइपुगु आगोई सूचना आदान प्रदान गर्ने समझौता थप विस्तार गर्ने । (बुँदा नं ७२ ख.)	थप मुलुकसँग निकासी हुने वस्तुको आपमनपूर्व सूचना आदान प्रदान गर्न MOU गर्ने ।	भन्सारविभाग	आयोजना नभएको	कार्यक्रम सञ्चालन	अनलाईन प्रणाली	सञ्चालन भएको हुने	सञ्चालन	अनलाईन प्रणाली	सञ्चालन भएको हुने	1	पटक	सञ्चालन भएको हुने	अनलाईन प्रणाली	सञ्चालन भएको हुने	सञ्चालन	सञ्चालन	सञ्चालन	सञ्चालन	सञ्चालन	सञ्चालन	सञ्चालन	सञ्चालन	सञ्चालन

अनुसूची ११

आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को कार्ययोजना (अर्थ मन्त्रालयमा प्रतिवेदन गर्ने)

मुख्य क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवार निकाय	क्रियाकलाप सम्बद्ध आयोजना	माइलस्टोनको		माइलस्टोन	दिने क्रियाकलाप	कुल क्रियाकलाप	आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को लक्ष्य सहितको कार्यान्वयन समयसारिणी												सहयोगी निकाय	
			प्रकार	उपप्रकार				प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक				
								४	५	अनुसन्धान	६	७	८	९	१०	११	१२	१	२		३
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
जोखिम सूचकका आधारमा Consignment, Firm र Product हरू छनौट गरी जाँचपास पछिको परीक्षण गर्ने।	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय	आयोजना नभएको	कार्यक्रम सञ्चालन	अनुसन्धान	जाँचपास पछिको परीक्षण भएको हुने		००१	३३	३३	३४	३३	३३	३३	३४	३३	३३	३४	३३	३३	३४	भन्सार कार्यालयहरू
भन्सार व्यवस्थापन गोष्ठी आयोजना गर्ने	भन्सार विभाग	आयोजना नभएको	कार्यक्रम सञ्चालन	गोष्ठी संचालन	गोष्ठी सम्पन्न भएको हुने	२		-	१	-	-	-	-	-	-	१	-	-	-	-	भन्सार कार्यालयहरू
सेवाग्राही सन्तुष्टि सर्वेक्षण गर्ने।	भन्सार विभाग	आयोजना नभएको	कार्यक्रम सञ्चालन	सर्वेक्षण र नतिजा प्रकाशन	सर्वेक्षण प्रतिवेदन	१		-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	-	-	-	भन्सार कार्यालयहरू

मुख्य क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवार निकाय	क्रियाकलाप सम्बद्ध आयोजना	माइलस्टोनको		माइलस्टोन	सिफ्टिङ/डिप्लोमेटिक	विशेष कुर्सी	पुनः निर्माण	वार्षिक वर्ष २०८३/८४ को लक्ष्य सहितको कार्यान्वयन समयसारिणी												सहयोगी निकाय
			प्रकार	उपप्रकार					प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक			
									४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१	२	३	
प्रज्ञापनपत्र प्रणालीमा दर्ता भैसकेपछि कार्यालयद्वारा थप कागजात माग गर्न मिल्ने गरी Online Query प्रणाली विस्तार गर्ने ।	भन्सार विभाग	आयोजना नभएको	कार्यक्रम सञ्चालन	-	अनलाईन Query प्रणाली विकास भएको हुने		५	कार्यालय	-	-	-	१	-	१	-	१	-	१	-	१	

अनुसूची १२

भन्सार दिवसको अवसरमा पुरस्कार प्राप्त गर्ने कर्मचारीहरूको विवरण

क) ७४ औं अन्तर्राष्ट्रिय भन्सार दिवस

WCO Merit प्रदान गर्न सिफारिस गरिएका कर्मचारीहरूको नामावली

सि. नं.	पद	नाम	कार्यरत कार्यालय
१			
२	शाखा अधिकृत	श्री भरतमणि सापकोटा	भन्सार विभाग
३	शाखा अधिकृत	श्री अंकित शर्मा	भन्सार विभाग
४	शाखा अधिकृत	श्री पुष्पा जोशी	भन्सार विभाग
५	भन्सार अधिकृत	श्री रामचन्द्र प्रसाद दुङ्गाना	मेची भन्सार कार्यालय
६	भन्सार अधिकृत	श्री प्रविण सुब्बा लिम्बु	विराटनगर भन्सार कार्यालय
७	भन्सार अधिकृत	श्री भिमनाथ तिमिसिना	त्रि.वि. स्थल भन्सार कार्यालय
८	भन्सार अधिकृत	श्री आशुतोष राई	भैरहवा भन्सार कार्यालय
९	भन्सार अधिकृत	श्री मयंक कुमार कर्ण	कृष्णनगर भन्सार कार्यालय
१०	कम्प्युटर ईन्जिनियर	श्री आकाश गौतम	भन्सार विभाग
११	केमिस्ट	श्री दिपक कुमार हितान	वीरगन्ज भन्सार कार्यालय

उत्कृष्ट कर्मचारीहरूको रूपमा सम्मानको लागि सिफारिस भएका कर्मचारीहरूको नामावली

सि.नं.	पद	नाम	कार्यालय
१	निर्देशक	श्री किशोर बर्तौला	भन्सार विभाग
२	शाखा अधिकृत	श्री प्रेम प्रसाद सुवेदी	भन्सार विभाग
३	शाखा अधिकृत	श्री नारायण दत्त जोशी	भन्सार विभाग
४	कम्प्युटर अधिकृत	श्री अरुण पौडेल	भन्सार विभाग
५	कम्प्युटर अपरेटर	श्री टेकनारायण रेग्मी	भन्सार विभाग
६	नायव सुब्बा	श्री मञ्जु गौतम	भन्सार विभाग
७	नायव सुब्बा	श्री लिलाराज तिवारी	भन्सार विभाग
८	असिष्टेन्ट केमिष्ट	श्री रोशनी सुनार	भन्सार विभाग
९	हलुका सवारी चालक	श्री सुवर्ण शाक्य	भन्सार विभाग
१०	हलुका सवारी चालक	श्री हिरासिंह तामाङ	भन्सार विभाग
११	भन्सार अधिकृत	श्री तुल बहादुर पाण्डे	तातोपानी भन्सार कार्यालय
१२	कम्प्युटर अधिकृत	श्री चन्द्र बहादुर क्षेत्री	वीरगन्ज भन्सार कार्यालय
१३	कम्प्युटर अधिकृत	श्री नाथ बहादुर सापकोटा	भैरहवा भन्सार कार्यालय
१४	नायव सुब्बा	श्री राम लामिछाने	पशुपतिनगर भन्सार कार्यालय

सि.नं.	पद	नाम	कार्यालय
१५	नायव सुब्बा	श्री अजय प्रकाश भगत	विराटनगर भन्सार कार्यालय
१६	नायव सुब्बा	श्री अम्बर बहादुर राई	सुनसरी भन्सार कार्यालय
१७	नायव सुब्बा	श्री रामेश्वर प्रसाद चौधरी	गौर भन्सार कार्यालय
१८	नायव सुब्बा	श्री विकास बस्नेत	त्रि.वि. स्थल भन्सार कार्यालय
१९	नायव सुब्बा	श्री लेखनाथ भण्डारी	महेशपुर भन्सार कार्यालय
२०	नायव सुब्बा	श्री जगत कुमार गुरुङ्ग	सुठौली भन्सार कार्यालय
२१	नायव सुब्बा	श्री नविन कुमार ठाकुर	नेपालगन्ज भन्सार कार्यालय
२२	नायव सुब्बा	श्री जीवन के.सी.	राजापुर भन्सार कार्यालय
२३	नायव सुब्बा	श्री सिताराम बुढाथोकी	सति भन्सार कार्यालय
२४	नायव सुब्बा	श्री दिपेन्द्र भण्डारी	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
२५	कम्प्युटर अपरेटर	श्री प्रकाश भाट क्षेत्री	मेची भन्सार कार्यालय
२६	कम्प्युटर अपरेटर	श्री प्रविण कुमार दास	राजविराज भन्सार कार्यालय
२७	कम्प्युटर अपरेटर	श्री जीवन कुमार सुनुवार	सिराहा भन्सार कार्यालय
२८	कम्प्युटर अपरेटर	श्री ओम प्रकाश महतो	मुस्ताङ्ग भन्सार कार्यालय
२९	हलुका सवारी चालक	श्री केशव प्रसाद तिमिसिना	कृष्णनगर भन्सार कार्यालय
३०	हलुका सवारी चालक	श्री श्याम कुमार सिलवाल	रसुवा भन्सार कार्यालय
३१	कार्यालय सहयोगी	श्री नरेश गोईत	ठाडी भन्सार कार्यालय
३२	कार्यालय सहयोगी	श्री राम बहादुर पान	कन्चनपुर भन्सार कार्यालय

उत्कृष्ट एजेन्टको रुपमा सिफारिस गरिएका भन्सार एजेन्टहरूको नामावली

सि. नं.	नाम	कार्यरत कार्यालय	कैफियत
१	श्री सुदर्शन दहाल	विराटनगर भन्सार कार्यालय	भन्सार एजेन्ट नं. २६५
२	श्री नन्द किशोर मल्ल	विरगञ्ज भन्सार कार्यालय	भन्सार एजेन्ट नं. ३२७
३	श्री प्रकाश पौडेल	भैरहवा भन्सार कार्यालय	भन्सार एजेन्ट नं. ५२७
४	सुनसरी भन्सार कार्यालय	श्री दिपक कुमार चौधरी	भन्सार एजेन्ट नं. १०१७
५	जनकपुर भन्सार कार्यालय	श्री रोहित कुमार शाह	भन्सार एजेन्ट नं. ४८९
६	सर्लाही भन्सार कार्यालय	श्री भागन नारायण मिश्र	भन्सार एजेन्ट नं. २८७
७	त्रि.वि.स्थल भन्सार कार्यालय	श्री राममणी खनाल	भन्सार एजेन्ट नं. १२५
८	तातोपानी भन्सार कार्यालय	श्री गंगा राम तामाङ	भन्सार एजेन्ट नं. ६१४

जेन्जी आन्दोलनको समयमा व्यवस्थापकीय कौशल देखाई सेवा प्रवाह सुचारु गर्नु हुने उत्कृष्ट कर्मचारीहरु

सि. नं.	नाम	पद	कार्यरत कार्यालय
१	श्री अनन्त प्रसाद तिमिसिना	प्रमुख भन्सार अधिकृत	कैलाली भन्सार कार्यालय
२	श्री जनार्दन पौडेल	प्रमुख भन्सार अधिकृत	नेपालगञ्ज भन्सार कार्यालय
३	श्री शिवलाल न्यौपाने	प्रमुख भन्सार अधिकृत	भैरहवा भन्सार कार्यालय
४	श्री मान बहानुर पौडेल	प्रमुख भन्सार अधिकृत	जनकपुर भन्सार कार्यालय
५	श्री हरिहर पौडेल	प्रमुख भन्सार अधिकृत	मेची भन्सार कार्यालय
६	श्री अर्जुन प्रसाद सिटौला	भन्सार अधिकृत	भद्रपुर भन्सार कार्यालय

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
भन्सार विभाग
त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं

फोन नं. : ०१-५९१७२१५/१७/२५/२६/२७/२९/३१

इमेल: monitoring@customs.gov.np वेबसाइट: Website: www.customs.gov.np

Mobile Apps (Android/IOS): Nepal Customs

भन्सार सम्बन्धी थप जानकारीका लागि:

मो.नं.: ९८५१३५३३५३ (WhatsApp र Viber)

IVR : ०१-५९७०६५६

इमेल: cds@customs.gov.np